Opr. „Starodruk" 1970 r.

Rps 9934

František Vondráček

+ Marie Vondráčková

9/4 99. 2

BJ

Velectěný pane!

Překládám z polštiny básnické práce.
Obracím se proto k Vám se žádostí,
byste laskavě mi udělil dovolení
ku překladu Vašich poetických
prací. Zároveň Vás slušně žádám,
o zaslání originálů, poněvadž
jich po ruce nemám.
Přeložil jsem již více prací z polštiny;
Asnykova „Kiejstuta", Polova „Mohorta",
Wyspiańskiho „Warszawianka", nekte-
ré básně Konopnické, Tetmajerovo
„Qui amant," mimo to pak řadu
prací prosaických.
Myslím proto, že svěříte mi též
překlad svých prací.

V hluboké úctě s bratrským
pozdravem

František Vondráček,
spisovatel
ve Chrasti u Chrudimě. Čechy.

Chrast u Chrudimě 16/4 99. 4

Velectěný pane!

Děkuji upřímně za laskavost Vaši. Jsem potěšen, že jste svěřil práce své mně ku překladu. Jakmod dal jsem se do překládání „zaczarowanego koła". Přeložil jsem již 14 sban. Báseň tato dýše takou prostou, klidnou poesií, že člověk při čtení jejím done v pravé pohádkové náladě.
Jak dopadla premiéra její na scéně divadla krakowského? Zajisté měla zasloužený úspěch.
Překládání má věci obtíže, zvláště postava jakou je „głupi Maciuś" vyžaduje, by zachován byl onen pel poetické prostoty, kterou se postava tato vyznačuje. Doufám však, že se mi zdaří, originál věrně vystihnouti.
Těším se na pokračování, abych si o celém dramatě mohl jasnou předsavu učinili. Budu na každé číslo „Bibl. Warsz" velice zvědav.
Prosím Vás zároveň, byste byl tak laskav a zmíněné ostatní práce své mi laskavě zaslal a připojil k tomu svá data životopisná a možnoli Vám, svou fotografii.

Přeložil bych některé drobnější Vaše práce pro některý náš časopis belletristický, jež bych Vaším životopisem a fotografií doložil.
Od p. St. Wyspiańského dlouho jež očekávám dopis. Budete-li s ním mluviti, prosím Vás připomeňte mu, že dychtivě čekám na jeho dopis, kterak jest s překladem „Warszawianki" spokojen a jak daleko jest záležitost pí. Siemaszkové s vystoupením její na „Nár. Divadle v Praze.
Odpusťte, že Vás tímto vzkazem snad incommoduji. Mějte však, došel-li můj list posledně správně p. Wyspiańskému.

Pozdravuje Vás srdečně a bratrsky
Váš
Fr. Vondráček

Jaromír

P.S. Můj malý synáček Vás prosí, byste mu laskavě zaslal lístek korresp. s pohledem na Kraków. Prosím za něho o vyplnění tělo dětské žádosti.

Fr. V.

Chrast dne 4/5 99. 6

Velectěný pane!

Nepočítejte mi za liknavost, že jsem Vám, příteli milý, dosud neodepsal. Byl jsem více než týden povážlivě churav influencou, jež mne přivodila i akutní katarh bronchialní. Mějte mne proto omluvena, že jsem Vám nepsal. Proto dnes, kdy se mi ulevilo píši Vám ihned.
Předem díky tisíceré za krásné pohledy na Kraków, jež jste mému synkovi Jaromírovi laskavě poslal. Jaromírek ani neví, jak by se Vám odvděčil. Co to bylo radosti, co vyptávání. Víte, učím i na těchto pohledech synka svého velikým dějům Polsky. „Tatíčku, co je to Wawel? Co to Sukiennice? Kdo to byl Kościuszko?" A. t. d. To jsou otázky nyní mého synka a

já mám stále co vysvětlovat, co vypravovat. Myslím si, že v synku svém vyčtování duši lask pro Polsku zanícenou, jako jest duše moje. ——

Ku zdaru premiery „Zaczarowanego Koła" Vám co nejsrdečněji gratuluji. I já byl bych nade vše šťasten, kdybych mohl se podívati do Krakowa; ale železná pouta povolání nepřipouští té radosti. Jsem učitelem a proto nelze mi se vzdáliti. Doufám však, že o prázdninách budu moci navštíviti Kraków a Tatry a nějaký čas zdrželi

se v Zakopanem. Snad se potom sejdeme. Jak radoval bych se, kdybyste Vy mohl mne tu u nás v Čechách navštíviti! Přijal bych Vás ve své domácnosti skrovné co nejupřímněji. — Prvé jednání „Zaczarowanego koła" budu již míti přeloženo. Těším se na pokračování.

Objímaje Vás v duchu bratrsky

jsem Váš vždy

František Vondráček

Chrast 8/6 99.

8

Velectěný pane!

Mám již přeloženo několik básní z Vašich „Poezyí" a rád bych je uveřejnil s Vaší podobizničou v některém časopise našem. Prosím Vás proto snažně, máte-li již fotografii po ruce, račte mi ji co nejdříve zaslati.

Druhý akt „Jacquerowanego Koła" dá více práce, avšak jde to přece. Pošlu Vám některé části na ukázku.

S přátelským pozdravem

Váš vždy oddaný

Fraut. Vondráček

Vážený a drahý příteli!

Děkuji Vám z celé duše za zaslanou podobiznu. Učinil jse mi velkou radost. Překlady Vám nejspíše sám do Krakova přivezu. Pojedu totiž 16./VII. do Zakopanego a stavím se na nějakou chvíli v Krakově. Budu Vám ještě telegrafovati kterou hodinu a tu prosil bych Vás snažně, byste mne laskavě po starosławném Krakově provodil; jsem tam plně neznám. Doufám, že prosby mé neoslyšíte, za-čež budu Vám vždy vděčen.

Těše se na Vás i na ostatní bratry Poláky jsem Vám vždy oddaný

Frant. Vondráček

Chrast 30/6 99.

Drahý příteli!

S radostí přijímám pozvu Vaši. Žel, že nemožno mi dříve z domu se vypraviti než až 16. t. m. Jsem učitelem městské školy, kde prázdniny začínají teprv 16. července. Tím zabráněno mi odjeti dříve, ač by to bylo mou největší radostí. Žel, že neuvidím ani „Niepopr." Słowackiego, ani Vašeho „Zaczarowanego koła." Těším se již na to, že po prve budu dlíti mezi národem, jenž mi tak k srdci přirostl, k němuž přilnul jsem láskou, jež do posledních zůstává chvil života. - Snad též bude mi možno poznati p. St. Wyspiańskiego. Počítám již netrpělivě dny, kdy se budu moci na cestu vydati. Do Krakova přijedu nejspíše v neděli dne 16. t. m. odpoledne (od Přerova)

„Bibliotéku Warsz." jsem dosud za
poslední dva měsíce nedostal.

V duchu Vás objímá a na
Vás i drahou Polsku se
těší

Váš

Fr. Vondráček.

Chrast 6/7 99.

Nr 1341.

14

Pozdrav z Chrudimi.

Srdečný pozdrav!

2/8 99

Marie Vondráčková

ZAKOPANE

Correspondenz-Karte.

Korespondenční lístek.

Velectěný pán

p. Lucian Rydel spisovatel

Zakopane čís 26

Halič.

15

Pozdrav z Chrastě

13/8 99.

Můj milovaný Lucyane!

Šťastně dostal jsem se již domů. Márinka a děti chytly mne již s radostí. Ale věř, po Tobě se mi stýská. Prosím Tě, p. hrab. Dr Tyszkiewiczovi vyřiď, by byl tak laskav a zaslal mi již ono vysvědčení. Dopis delší napíši Ti co nejdříve.

Líbá Tě Tvůj Fanda.

Srdečný pozdrav od ženušky a dětí.

Lit. A. Chmelař a J. Otto Pardubice.

DOPISNICE.

Correspondenz-Karte.

Wielmożny Pan

p. J.U. Dr Lucyan Rydel, literat

w Zakopanem

Przecznica N° 29.

Chrast 16/899. 16

Můj drahý Lucyane!

Především jménem mé ženušky musím Ti poděkovati za veškerou péči a starost, jakou jsi o mne v Polsku měl i za dárky, jež jsi ženušce mé a dětem poslal. Největší radost má Mařinka z obrazu Matky Boží Częstochovské. Přání Tvoje, aby se s dětmi před obrazem modlila za Polsku a Litvu splní milerádа. Jen aby i tu Matka Božská pomohla a vyslyšela. –

Doma, drahý Lucyane, musím stále vypravovati o Polsku, a hlavně o Tobě. Moje ženuška již víc plně, jak vyhlížíš a jaký jsi. Vždyť každá její druhá otázka týká se jen Tebe. I ve snu Tě má na mysli.

Až budeš míti v úmyslu k nám přijet, neopomeň nam dříve dopsati.

co nového v Zakopaném? Věř mi,
že sám často celá duše má letí
sám k těm strmým srázům,
k těm milým údolím Tater.
Táhne mne to mezi Vás všecky,
mezi ty duše dobré, jež mne do
středu svého přijaly jako bratra
rodného. Jsem nyní Polsce oddán
celou duší svou, celým horoucím
srdcem svým. Láska k Polsce
slila se ve mne v jeden plamen
s láskou k mé drahé vlasti.
Postavil jsem se do služeb Polsky
a sloužiti Jí budu, pokud mé
síly vystačí. Tím můžeš býti Ty
i přátelé moji úplně jisti a pevni.—

Psal jsem Ti o vysvědčení od dra Tysz-
kiewicze. Již jsem je dostal.
Ještě o něco musím Tě, drahý Lu-
cyane prositi. Wojt. Brzega slíbil
mi fotografie, jedny pak mám
u sebe, podlepoval je kartonem;

seber je u obou a laskavě mě zašli.
Čekám již také velmi na obrázky
od p. L. Wyczółkowskiho, abych je
mohl do Zl. Prahy zaslati. Požádej
ho jménem mým, by mi zmíněné
obrázky zaslal.
Nemohl bys mi tam koupiti několik
malých obrázků papírových Matky
Božské Częstochowské? Mnoho zdej-
ších paní mne o ně prosilo.
Můžeš je, až mi budeš psáti,
vložiti do psaní.
Již Tě prý obtěžuji, povídá mi
moje drahá ženuška a proto ra-
ději s prosbami svými ustanu.

Těšíš se, že mi brzy odepíšeš
v duchu Tě všecka líbá
Tvůj
Janda

Od ženušky mé přijmi nejsrdečnější
pozdrav a od dětí ruky políbení.
Pozdravuj ode mne všecky známé
a pověz jim, že stále, stále vzpomínám.

18

Ve Chrasti 8. září 1899.
IX.

Velectěný Pane!

To den vyprávěje mi můj
milý muzíček o Vás a o tom s
jakou přátelskou láskou a obě-
tavostí staral jste se o něho za
pobytu jeho v Polsce. Srdce
spouštěla jsem jej v daleký kraj,
nevědouc, že najde tam takou
milou duši, jako jste Vy.
Přátelstvím svým, kteréž jste
mému Jandovi věnoval zaslou-
žil jste se nesmazatelně v srdce
mé. Vždyť jste ošetroval v
daleké cizině toho, jenž jest
nejdražším, co pro mne se sve-
tě jest. Zdálo se mi věčností
ten čas, kdy můj Janda měškal
mezi bratry Poláky i opakovala

J.

jsem si, že ho vícekráte v takou
dáli nepustím. Nyní však, kdy
plu nadšení vypravuje mi, jak
tam byl přijat, nebránila bych
mu, aby opět mezi Vámi se
potěšil. A i mne samu jímá
touha, spatřiti ty kraje, ten
lid, k němuž můj mužíček
přilnul celou horoucností
své duše. A jak ráda poznala
bych Vás, k němuž připoutalo
jej nejtužší pouto přátelství
a lásky!
Snad budeme míti to potěšení,
uvítati Vás, drahý Pane, v prosté
ale šťastné domácnosti naší,
jež je Vám vždy, jakož i srdce
naše dokořán otevřena.
Mužíček můj neví, že Vám píši.
Je nyní zdráv, a pilně překlá-
dá Vaše „Zaczarowané koło."—

J.

Prosím o zprávu, jak je panu Vyšpiánskému? V tom, jak ke onomu pánu v jeho nemoci jste se zachoval, vidím, jaké dobré srdce máte, a jaké štěstí měl můj Fanda, že našel takového přítele jakým jste Vy.
Děkuje Vám za vše, co jste pro mého muže učinil prosím, byste při mystěnce na něho věnoval též vzpomínku jeho ženě.
Každý Váš dopis se zájmem očekávati budu.

Pozdravuje Vás srdečně

zůstávám se

Marie Vondráčková

V Chrasti, dne 11/9 99.

Můj drahý Lucyane!

Rád bych ještě dříve než odjedeš do Warszawy s Tebou se aspoň v listě potěšil. Jak lituji, že okolnosti nepřipouští, abychom Tě u nás přivítali. Tak zdá se mi, že jsi se stal v naší domácnosti modlou. To den několikráte vzpomíná na Tebe Tvůj Jandu. A ženuška má dobrá ptá se tak často: „Co asi dělá p. Rydel?" Víš, můj drahý, my Češi už jsme takového naturelu; buď z celé duše milujeme, neb z celé duše nenávidíme. A o mojí, a vůbec všecq nás lásce jsi zajisté přesvědčen. Nyní žiji tak ze vzpomínek cesty své. A něco mne tak stále láhne tam mezi Vás, mezi milé

bratry Poláky, s nimiž dýchám jedním dechem, jichž radost mojí jest radostí, a s nimiž v žalu truchlím. Víš, když jsme spolu stáli nad Krakowem na Kopci Kościuszkowě, tehdy v duši své učinil jsem svatý slib věnovati síly své sblížení Poláků s Čechy. Mám pevnou víru, že se mi práce zdaří, poněvadž mne k tomu odhodlání přivedla čistá láska jak k rodné vlasti své, tak k Polsce. Ty pak, drahý příteli, podej mi ruky pomocné v práci mé, buď Ty opět proselytou myšlénky česko-polské mezi rodáky svými! –

Zpráva Tvoje o Wyspiańskim mne poněkud upokojila. Škoda by bylo té geniální hlavy Stašovy. Myslím však též, že choroba jeho mine beze všech nebezpečí. Psal jsem mu nedávno, by mi poslal překlad můj „Warszaw." a zároveň nákresy (figuriny) k dramatu onomu. Připomeň mu ještě sám, aby na to nezapomenul.

Překlad „Zacz. koła" bude hotov zároveň s vyjitím originalu v „Bibl. Warsz." Překládání jde mi nyní velmi rychle ku předu.

Byl jsem minulý týden na umělecké výstavě v Pardubicích. Co jsem meškal mimo dům, dopsala Ti sama ženuška moje a říkala mi potom: „Však já, mužíčku také dostanu z Polska psaní." Bohužel byla sklamána. Chtěla se pochlubit, že sama dostala od milého p. Rydela dopis a Ty se o něm ani v dopise svém nezmiňuješ. Dostal jsi jej.? Co pak Ti psala má milá ženuška? Jmu, nejspíše, jak má ráda mne, a potom že má ráda také Tebe proto, že Ty mne máš rád. To byl asi zajisté „raison d'être" celého jejího dopisu, jak mi sama povídala. Že tomu tak? A nyní čeká ženuška má na dopis od Tebe. —

Ve Warszawie nezejí Tě neminou zasloužené laury při premiéře.

Aspoň jeden kvítek bych rád viděl z těch
věnců, jichž se Ti dostane. Očekávám
ihned od Tebe dopis, jak se líbilo se
„facz. kolo" ve Warszawie.

Srdečně Tě objímá a přátelsky
líbá

Tvůj

Janča.

Od ženušky mojí přijmi upřímný
srdečný pozdrav a od dětí
ruky políbení.

Chrast 10/10 99.

Drahý Lucyane!

Velice potěšil jsi ženušku mou i mne milým svým listem. Žel, že v něm též neblahá zvěst o chorobě Stasia Wyspiańskiho. Dá Bůh však, že zachován bude přece pro umění a pro ty, kteří jej milují. A myslím, že tu dobrou, poetickou duši všickni milují.
Psal jsem mu již dvakráte, by mi laskavě zaslal můj překlad „Warszawianki", abych jej mohl zaslati do Prahy.
Prosím Tě, učiň tak tedy Ty, a to co nejdříve.
Psal jsem též panu Leonu Wyczółkowskimu o skizzy, jež mi slíbil. Buď té laskavosti a upomeň je na slib jeho.

Pracuji na „Zaczarowaném kole" pilně a čekám již knížku, neboť končím třetí akt. Ty triolety ve II. aktě byly opravdu tvrdým oříškem.
Ženuška a děti Tě pozdravují z celé duše, já pak Tebe v duchu líbám.

Tvůj
Fanda.

Nemohl bys mi zaslati Kłaczki „Nocy Florent." a „Juliusz II."? a doptati se mi adressy Jul. Kłaczki?

PRINCESS MILL

Drahý Lucyane!

Do den čekám na dopis Tvůj a zároveň na zaslání ukončení „Jaczarowanego Koła." Jsem se třemi akty úplně hotov. Snad jsi dostal dopis můj, v němž jsem Tě snažně prosil, bys u St. Wyspiańskiho postaral se o to, by mi zaslal překlad „Warszaw." Ani nevíš, jak toho nutně potřebuji. Pan Leon Wyczółkowski přislíbil, ale nesplnil. – Pan Kotarbiński mi psal, že „Jaczarowane Koło" by v Praze na budoucí rok hrál, proto bych rád měl práci hotovou. Pozdravuj ode mne Stasia i všecky známé. Nenechž mne dlouho s odpovědí čekati. Nezapomeň též na „Warszawianku." Ženuška moje Tě srdečně zdraví i děti moje.

Já pak Tebe v duchu líbám.

Tvůj Jarda.

Chrast 27/10 99.

Correspondenz-Karte.
Korespondenční lístek.

Nur für die Adresse
Pouze pro adresu

Wielmożny pan
p. J.U.Dr. Lucyan Rydel, literat
w Krakowie
Lobzowska l. 27.

(Deutsch-Böhm.)

POZDRAV Z ZÁRASTÍ

5/11 99.

Můj drahý Lucyane!

Čekám už nelpělivě na plíbený dopis Tvůj i na ukončení „Jacq. Kola". Jsem se vším již úplně hotov. Nevíš, kde je Kazio Telmajer.? Jak jsi daleko s novým dramatem? Dopis Tvůj vždy čekám nejen já, ale celá má rodina. Jak se vede Slasiowi? Je už v Krakově?

Celá rodina má Tě srdečně pozdravuje, Tebe pak v duchu líbá vždy Tvůj Jauša.

W czerw. podkreślonych oknach mieszkam ja.

DOPISNICE.

Wielmożny pan

p. J. U. Dr. Lucyan Rydel, literat

Kraków

Łobzowska ul. l. 27.

Nejdražší náš Lucyane!

Můj nejdražší, odpusť mi, že jsem na dopis
Tvůj tak liknavý k odpovědi. Byli jsme
všichni na vsi na letním bytě; psaní
Tvoje dostal jsem teprve tyto dny, když
jsem se do Chrasti vrátil. Ale věř mi,
spíše smrti bych se byl nadál, než toho,
co mi píšeš. Ty, že se ženíš? Ty, který jsi
se tak zařídal, tak zapřísahal, že nena-
ložíš na plece své ono břímě sladké, jež
slove manželství? Ale tak to bývá! Láska
přijde náhle, jako bouře a uchvátí
sebou vše, co před chvílí jí vzdorovalo.
A ti, kteří nejpevněji odpírali jí,
ti bývají nejspíše podmaněni.

Ať můj nejmilejší, nechci se Tě ani ptáti,
zda-li rozvážil jsi sobě krok, který činíš;
vím, že vždy tak jasně jsi uvažoval,
že tedy i v tomto případě neučinil jsi
krok do nejistá, do temna. Vím také
podle volby Své, že nechal jsi sobě na
cestu světiti jasnou pochodeň lásky;
ale pozor, můj příteli nejmilejší, někdy
také lesk této pochodně oslepí zrak,
tak že člověk potom méně vidí než
po tmě! Ať je však tak nebo tak,
jen Pán Bůh dej, aby krok Tvůj
provázen byl vždy štěstím nejhojnějším.
Dej Bůh, abys našel v manželství to,
po čem prahne čistá duše Tvá, abys
našel srdce, které by pochopilo
hloubku citů Tvého nitra, abys

našel v manželství ten svatý klid a štěstí rodinné, které jsem já v manželství svém poznal, štěstí, kterého blahé teplo tak mile Tě ze nás pozvalo.

Ale o jedno Tě při tom, můj příteli nejdražší prosím: Uchovej v srdci svém aspoň malý koutek pro toho, jenž k Tobě celou horoucností duše své přilnul, zachovej ten malý Koutečeck v srdci svém pro svého Fandu a jeho vždy Tě milující rodinu! Vím, že láska k ženě plniti bude celé srdce Tvé, ale jsem přesvědčen, že budoucí ženuška Tvá ráda z hojnosti lásky Tvé aspoň část její pro nás přenechá.

Vím, že prosby této neoslyšíš, že

nemusím se strachovati, že bys nyní
byl nám cizejším než dříve.
Jest to pevný Tvůj úmysl usadit se
po sňatku v Bronowicích? Dobře si
to rozmyslil! Chléb chlopa jest hořký,
často hořký, ta matka země, na níž
Ty jsi vyrostl hleděli rozesmutněným
okem poety, ta země bývá někdy tvrdá,
nevděčící tomu, kdo jí slouží a často
zarmoutí víc než potěší. A potom
nevybrni se z onoho duševního živo-
ta, kterému jsi vyrostl, v kterém
jsi vyrostl. Nedaří se vždy stromu
z příznivého podnebí přesazenému
v půdu chladnou, vysazenou větrům
mrazivým. Odpusť, že Ti tak vše

předkládám, tak na všecko Tebe upo-
zorňuji. Víš, že jenom nejčistší, nezištná
láska přátelská dikduje mi toto všecko.
Rád bych Tě viděl úplně šťastna,
rád bych odehnal od hlavy Tvé
všecky mraky nepřízně osudu,
rád bych viděl nad hlavou Tvojí
stále zářiti slunce lásky, spoko-
jenosti a štěstí nejvyššího. O
to zajisté já, ženuška má drahá,
i milé děti moje budeme stále Pána
Boha prositi. – Ani nevíš, co se
ženuška moje naplakala nad do-
pisem Tvým, majíc za to, že nyní,
kdy budeš ženat, již k nám snad
ani nepřijedeš, že na nás už tak

pamatovali nebudeš. Měl jsem ji co
těšili. - -

A nyní také něco o Tvé snoubence.
Pamatuji se dobře na tu skromnou,
intelligentní tvář panny Jadwigy,
kdy viděl jsem ji v domácnosti
Włodzia Tetmajera. Snad už tehdy
klíčila v srdci Tvém láska k ní.
Pamatuji dobře na slova Tvá, když
jsi mi pravil, že kdybys se ženil,
že bys si jinou nevzal než pannu
Jadwigu. Představuji si Tě nyní,
jak hoříš štěstím lásky, že nemáš
pro nic jiného smyslu, než pro
Jadwigu a zase jen pro Jadwigu.
Při poetické duši Tvé však mohu dou-

fali, že z žáru lásky Tvé vypučí též
kvěl pro literaturu, že rozezvučí se
nyní lyra Tvoje novou písní, písní
šťastné, triumfující lásky. Jsi jistě,
že se nemýlím. – –
U nás vše při starém. Jsme šťastni
ve svém kruhu rodinném, chvála Bohu
zdrávi. Již jsem zase v práci školní,
milé prázdniny uplynuly. –
„Zaczarowane koło", má nejlepší šance
dostati se na scenu našeho národní-
ho divadla. „Iridion" vyjde ve „Svě-
tové knihovně."
Prosím Tě já i ženuška moje i děti, bys
co nejdříve nám psal; může Ti
v psaní třeba panna Jadwiga pomoci.
Líbá Tě horoucně Tvůj Lauda.
Ženuška a děti Tě co nejsrdečněji pozdravují.
Všichni též pozdravujeme pannu Jadwigu.

Gattung des Telegrammes.
Rodzaj telegramu.
Рід телеґраму.

TELEGRAMM
TELEGRAM
ТЕЛЕҐРАМ

Eingangs-Nr. / Nr. nadejścia / Ч. прибутя: 5068

an — do — до

dr pydel krakov lobzowska =

Dienstliche Angaben.
Dopiski urzędu.
Дописки урядові. 30

Eingelangt von / odebrany z / Відобрано з
auf Leitung Nr. / na przewodzie l. / на лінії ч.
am / dnia / дня ..... 190 .... um / o / o ..... Uhr / godz. / год. ..... Min. / min. / мін. ..... Mittag. / p. / полуд.
Aufgenommen durch / Przez / Через

Von / Z / З

Aufgabe-Nr. / Nr. nadania / Ч. надачи ..... mit / o / o ..... Taxworten / opłacie podleg. słow. / словах підляг. оплаті ..... Worten / słowach / сл. ..... Chiffern / szyfrach / шиф.

Aufgegeben am / Wysłany dnia / Вислано дня ..... 190....
um / o / o ..... Uhr / godz. / год. ..... Min. / min. / мін. ..... Mittag. / p. / полуд.

fr chrast 93 10 20/11 8 30 m =

młodej pare szczesc boze = rodzina wondraczkova ="

D. S. 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1900.)

Bemerkungen.

Die Telegraphen-Verwaltung übernimmt für die rechtzeitige und richtige Übermittlung der Telegramme keinerlei Verantwortung.

Wird eine Verstümmelung des Textes vermuthet, so kann vom Adressaten innerhalb des Zeitraumes von 72 Stunden nach Ankunft des Telegrammes die Berichtigung im telegraphischen Wege verlangt werden. Fällt die Verstümmelung der Telegraphenanstalt zur Last, so wird die Gebür für das Berichtigungstelegramm nach Lage des Falles entweder zur Gänze oder theilweise zurückerstattet.

Uwagi.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za przesłanie telegramów w czasie oznaczonym i bez błędów.

W razie domniemanego przekręcenia treści, może adresat przed upływem 72 godzin po nadejściu telegramu, zażądać sprostowania w drodze telegraficznej. Jeżeli przekręcenie powstało z winy instytucyi telegrafów, natenczas zwróci się należytość za telegram o sprostowanie, stosownie do okoliczności, albo w całości, albo w części.

Уваги.

Заряд телеграфів не бере на себе жадної отвічальности за пересланє телеґрамів в часї означенім і без блудів.

На случай домнївочного перекрученя содержаня, може адресат перед упливом 72 годин по прибутю телеґраму зажадати спростованя в дорозї телеґрафічній. Єсли перекрученє повстало з вини закладу телеґрафічного, тогди зверне ся належитість за телеґрам о спростованє відповідно до обставини або в цїлости, або в части.

Der Pneumatik übergeben — Oddano pneumatyce
Віддано пневматиці
190 ...
um / o / o — Uhr / godz. / год. — Min. / min. / мін. — Mittag. / p. / пол.

Dem Boten übergeben — Oddano posłańcowi
Віддано післанцеви
190 ...
um / o / o — Uhr / godz. / год. — Min. / min. / мін. — Mittag. / p. / пол.

Chrast 15/12 99. 31

Můj drahý, milovaný Lucyane!

Už dlouho nedostal jsem od Tebe žádného dopisu. Stýská se mi už po Tobě. To den chodím na pošťu, čekaje od Tebe dopis a slíbenou knížku „Zaczarowane koło." Což dosud nemáš výtisk? Rád bych už zase překládal, nemáš-li dosud polského výtisk, pošli mi aspoň „Bibliotekou Warszawską". Velice jsem byl potěšen, čta v „Nár. Listech", že největším úspěchu na polské scéně těšilo se v letošní saisoně „Zaczarowane koło." Mám za to, že i v našem divadle bude míti takový úspěch. — Jen neodálej a pošli mi již 4. a 5. akt! Jak se vede Wyspiańskim? „Warszawianku" jsem konečně dostal a ihned zaslal jsem ji Národnímu divadlu. Čekám na rozhodnutí. Od p. Wyczółkowského dosud marně čekám slíbené tolikrát skizzy. Připravuji si látku k popisu zakopaného. Wojtek Brzega poslal mi již fotografie villy Pawlikowského i Kotěby Gnatowského.

Slíbil mi pomoc při sepsaní knížky. Rád bych ji vydal před sezonou, abych naše kruhy upozornil na ono překrásné zákoutí v Tatrách, kde se člověk cítil jako doma. Ovšem zásluha patří předem Tobě, můj drahý, nebo s takovým přítelem jako jsi Ty, zalíbí se svět všude. — Dne 12. t. m. měl jsem potěšení seznati se se členy „Chóru akademickiego," který koncertoval v Chrudimi. Ptej se některého z „Chóru", jaký enthusiasmus vzbudili, s jakým nadšením jsme je vítali, jak nám byli drazí. Myslím, že mohou říci akademikové polští, že cesta jejich po Čechách byla pravou cestou triumfální. Vzkázal jsem Ti po nich i všem přátelům i celé Polsce upřímný pozdrav.
Psal jsem též Kaziovi Tetmajerovi, ale nevím, došel-li ho list pod adressou, kterou jsi mi udal.

Ženuška moje a děti na Tebe co den vzpomínají; neprojde ani den, kdy bychom o Tobě nevzpomínali, kdy bychom o Tobě nevypravovali. Vzpomínáš-li také tak na nás? — Byl jsem nějaký čas nemocen, nyní však již jsem chvála Bohu zase zdráv. Jak nese Tvoje paní matka ztrátu Mieczysława? Dobře ještě, že Ty i bratr Tvůj milý jste ji pevnou oporou ve stáří. Prosím, vyřiď Tvé paní matce, ač se neznáme mé ruky políbení, a panu bratru Adamovi srdečný pozdrav. — Tebe pak prosím, neodkládej se zasláním „Zacz. Koła," abych mohl konečně práci dokončiti. S novým dramatem jednoaktovým jsi již hotov? Objímaje Tě vřele a líbaje Tě

jsem vždy Tvůj

Janda.

Ženuška Tě srdečně pozdravuje i Jaromírek s Vlastičkou.

Prosím Tě, ještě jednou za mne popros p. Wyczółkowskiho o skizzy. Stasia Wyspiańskiho srdečně líbám.

33

Šťastný nový rok!

Pozdrav z Thrásti!

Mój Kochany!

Całuję Cię serdecznie

Fanda.

Żona i dzieci serdeczne pozdrowienie przysyłają.

Pohledy přijede fotografovati neb lístky dle zaslaných obrazů dodá E. Velím, Král. Vinohrady 1001

DOPISNICE.

Wielmożny pan JUDr. Lucyan Rydel,

literat

Kraków

Łobzowska ul. 27.

E. Velím, fot. novinky, Praha.

Ve Chrasti 12/I 900. 34

Můj milovaný Lucyane!

Předem děkuji Ti já i celá rodina moje za upřímné Tvé přání novoroční. Ty víš, že i my Tobě toho nejlepšího na světě z plné duše přejeme. Ani nevíš, jakou radost jsi mi způsobil tím, že jsi mi poslal ony překrásné lístky korrespondenční. Více už jich není? Mám z toho neskonalou radost, že „Zaczarowane koło, těší se takovému úspěchu. Každý Tvůj úspěch jako by byl úspěchem mým. Knihu, již jsi mi zaslal s nedočkavostí jsem již uchopil a ihned dal jsem se do práce. Pracuji již v polovině V. aktu. Myslím, že do konce měsíce budu úplně hotov i s přepisem. Potom ihned dopíši panu Jel. Szopskimu, by laskavě zaslal mi noty, abych celou práci completně mohl zadat do Prahy k „Nár. divadlu." Víš, která scena se mi nejvíce líbí? Ve IV. aktě, kdy mlynářka stojí v noci s Jaškem přede mlýnem, kdy zmítá oběma strach a při tom celá vášen lásky jejich! To musí být na jevišti úchvatné! Tak živě si to na jevišti našem představuji.

Nyní celé večery věnuji jen překládání „začarovaného kola“: je to pro mne pravý duševní požitek. –
Jak Ty jsi daleko s novými dramaty svými? Jsem žádostiv na „Dybbuka“, jehož obsah jsi mi cestou z Krakova do Zakopaného vyprávěl. —
O Wojciechu Bezegovi napsal jsem do Národních Listů feuilleton. To vidím poctivého Wojtka, jak asi plen rozpaků čtl těch několik řádků, jež jsem mu jako vzpomínku věnoval.
Jak je s Tvým zdravím? Polekal jsi nás, když jsi psal, žes nemocen. Ani jsi nenapsal, co Ti chybí. Myslím však, že to není nic vážného, že to rychle přejde. Já si tak těžko představuji svého dobrého Lucyana skleslého zdravotou. Vždyť Rydla přece musí být plný Kraków, on musí být všude, jak by jen mohl dlouho stonati?!
Neopomeň mi v budoucím dopise napsati, že jsi už zdráv, hodně zdráv jako rybička. Budeme z toho míti všichni u nás radost. Děti i drahá moje ženuška vždy připojovaly v modlitbách svých prosbu za Tvé uzdravení.

Musím Ti také napsati, jak modlí se celá rodina naše před obrazem Bohorodičky, jejž jsi ženuščce daroval. Krátká modlitbička, jejž jsem je naučil, jest tato:

„Bože! Na přímluvu Rodičky Syna Tvého
vysvoboď z poroby Polsku i Litvu
a slavou slávu jim vrať! Amen!

Tím končíme vždy modlitby svoje. Myslím, že modlitba tato utkví na celý život dětem mým v paměti a povzbudí je, aby až dorostou, síly svoje věnovaly tomu, čemu posvětil je otec jejich. Ať i jim jednou zní v duši mohutnou hymnou ono velebné heslo „Za naszą i waszą wolność!"

Vlastička už také s jaromírem čtou v knížkách polských. S jakou radostí už mi Vlasta povídala, čemu už rozumí, že už přečetla si báječku „Wróbel a czyżyk" a že jí rozumí! —

Co je s Wyspiańskim? Je už zdráv, či odjel na jih? Pozdravuj ode mne všecky známé, pozdravuj svatý Kraków, a pověz mu, že po něm touží celou horoucí duší svou, že touží po celé Polsce!

Tebe v duchu pak objímá a líbá
věčně

Tvůj vždy věrný
Janda

Nejsrdečnější pozdrav od ženušky mé a dětí!

Chrast 5/2 900. 36

Můj drahý, milovaný Lucyane!

Teprv dnes ukončil jsem překlad „Zaczar. kola." Poslední jednání mi dalo dosti práce. Nyní opisuji. Mám za to, že asi v týdnu budu s přepisem hotov a ihned potom jej zadám do Prahy. Víš co, milý Lucyane, bylo by nyní třeba? Myslím, že by celé věci posloužilo, kdybys požádal pana Kotarbińskiho, by dopsal sám do Prahy řediteli Šubrtovi nebo dramaturgu Šiercovi a drama tam jako účinné rekomandoval. Mám za to, že pan Kotarbiński mi tuto službu prokáže, zvláště když má v úmyslu při pohostinském hraček „Zacz. kolo" v Praze hráti. Zítra budu psáti p. Szopskimu o hudbu k dramatu.

Ach jak rád už viděl bych Tě u nás!
Jak rád bych viděl „Zacz-kobo" na
naší scéně! O úspěchu nemám
pochyb. Kritika Tvoje, milý Lucyane,
je snad příliš tvrdá! Uznávám
také, že některá místa jsou trochu
rozvlečená, ale zkratky, jež jsi
učinil i tělo vadě odpomohou. —
Jen prosím Tě, neopomeň p. Kolar-
binského požádati o intervenci.
Co dělá Wyspiański? Ani slůvka
mi nepíše. Dobrý Wojtek Brzega
píše mi často. Dostal prý subvenci
na studia. Přeju mu to z celé
duše. Je to vzácný talent a poctivý
člověk. —
Jak pokračují nové Tvoje práce?
Až něco budeš míti hotovo, pošli
mi to!
Ženuška moje i děti Tě horoucně
pozdravují a prosí Tě, bys nám
toho zas hodně, hodně mnoho napsal.

Tebe pak upřímně líbá a
objímá

Tvůj

Jandu

e,

n

re-

i

,

sal.

Chrast. 21/II 900.

38

Kochany Lucyanie!

Napróżno codziennie oczekiwam od Ciebie listu. Nie umiem sobie tego wytłómaczyć, dlaczego mi nie odpowiadasz.
„Zaczarowane koło" zupełnie gotowo.
Proszę Cię, byś znów do mnie pisał.

Ściska i całuje Cię

Twój

Janda.

Serdeczne pozdrowienia przesyłają żona i dzieci.

Correspondenz-Karte.
Korespondenční lístek.

Nur für die Adresse
Pouze pro adresu

Wielmożny pan
p. JUDr. Lucyan Rydel, literat
in / v Krakowie
Lobzowska ul. 27.

(Deutsch-Böhm.)

39

Pozdrav z Chrasti! Kochany mój Lucyanie!
1/3 900

Wczoraj, dnia 28. lutego otrzymałem od Ciebie list a dziś karteczkę z widokiem. Dziękuję Ci. Dłuższy list naśladuje. Całuję Cię Twój Janta.
Cała moja rodzina Cię pozdrawia.

Pohledy přijede fotografovati neb listky dle zaslaných obrazů dodá E. Vellim, Král. Vinohrady 1001.

DOPISNICE.

Wielmożny pan JUDr Lucyan Rydel,

literat

w Krakowie

Łobzowska 27.

E. Velím, [illegible] nejdnicky, Praha.

Chrast. 3/3 900 40

Drahý můj Lucyane!

Milerád shoduji se na tom, abys požádal p. Pawlikowskiho za intervenci v správě „Začarovaného Kola." Kotarbiński sám mi psal, že „Zacz. Koło" v Praze hráti bude. Snad nebude vyvozovati konsekvencí z napjatého poměru mezi vámi i k dílu Tvému. Ke konci tohoto měsíce pojedu do Prahy a potom Ti napíši, jaké chance má „Z. k." — Těším se už na Tebe, že Tě ve svém domě uvítám. A což celá moje rodina! Jaromír půjde tohoto roku k sv. biřmování a tu má k Tobě prosbu snažnou, bys mu stál kmotrem při tom, a dovolil mu, by nesl jméno Tvoje — Lucyan.

Mám za to, že Ti bude možno
na několik dní aspoň k nám
zavítati k onomu obřadu.
Jaromír sám ještě vlastním
dopisem Tě poprosí. Vím a
v Tvoji dobrotu věřím, že žádosti
jeho i mojí vyhovíš.
Kdy sv. biřmování bude, to ještě
Ti dopíši. Nejspíše ku konci máje.—
Szopskimu jsem již psal.
Buď tak dobrý, zaopatř mi
a pošli „Jridjona" Krasińskiego, rád bych
jej překládal.
Jak pokračují Tvoje nové práce?
Jsi již hotov se „Sybyrjakem"?

Líbá Tě horoucně a z duše zdraví

Tvůj

Fanda.

Ženuška a děti za vzpomínku děkují
a srdečně Tebe pozdravují.

Chrast 11/3 900

42

Drahý Lucyane!

Opravdový jásot v mojí rodině způsobil
poslední Tvůj dopis, kterým dobro-
tivě slibuješ přijeti k sv. Biřmování
a státi mému synku při svátosti té
za kmotra. Děkuji Ti za to z celé
vděčné duše své a jsem na to hrdý,
že muž tak vzácný bude státi mému
dítěti za kmotra, že muž ten je
nejlepší přítel můj, že to Polák,
jakých nechť Bůh Polsce svaté vi-
ce dá. Vyčítil jsi úplně všecky
pohnutky vedoucí mne k tomu,
abych Tebe právě prosil o tuto
službu. Ano, všecko mé konání
směřuje k tomu, abych nejen sebe
ale celou rodinu svou všemi mož-
nými páskami připojil k
Polsce, k ní aby jednou až dorostou
děti mé se obracely, aby za sebou

přitáhly více synů a dcer českých
ku práci, směřující ku pravému,
upřímnému a hvalému sbra-
tření Čecha i Lecha. Vždyť k
žalosti mé stále ještě zdá se, že i
při tom vědomí, že Čech i Lech
rodní bratří jsou, přece dojí
k sobě po většině cizí, jeden nezná
bolesti druhého, nezná jeho touhy,
nepomáhá mu jich dosáhnouti.
Stále ještě málo provádí se ono
heslo zemřelého bojovníka za ~~pra~~
bratrství česko-polské Fr. Jelínka:
„Poznejmy se — kochejmy se!"
Též příklad naší lásky je zárukou
lepší budoucnosti! —
Věř mi, zlatý můj příteli, že
netrpělivě čekati již budu
den, kdy k nám zavítáš. U
nás platí staropolské: „Gość do do-
mu. — Bóg do domu." A k tomu ještě

host jako jsi Ty, k němuž přilnul jsem celou vroucností duše, celou silou mysli své.

Sv. Biřmování je 15. máje. Myslím že budeš moci přijet již 16. máje na svátek sv. Jana Nep. a přece několik dní se u nás zdrží. Jen co možná nejdéle, abychom Tě co nejvíce užili! —

Líbá a objímá Tě

Tvůj Fanda.

Rodina moje Tě co nejsrdečněji zdraví a na Tebe se těší.

P.S. O té policice těžko psáti. V ní nevidím nikdy vděčného místa ku sbratření. Velice dobře a trefně vystihnul jsi charakteristiku „Kola Polok." a příčiny nezdaru v získání shody. Jediná cesta ke shodě je poznání oboustranné a potom shoda vytvoří se sama. — — — — —

Nezapomenul jsi, doufám, na Krasińskiho? Prosím Tě, pošli mi jej. Tvůj J. V.

Chrast 29/III 900. 44

Můj zlatý, milovaný Lucyane!

Ani nevímjiž, jak jsem si zasloužil
Tvého tak upřímného, ryzího přátelství.
Každé chvíle osvědčuješ mi způsobem
tak přesvědčivým. Děkuji Ti z
celé duše své. Jaké díky vzdávám
Bohu, že mi dal přítele tak zlaté-
ho srdce! Buď jist, že celou
horoucností české duše své přilnul
jsem k Tobě. Tys mi více, než
jen znamenitý literát polský, Tys
mi bratr rodný. Tím citem ovládán
jsem nejen já, ale celá rodina
moje. Za Krasińskiho Ti z
plna srdce děkuji. „Nebožskou
Komedii," jsem již přeložil a
do tisku zaslal. Uchvátila mne
svou exaltovní silou dikse a
myšlének tak, že nemohl
jsem se od ní odervati.

Nyní budu překládat „Irydiona" a „Przedświt". Mám za to, že tato trilogie osvětlí u nás význam Krasińskiho zjevu v polské a vůbec světové literatuře. — „Zaczarowane Koło" zaslal jsem i s partiturou p. Szopskiho ředitelství „Národního divadla". Mám za to, že práce bude přijata. — Pan Ferd. Hoesick z Warszawy napsal o „Zaczarowaném kole" velmi příznivý posudek do „Slovanského Přehledu". Píše v recensi oné, že „Zaczarowane Koło" jest nejlepší (polskou) scenickou prací od dob Słowackiho, že verš Tvůj směle může se měřiti s veršem Słowackiho. — Mluvil jsi již s p. Pawlikowskim? nebo psal on již do Prahy? Provozování „Zacz. Koła" bude mi zajisté ten největší radostí, neboť bych se rád poděkoval českému světu, jaký je

můj přítel, jaká vypoce cenná
jest za jeho skrz naskrz básnic-
ká duše. —
Již počítáme dny, kdy v skrom-
ném rodinném hnízdečku svém
Tě budeme moci uvítati. Jaromí-
rek v radosti každému povídá,
kdo mu kmotrem bude. —
Věš-li jaký nápad měla malá
Vlasta? — Do té doby nežli
půjdu já (Vlasta) k biřmování,
pan Rydel se ožení, a mně půjde
za kmotru paní Rydlová!"
Co říkáš tomu nápadu?
Kdybych znal tu mladou „paní
Rydlovu in spe", tu bych jí
pověděl, jak dovedeš milovat
přátele, nalož pak jak lépe
milovat budeš ženu svou. —
Prosím Tě, piš mi zase brzo,
brzo, neboť všichni na Tvůj dopis
vždy dychtivě čekáme. Všichni
Tě ze srdce pozdravujeme.
Tebe pak líbá horoucně
Tvůj Lauda.

46

Veselé
Velikonoce

přeje rodina Vondráčková.

19 23/4 00.

Dopisnice.

Velectený Pán
pan J. U. Dr Lucian Rydel
v Krakově.

Mój najdroższy, złoty Lucyanie!

Droga moja żona, nie wiedząc, jak by Ci jakie pocieszenie za wszystkie ty dowody przyjaźni okazać, zrobiła Ci własną ręką na mapę do pisania parę kwiatów, byś zawsze, kiedy przy niej będziesz pisał, wspomniał na ty, którzy Cię zawsze kochają a którzy Cię zawsze w sercach mają. Żona moja prosi Cię, byś przyjął skromną tę upominkę z takim sercem, z jakim przysłana. Jaromir i Władia przysyłają Ci zajączka wielkanocnego. Mają największą troskliwość teraz, by się drogą nie potłukły. —

Z życzeniem wszystkich pomyślności pozdrawiamy Cię serdecznie.

Całuję Cię a jestem zawsze

Twój, twój

Janda.

Můj nejdražší!

Právě, když jsem chtěl Ti odeslati list, obdržel jsem psaní od Tebe, v němž mi oznamuješ, že chce pan Kvapil překládati Tvé verše. Odepisuji p. Kvapilovi, že skoro všecky Tvé básně jsem přeložil a že překlady mé tebou autorisovány jsou. – Chceli, že jsem ochoten mu je pro sylvetku o Tobě zapůjčiti. Že „Zacyan. Kola" rovněž mu nabízím několik výtvorů. Kdyby však nechtěl užíti překladů mých, prosím Tě, bys mu odepsal, by se mnou o věci té se dohodl. Sám již, co třeba o záležitosti této zařídím. – Panu Pawlikowskimu píši, nevím však, je-li správná a postačitelná adressa –: (T. Pawl. – Ty dyrektor teatru Lwów)

Za ony pohledové lístky srdečně
Ti děkuji. Mile vzpomínal jsem
na milé Tatry, když jsem je
uviděl.
Odepiš brzy!

Líbá Tě
Tvůj
Jandu.

Chrast 13/III 901

Můj drahý, milovaný Lucyane!

Z plné duše zaradovali jsme se všickni, čtouce poslední dopis Tvůj, z něhož dýše tolik tepla upřímné, přátelské lásky, tolik dobroty zlatého srdce Tvého. Poznáváme stále lépe, jakým štěstím bylo pro mne, že v drahé mi Polsce našel jsem právě Tebe, že v Tobě mohu si v duši své zosobnili celý vřelý poměr svůj k Polsce, její lidu a krajům. Našli jsme se šťastně. – Kolikrát bylo mi čísti milý dopis Tvůj ženuščce mé a dětem, tak že jej téměř z paměti znají. Maruška má největší citi radost z toho, že nepatrná upomínka z ruky její tak Ti je milou.

Rovněž jako Ty, tak i my již
čítáme dny, kdy k nám za-
víšáš. Ano, dobře jsi napsal,
že přijdeš jako ku svým,
jako k nejbližším. Ano,
přijmeme Tě jako bratra
rodného, jako toho na něhož
jsme již dlouho se těšili. —
Bude nejlépe, vyjedeš-li
15. máje večer z Krakova, a
já Tě již na nádraží v Pardu-
bicích očekávati budu. Ještě
Ti přesně napiši celý pořad
cesty, abychom se šťastně
v Pardubicích setkali, odkudž
s Tebou do Chrasti již pojedu.
Jenom mám starost, aby se
Ti u nás jak nejvíce líbilo
a líto mi je při tom, že
oblašuješ nám, že toliko
na krátko bude Ti možno
u nás se zdržeti. —

Pan Kvapil mi dosud na dopis
můj neodpověděl. Považuji to
od něho za netaktnost. Je
v tom asi pořádná dosis
žárlivosti literární. Do té doby,
než k nám přijedeš bude
rozhodnuto o „Zaczar. Kole"
v „Národním Divadle."
Psal již p. Pawlikowski Šubrtovi?
Dosud jsem též od p. Pawlikowski-
ho odpovědi nedostal, tak
že nevím, obdržel-li dopis
můj.
Potěš opět brzy svým vždy
milým dopisem, dříve než
přijedeš nás všecky.
Všickni, ženuška i děti
Tě z duše pozdravujeme
Tebe pak v duchu objímá
a líbá

vždy Tvůj

Fanda.

Chrast 27/IV 900.

Chrast 3/7 900

Můj nejdražší Lucyane!

Již blízek je den, kdy uvítáno Tě
v prostě domácnosti své. Čekám
na Tě s horoucí netrpělivostí,
abych Tě obejmul a políbil,
čeká na Tě toužebně celá
rodina moje. Abyšom se na
na jisto v Pardubicích sjeli
vypíši Ti ihned dle jízdního
řádu celou cestu.

Vyjeď z Krakova dne 15. máje
s rychlovlakem o 10h. večer,
o 2·57 ráno budeš v Přerově,
z Přerova o 3·15 ráno vyjedeš
do Olomúce, kam přibudeš
o 3·48 ráno. Z Olomúce
odjedeš o 4·10 ráno do
České Třebové, kam přijedeš
o 6·25. Z České Třebové
vyjedeš o 7. h a v Pardu-
bicích budeš již v 8·49 rá-
no.

Při takovém spojení nejméně
ztrávíš času na cestě. V
Pardubicích již Tě budu očeká-
vati na perronu u velkých
nádražních hodin. Prosím Tě
snažně, odepiš mi, jak
se shodneš s tímto plánem.
Objímám a líbám Tě v
duchu co nejhorouceji,
Jaromírek ještě jednou co
nejúctivěji Tě prosí o svatou
službu kmotrovství při
sv. biřmování. – Vlastička
a ženuška má co nejupřímě-
ji Tě pozdravují a na Tebe
se, drahý všickni těšíme.
Tvůj vždy věrný
Janda.

Uhrast dne 20. 5. 900

Vážený a nejdražší pane doktore!

V odpověď na Váš milý list píši také já. Kladu si především za povinnost poděkovati Vám za to, že jste nedbal dlouhé a obtížné cesty a poctil jste domácnost naši návštěvou svou. Tak dlouho těšili jsme se na Vás, a žel, že jen tak krátce bylo nám se těšiti s Vámi. Jako bratra milého vítali jsme Vás se skromné domácnosti naší, věřte však, že ze srdce upřímného a duše Vám oddané. Dovedu nyní pochopiti

J.

plně láskou, jíž k Vám chová můj
bratr Janda, pochopuji svým ženským
citem, proč o Vás Janda
stále s takovým zanícením mluvil.
Poznala jsem, že spojila Vás do
hrobu srdcí, že sblížila Vás láska
pro vše krásné a vznešené, že
nad počátkem přátelství Vašeho
svítila veliká idea sbratření dvou
národů a proto mám za to, že
přátelství to bude požehnáno.
Poznala jsem Vás a víte, ženy pozná,
vají rychle a obyčejně se neklamou
a po tomto poznání teprve je mi
žal, že nebylo nám možno déle se
s Vámi těšiti - déle Vás užíti.

Vzpomínáme stále na Vás, není hodiny,
kdy bychom o Vás nemluvili. Ty
myšlenky aspoň částečně nahra-
zují nám Vaši přítomnost. Děkuji
Vám za všecku přízeň k nám projevenou,
děkuji Vám jako matka, k jejíž dětem
tolik jste ukázal přízně, děkuji Vám
jako žena, jejímuž muži stal jste se
přítelem nejdražším, děkuji Vám
jako paní domu, jež kdaste si za
čest, že mohla pohostinství nabíd-
nouti muži tak vzácnému jako jste
Vy. Prosím Vás co nejsnažněji byste
zůstal mnou stále tím dobrým,
milým, zlatým panem Rydelem,
jakým jsem Vás poznala.

A až opět zachce se Vám nadýchati se českého vzduchu, ohřáti se u domácího ohniska vyhřátého štěstím rodinným, spokojenosti a klidem, pak přijeďte zase k nám a když ne jiným, tím Vás vždycky hojně pohostíme. Jaromírek a Vlastička Vás objímají a srdečně líbají a nejvíce by si přáli, kdyby pan doktor Rydel mohl u nás býti stále.

Těšíc se na brzký dopis Váš znamenám se se srdečným pozdravem

Marie Vondráčková.

P.S. Toho „Kija-samobija" neposílejte; můj Panda je hodný. Pošlete nám sem raději sama sebe ——

Chrast 23/V 900.

55

Náš nejdražší Lucijane!

Píši Ti „náš", protože nyní připočetli jsme Tě do rodiny naší, všichni si Tě nyní vlastníme. Dobře jsi řekl, že já jsem celý Tvůj, ale věz, že nejen já, všichni jsme Tvoji a Tys nás všecky. Viděl jsi zajisté, že jsme Ti vyšli vstříc celou duší a poznal-li jsi aspoň malou část té lásky, již k Tobě chováme, již to Tě přesvědčili musí o upřímnosti našeho přátelství. Věř mi, že by se horoucněji neloučila drahá moje Maruška s rodným bratrem jako s Tebou. A ještě nyní, kdy od nás jsi vzdálen, slzy vyhrknou jí často při vzpomínce na Tebe, při vzpomínce na dobrotu Tvou

kterou jsi nám při každé příležitosti
ukazoval. Můj zlatý Lucyane, víš
co praví české přísloví? „Dobrý
přítel nad zlato!" A já jsem v
Tobě našel takového přítele a
dovedu si to ceniti. Já, který
jsem od mládí svého stál ve
světě opuštěn, sám, – dovedu
uznati, čím jsi mi Ty, můj
nejdražší. Kéž by takových
přátelských styků jako je náš
bylo co nejhojněji, potom volati
by mohla Čechie i Polonie „Sur-
sum corda!" K lepší budouc-
nosti, k blízkému spasení obou
národů, jež nyní hrdě bojo-
vati musí o samobytnost svou.
Posvětil jsem celý život svůj
myšlénce sbratření čechopolské-
ho, pro myšlénku tu nasaditi
chci celou duši svou, všecky síly

ové. A co nedokonám já, odkáži v dědictví dětem svým. Při tom pevně věřím, že Pán „po długiem męczeństwie, zorze rozwiode nad nami, – udaruje nas, czem aniołów swoich obdarzył przed wiekami, – szczęściem – i tem, co obiecał ludziom na szczycie Golgoty – wolnością." (Iridion)

V té víře všecka moje práce, všecky tužby mé. A mám za to, že nám bude teplo u duše, až aspoň část toho svojí prací uzříme uskutečněno. —— ——

Nyní jest na mne, abych Ti poděkoval za vše, co jsi opět pro mne učinil. I při tom krátkém pobytu v Olomúci pamatoval jsi na mne. Děkuji Ti ze srdce. Dopíši ještě sám p. Dru Wodeckimu

a bude mi potěšením, kdybych se dostal do Olomouce, že bych tam měl přítele Tvého.
Zároveň přijmi dík můj za ostatní záležitosti, které jsi vyřídil.
Co nejdříve zašlu Ti Horův „Slovník" a některé knihy české.
Ženuška moje nyní bude se také s chutí polsky učiti i milé děti moje.
Těším se opravdu na básně Jerzyho Żulawskiho. Doufám že z nich mnohé budu moci přeložiti do češtiny.
Svoje „Sonety Tatranské" zašlu Ti v krátkém čase a Ty již je dodáš Maćkovi Szukiewiczowi ku překladu. — —
Děti obě, Jaromírek i Vlastinka Tě líbají upřímně,
já pak Tě v duchu objímám a líbám na stokrát.

Vždy Tvůj

Janda.

Nasz najdroższy Lucyanie!

Napróżno czekamy na Twój list. Jesteś może czory po drodze? Czy co Cię zatrzymało, że nieodpowiadasz? Proszę Cię, pisz zaraz!

Całuję Cię a cała moja rodzinia Cię ściska.

Twój
Janda.

Chrast 30/V 900

Correspondenz-Karte.
Korespondenční lístek.

Wielmożny Pan

JUDr. Lucyan Rydel, literat

in / v Krakowie

Lobzowska 27.

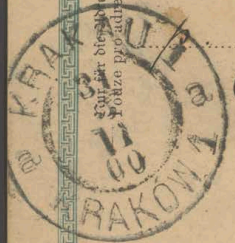

(Deutsch-Böhm.)

Pozdrav z Chrudimi dne 1. června 900. 58

Náš nejdražší příteli!

Předem náš srdečný dík za krásné lístky. Na obšírný slíbený list se těšíme. Veselé svátky Vám z duše přeje Marie Jaromír Vlasta.

Najdroższy Lucyanie!
Całuje Cię Twój Janda.

Korespondenční listek.

Correspondenz-Karte.

Velectěný Pán

p. JU. Dr. Lucyan Rydel

spisovatel

v Krakově

Lobzowska 27

Chocast 12/VI 59

Náš milovaný Lucyane!

Již měli jsme za to, že jsi v šumotu slavností krakovských zapomenul na nás. Ale Ty aspoň při ví své práci se přece na nás vzpomeneš, Ty pamatuješ, že tam v dáli, v Čechách, v maličkém městečku jsou ti, kteří čekají na každičkou o Tobě zprávu.
Od té doby, kdy jsme Ti poslední psali nic se u nás nezměnilo. Jaromírek byl několik dní zdravý, nejspíše influencí. Nyní však již je zdráv. Vlastinka na Tebe denně vzpomíná a tak často se mne ptává: „Co asi dělá p. Rydel?"
Moje ženuška je nejnetrpělivější na Tvé slopisy. Už k vůli ní

musíš často psát. Tento týden již stále říkala, že jsi na nás zapomenul a litovala, že toho „Kija-samobija" mají na prodej jen v Krakově. Už chtěla, abych Tobě takového „Kija-samobija" poslal.

A já, – to víš, – stále mám stejnou práci. Nyní překládám Krasińskiho „Psalmy."

Od Żuławskiho dosud jsem „Poesií" nedostal.

Ku slavnostem Krakowským zaslal jsem též telegram, krátký ale upřímný:

(Niech przyszłość tyle sławy daje co przeszłość!)

Tak rád bych byl v ty dny v staroslavném Krakově, abych se mohl těšiti ze slavností vašich. Ale musil jsem se spokojiti jen zprávami z novin.

To jsme, můj drahý, říkáš, co se stalo v parlamentě? U nás to bouřící děsivou bouří proti „Kolu". Kdyby tak podobná bouře zavířila v Polsku a smetla toho nepoctivého makléře p. Jaworskiho! Tak krásně jsme již šli Poláci a Češi spolu a teď — Jaworski opět vykopal mezi našimi národy příkop, na jehož urovnání bude opět tolik práce potřebí. Věř mi, můj nejdražší, že bolela-li koho zpronevěra „Kola" na věci české, že byl jsem to já, jemuž oba národy jak český, tak polský k srdci přirostli. Ale při tom pevně věřím, že si národové naši podají páže k svornému postupu i přes hlavy těch, jež Pán Bůh zamil slepotou a jimž ďábel v prsou vložil semeno neshody a zloby.

Byl jsem v Chrudimi u Dra Pippicha a ten velice litoval, že nemohl se s Tebou seznámiti. „Zaczarowane Koło" sám podá nové společnosti „Nár. Divadla. Dnes chci psáti též p. Dr. Lewickimu, by byl tě laskavosti a zasílal mi „Głos Narodu." Co nejdříve zašlu Ti Hořův „Slovník česko polský a některé české knihy. — Corriguji nyní „Sonety Tatrz." bych Ti je pro Szukiewicze ku překladu zaslal.

Všickni známí z Chrasti Tě upřímně pozdravují. Ženuška má Tě o častou vzpomínku prosí a Tebe zdraví. Od Dětí přijmi horoucí políbení.

Tebe pak nejhoroucněji v duchu líbá celý Tvůj Jauda

61

Pozdrav z Thrásti! Drazí Lucyane!

Marně čekáme na slíbený dopis. Snad se na nás hněváš??
Pozdravujeme Tě srdečně. Tebe líbá Tvůj Jarda.

Pohledy přijede fotografovati neb listky dle zaslaných obrazů dodá E. Velim, Král. Vinohrady 1001.

DOPISNICE.

Wielmożny Pan p. JUDr. Lucyan Rydel,

literat

Kraków

Łobzowska 27.

E. Velím, fot. novinky, Praha.

Chrast 9/VII 900

Můj nejdražší Lucyane!

Neodpisoval jsem Ti na Tvůj poslední
včelí list, neboť nyní na sezylku
školního roku měl jsem příliš
mnoho práce. Tu radost, kterou
ze zdaru slavnosti universitních
v Krakově vyslovuje list Tvůj,
sdílíme zároveň. Jen jest-li pak
mi Tebe, můj nejdražší, onen
Dán nepřebral. Jsem poněkud
na něho žárlivým. Ale já vím,
že můj Lucyan zůstane na předním

místě mým, tak jako Tvůj Janda
vždy nejdříve Tvým bude.
Jsi již v Bronowicích? Třeba že
pro Tebe tam ani psané ani tiště-
né existovat nebude, přece myslím,
že můj dopis přečteš a aspoň
mně k vůli péro do ruky vezmeš.
Poslal jsem Ti svůj překlad
Asnykova „Kiejstuta" a pět sešitů
Horova „Slovníku", které dosud vyšly.
V tom postupu, jak budou vycházet,
další sešity Ti zašlu. Myslím, že
Ti bude vhod čísti po česku „Kiejstuta"

poněvadž budeš moci překlad si originálem doplňovati. Děkuji Ti srdečně za obstarání „Hlasu národa," který mi administrace nyní pravidelně posílá. Mám v úmyslu nyní překládati něco z Fredra. Mám za to že nejtypičtější komedie Fredrova jest „Zemsta." Prosím Tě, zaopatři mi nějaký, třeba starý exemplář této komedie. (ku překládání) Z dramat Slovackého neznáme ničeho přeloženo, poraď mi, co bych z nich měl přeložiti? Jak jsi získal mnoho podpisů na

vějíř? (wachbarz?)

Vzpomínáme na Tebe každodenně a bude-li nám jen trochu možno přepadneme Tě jednou v Krakově. Nevíš, kde je K. Tetmajer? Rád bych mu psal. Od J. Żuławskiho jsem dosud „Poezji" neobdržela ani ničeho od Wyczółkowskiho. Místo v Olomouci jsem nedostal bohužel!

Ženuška a děti Tě tisíckráte pozdravují.

Tebe pak objímá a horoucně líbá

Tvůj

Janda.

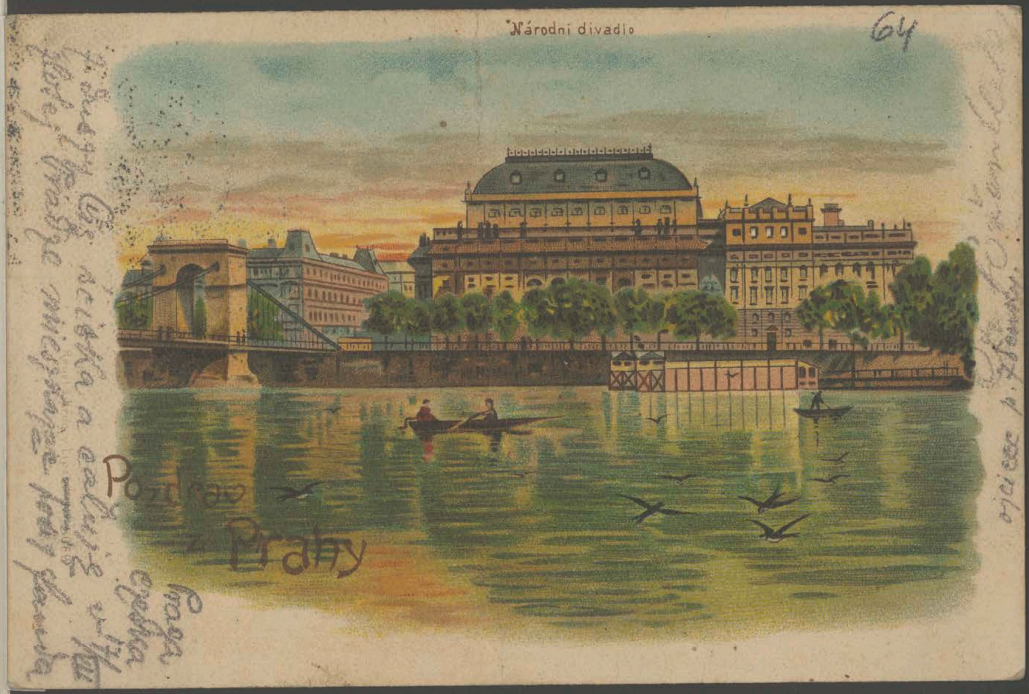
Národní divadlo
64
Pozdrav
z Prahy

DOPISNICE.

Correspondenz-Karte.

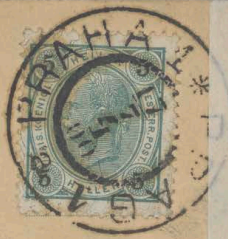

Pan

Dr. Lucyan Rydel, literat

Bronowice małe ~~Kraków~~

u Wójta Klimy ~~Lobzowska 27~~

Můj nejdražší!

Píši Ti dnes do Tvého Tusculu do Bronovic. Nedodržel jsi slibu, neb jsi mi psal, že jsi se zapřísáhnul, že nevezmeš v Bronovicích péro do ruky, že nebudeš psál a přece mi píšeš, že překládáš Illiadu. Ale já Ti věřím. Není možno člověku, jenž zvyknul duševní práci, aby na prázdno jen ležel a zahálel. — Pan Kvapil přeložil několik Tvých básní v „Slovanském Přehledě". Ale podobizna k tomu připojená

není dobrá. Ženuška se k Tobě
nechtěla hlásit. To prý nejsi Ty.
Překlad básní je dobrý, ač se
mi zdá v některých místech
trochu příliš volný. – Tyto dny
byl jsem v Prazer v záležitosti
„Zaczar. Koła". Mám za to, že je
celá záležitost na velmi dobré
cestě. – Můj překlad „Iridiona"
přijal pro „Světovou Knihovnu".
Vzpomínám si každodenně
na lonský pobyt v Polsku
a tak mi je divně při tom,
že bych zas tak rád ku břehům

Vidy zaleteč. - Prosím Tě,
líbej tam za mne p. Włodzimierza
a pozdrav z duše paní jeho
a obejmi děti jeho. Zároveň
vyřiď panu Włodzimierzu moji
gratulaci k obdržení stříbrné
medaile za obraz „Święcone na wsi"
na výstavě pařížské. —
Současně s tímto listem po-
sílám Ti 6. sešit slovníku.
Přečetl jsi již „Kiejstuta?"
Jak mnoho podpisů získal
jsi pro vějíř o slavnostech
Universitních? Pošli mi jej co
nejdříve, budu se těšit.

Překládání již „Jemstu" za její
zaslání Ti srdečně děkuji.
Ženuška moje Tě upřímně
pozdravuje. Jaromír a Vlastička
Tě líbají. Podobně přijmi
pozdrav ode všech známých
v Chrasti. Piš mi co možno
nejdříve.

Líbá Tě horoucně

vždy Tvůj

Jarda.

Chrast 24/VII 900.

J. Schütz, Chrudim.

Chrudim

Část hlavního náměstí

67

Drogi Lucyanie

Napróżno czekam od Ciebie [illegible]

Co robisz ciągle?

Kdzie jesteś?

Całuję Cię

i rodzina moja

Cię pozdrawia

Twój

Janda

Chrast 4/8 900

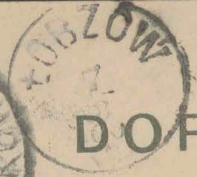

KRAKAU 1 KRAKÓW

OBZÓW 1

DOPISNICE.

CHRÁST ... CHRÁST ... 5 HELLER 5

Wielmożny pan

p. JW. Dr. Lucyan Rydel, literat

~~Kraków~~

~~Sobieska 21~~

Bronowice

Bronowice

68

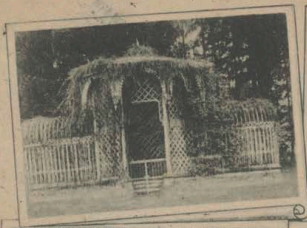

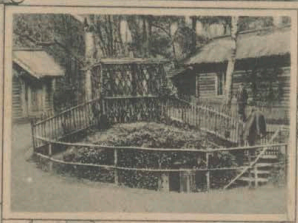

Partie ze zámeckého parku
v HEŘM. MĚSTCI. 5/8 900

Mój najdroższy Lucyanie,

Jako Sokół wołam do Ciebie
Hełzman-Miestce nasze
sokolskie „Czołem!
Twój Fanda

Nakładem Józ. Dejla v Heřm. Městci.
900. 620.

DOPISNICE.

Wielmożny pan JUDor Lucyan Rydel
literat
Bronowice
~~Kraków~~
Małe
~~Łobzowska~~ 27

Verlag Back & Schmit, Wien I.

69

Kostel a fara.

Heřmanův Městec. Zdraví Tě z duše Tvůj Jagliglibstko Fanda

Dr Karl Pipnich Na zdar! Czołem!

Dopisnice.
Fotogr. a dodal E. Velím, Kr. Vinohrady 1001.

70

KRÁLOVSKÉ POSELSTVÍ

SNĚMU ZEMSKÉMU

ze dne 12. září 1871.

Sněmu Našeho království Českého!

Když jsme patentem Naším, daným dne 30. července 1870, sněmy království a zemí Našich do míst ke shromáždění jich zákonem ustanovených svolávali, pohnuli Nás k tomu nejvíce příběhové veleděležiti, jichž dějištěm Evropa se stala, a k jichž ukončení a dalekosáhlým účinkům všechen Náš zřetel byl obrácen.

Pod ochranou Boží podařilo se nám, naproti těmto bouřlivým událostem zachovati říši Naši pokoj blahodárný, i můžeme nyní opět s myslí úplně uspokojenou oddávati se pracem, jimiž by říše uvnitř se upevnila.

Jest žádost Naše, aby nejprvé svazky Našeho království Českého s veškerou říší, jichž revisi jsme reskriptem Naším, daným dne 25. srpna 1870, slíbili, způsobem všestranně spravedlivým a uspokojujícím konečně se uspořádaly.

Majíce v paměti státoprávní postavení koruny České a jsouce Sobě povědomi slávy a moci, kteréž tato koruna Nám a předkům Našim propůjčila, mimo to jsouce pamětliví neoblomné věrnosti, s kterou obyvatelstvo země České každé doby trůn náš podporovalo, **uznáváme rádi práva tohoto království, a jsme hotovi toto uznání přísahou Naší korunovační obnoviti.**

Avšak My nemůžeme se s druhé strany vytáhnouti ze slavných závazků, v které jsme naproti Naším jiným královstvím a zemím vešli diplomem Naším, daným dne 20. října 1860, základními zákony státními, vydanými dne 26. února 1861 a dne 21. prosince 1867 a přísahou korunovační, vykonanou Našemu království Uherskému. S uspokojením tedy u vědomost béřeme ochotnost, v nejponíženějších adresách sněmu Našeho království Českého, jichž datum 14. září a 5. října 1870, vyslovenou, uvésti práva, k nimž tato země se táhne, v srovnalost s tím, čeho vyhledává mocnost říše a správy jiných království a zemí.

Vyzýváme tedy sněm, aby s touto myslí práci započal, aby mírně a smířlivě vzal v poradu, kterak by státoprávní poměry Našeho království Českého, jak toho čas žádá, se uspořádaly, a aby učinil, bychom bez porušení práv jiných Našich království a zemí ukončili mohli spor ústavní, kterýž, kdyby ještě déle trval, blaho Našich věrných národů v nemalé nebezpečenství by uvedl.

Jakož pak jsme Naši vlídě dále uložili, aby sněmu předložila nový řád volební do sněmu, připomenutý již v reskriptě Našem, daném dne 26. září 1870, a zákon pro ochranu obojí národnosti v zemi, vzkazujeme sněmu milostivě Naše císařské a královské pozdravení.

Dáno ve VÍDNI, dne 12. září 1871.

Hohenwart v. r. **František Josef** v. r.

Z meetingu pod Kaszumberkem gdzie 20.000 Czechów woła za prawo woła do Pěche. Na zdaní Twój Zanda

NÁKLADEM ČESKÉHO ZÁVODU PAPÍREM F. STUNA, BRNO. — PATISK SE STÍHÁ.

Dopisnice.

Wielmożny Pan

p. Mr Lucyan Rydel literat

Kraków

Łobzowska ul. 27

71

Pozdrav z

Mój najdroższy!

W duchu Cię ściska

Twój

Janda

Lithogr. V. Neubert. Smichov Serie A—2

DOPISNICE.

ŁOBZÓW 7 8 00

Wielmożny Pan

pan JUDr. Lucyan Rydel, litera

~~Kraków~~ Bronowice

~~Łobzowska 27~~ małe

u Klimy

KRAKAU 1 a 7 KRAKÓW

Račte držeti proti světlu.
Bitte gegen das Licht zu halten.

„METEOR" D.R.G.M. BREVET

72

PRAHA.
Prašná Brána.

PRAG.
Der Pulverthurm.

Drahý Lucyane!
Ku Tvým jmeninám volám Ti srdečné
„Na zdar"! Líbá Tě Tvůj Fanda.

Jsem právě v Praze. Jsem srdečně ruce líbám a děti objímám.

Verlag Back & Schmitt, Wien I. Druck E.A. Schwerdtfeger & Co, Berlin.

N 365

Korespondenční lístek.
Correspondenz-Karte.

Wielmożny Pan

p. JMć Lucyan Rydel

v/in Tonie poczta Zielonki
pod Krakowem.

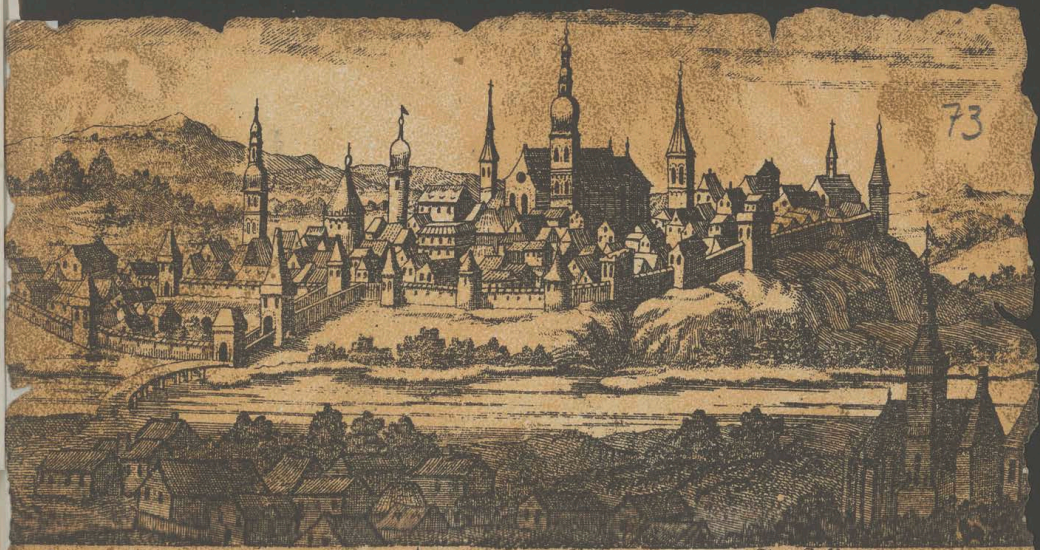

Zákonitě chráněno. **Chrudim** leta Páně 1620. Tisk L. Kautský Praha III.

Líbá Tě Tvůj Fanda Vyspo

Dopisnicer

Wielmożny Pan

Pan JUDr. Lucyan Rydel, filo[illegible]

Kraków

Łobzowska 27

KRAKAU 1 G
10
9
00
KRAKÓW 1

Chvast 25/9 900.

Nejdražší příteli můj!

Nad posledním dopisem Tvým dlouho jsem se, drahý můj Lucyane, zamyslil. Stojí přede mnou mnohé v něm tak záhadkově jako sfinga. Ne snad, že bych nechápal moci lásky, vždyť sám jsem na sobě moc její zkusil, ale jinou kladu si otázku: Vyžaduje toho všeho, co činíš, jest to, co podniknouti chceš, konečným důsledkem lásky Tvé? Nazíráš nyní na minulý život svůj příliš pessimisticky a v nový život příliš vysoké kladeš naděje. V předsevzetí Tvém mnoho jest dobroty srdce Tvého,

ale mnoho též, – odpusť slovu upřímné-
mu – mnoho nezkušenosti. Poznal
jsem důkladně, jak působí na člově-
ka práce duševní a práce tělesná.
Dobře pravíš, že tělesná práce je
protiváhou přesílení duševního,
ale má-li tím býti, nesmí to býti
práce příliš těžká, práce do úpadu,
a takové nyní vyžaduje stav ma-
lého rolníka, k té třeba pevné,
železné konstrukce tělesné, k té
třeba návyku z mládí, aby člově-
ka práce ta nezmohla, nezhnětla.
To dobře, můj nejdražší uvaž, a potom
se teprv rozhodni ku kroku tak
důležitému. Dobře činíš, že volíš

si za družku životem podle srdce svého, ale nesmíš také zapomínati na sebe. Lucyane můj, Ty's mnoho povinen ještě národu svému, národ čeká od Tebe ještě mnoho, co musíš, musíš vykonati. Více mu prospěješ, můj drahý, plody ducha svého než plodem, těžce vyrvaným prací a potem té zemi. Žij mezi tím dobrým lidem polským, buď mu rádcem, buď mu učitelem v jeho trudném, mozolném životě. Ta práce mezi lidem bude záslužnou, bude požehnanou! Poznej lid svůj, ukaž potom světu jeho duši, pozvédni ji z pracu ponížení a budoucí

budou žehnati Tobě. —

Nemysli, že nutno, abys jen Ty přizpů
sobil se budoucí ženě Své, vždyť i
ona povinna jest přizpůsobiti se
Tobě, Tvému myšlení a cítění.
Tak jako myslíš a pevně si umiňuješ
jest Ty pro lásku k ní přivyknouti
novému životu, tak i ona
cítiti bude povinnost, přiblížiti
se duší, myšlením, cítěním zase
Tobě. Což myslíš, že láska její k
Tobě není ochotna k takovému
činu, že není k tomu dosti ve
lká? Láska nemá jenom práva
láska má také své povinnosti.
Dobrota duše Své budoucí ženy

tím pranic neutrpí, když pozvedneš
ji k sobě. — Chceš, můj drahý, jíti
mezi ty, jak píšeš, nejtíže pracující,
chceš žíti nejen s nimi, ale žít tak,
jak oni žijí. V tom posledním
vidím však kámen úrazu. Kdyby-
chom všickni měli podobný úmysl,
kdybychom všickni vrátiti se chtěli
k tomu životu lidí těžce rukama
pracujících, potom by zastaven
byl veškeren pokrok, byla by to
reakce, reakce škodlivá celému
národu. Až blíže poznáš lid svůj,
tak jako já jsem poznal lid můj,
potom uznáš, že mnoho tu třeba
práce k jeho pozdvižení, že není

mezi lidem všecko takové, jak bychom
si přáli. Což máš za to, že prostý
lid je vždy a všude lepší než ostat-
ní? Jsou čisté duše, ty animae
candidae, jak ~~mezi~~ v palácích
tak pod slaměnými střechami.
Že jsi Ty, můj drahý, našel takovou čistou duši pod střechou slaměnou, není ještě důvodem, abys zavrhnul celý svět ostatní, to by byla veliká nespravedlnost. A Ty, kterého dobrotu znám, nejsi takové nespravedlnosti schopen. —
Víš, dle mého názoru, jakou bych
Ti radu dal? Zůstaň třeba, jak
chceš mezi lidem, z něhož jsi vypo-

lil budoucí ženu svou, buď rádcem
lidu svému a já vím, že budoucí že-
na Tvoje se mnou v tom souhlasili
bude. Což klade Ti panna Jadwiga
podmínku, bys přizpůsobil se ve
všem životu polnickému? Ptal
jsi se jí, zda ona zase nebude zlíbí,
abys Ty zůstal takovým, jakým
jsi teď? Tak jako mýliš, že by
zhynula ona přesazením v jiné
poměry, tak by ona právem
mohla o Tebe se obávati. –
Ach, jak rád bych byl nyní s Tebou,
s pannou Jadwigou, abych si s
Vámi mohl promluviti! Nevykla-
dej snad vezlé to, co Ti píši, neměj

mi za zlé, že dotýkám se každé stránky budoucnosti Tvé. Vždyť našel jsem v Tobě nejlepšího přítele, bratra vždyť duší svou cítím se Tobě bližší než přítel pokrevní. Rád viděl bych Tě s pannou Jadwigou šťastným, těšil bych se ze štěstí Tvého tak jako ze svého, proto přijmi všecko to, jako projev nejupřímnějšího přátelství a lásky. Jsem jist, že tak též učiníš. — Pozdravuj od nás všecky pannu Jadwigu a řekni ji, že ji prosím aby Tě měla tak ráda, jako máme my Tě rádi. Končím mysl a v duchu Tě bratrsky líbám.

Tvůj Jarda.

Ženuška a děti co nejsrdečněji Tě zdraví. Vlastička Tě zvláště pozdravuje.

78

Drogi mój
Lucyanie!
Ściskam i
culuję Cię
Storaży
Twój
Janda
19/10 900
V. Paulus

Pozdrav z Chrudimi.

Nákladem Jos. Krause v Chrudimi.

DOPISNICE.

Wielmożny pan

JUDr. Lucyan Rydel, literat

Kraków

Zbożowska 27.

Chrast 29/10 900.

Můj nejdražší!

Tentokráte já jsem se trochu se psaním opozdil. Ale nevykládej mi to ve zlé. Měl jsem a mám příliš mnoho školní práce, tak že mi málo zbývá volných chvil. Že však Tebe každodenně na mysli máme, o Tobě mluvíme, o tom buď přesvědčen. Poslední dopis Tvůj poněkud rozplašil obavy moje o Tebe. Nyní klidněji již na celou tu věc pohlížím. Vidím, že i z praktického stanoviska vše uvažuješ, proto nemám již takových starostí. –

Panně Jadwize poslal jsem ku jmeninám lístek. Co tomu říkala?

Zasílám Ti tuto několik svých básní, jež vztahují se k dojmům mým z Polska. Kdyby se Ti líbily, mohl bys je snad sám přeložiti a uveřejniti třeba v „Glosie literackim". Bylo by mi to velice milé.

Pan Szopski psal mi, abych mu asi na 14 dní zapůjčil ouverturu k „Zaczarowanému Kolu". Dopsal jsem ihned ředitelství „Národního Divadla," aby mu partituru zaslalo, ale dosud se tak snad nestalo. Urgoval jsem včera, když mi pan Szopski opět telegrafoval. Myslím, že nyní již co nejdříve partituru dostane

Buď tak laskav a ujisti p. Szopskiho o tom. Čekám, že nyní uvede p. Pawlikowski „Jačar. kolo" na scenu Lvovskou.

Máš-li nějaká čísla „Času", třeba již starší, buď tak laskav, zašli mi je. Potřebuji nějaké kratší feuilletony ku překladu pro naše listy. Zároveň bych rád čell některé Tvé recense divadelní, zvláště literární portrait Ibsena ze Tvého péra. Zajímalo by mne čísti, kterak oceňuješ literární tvorbu onoho dramatika.

Jak daleko pokročila Tvoje dramata? Pracuješ na nich? Myslím, že nyní vyplňuje celou duši Tvou Jadwisia, tak že tam pro jiného asi málo místa zbývá. Znám to. „Experto crede Ruperto!"

Tuto zimu rád bych přeložil „Zemstu" a Tetmajerovu „Otchłań". Nemohu však se dočkati od Tetmajera originalu; kdybys mohl mi jej opatřiti, byl bych Ti velice povděčen.

Dostáváš správně „Slovník česko-polský? Nařídil jsem svému knihkupci, by Ti slovník direktně na Tvou adressu posílal.

Ženuška a děti Tě ze srdce pozdravují, já pak Tebe líbám tisíckráte.

Vždy Tvůj

Janda.

Hejnal.

Vždy zachvěla se duše při trub zvuku,
jenž s Maryackých věží letěl v dáli,
tak do duše se ony zvuky draly,
a srdce v prudším zabilo mi tluku.

Ty věže dómu mně se mluvit zdály,
jak volaly by k Polsky šíré dětem:
„Ó vstaňte ze zna, zatřeste zas světem
a poroby své rozmetejte valy!"

Tak budí ty, jež dosud ve snu kletém,
již čekají, že zázrakem se stane,
co věže mluví kamenným svým retem.

Však vlastní silou Polska jenom vstane
a svobody zas ozdobí se květem. — —
Ó dej mi dočkat oné chvíle, Pane!

—— . ——

Frant. Vondráček

Na vrchu Kościuszkově.

Kol mohyly Tvé, reku, pevnost nyní,
ze které střílen stará hledí děla,
jichž ústa dávno, dávno oněměla,
již kolem vlídně staré lípy stíní.

Ze zemí všech, kde Polska krvácela
za volnost svatou proti vrahů změti,
sem snesli hlínu Tvojí ku paměti,
by potomkům Tvé slávy připoměla.

Když s vrchu mohyly zrak dolů sletí,
tu mním, že pevnosti té cosi schází:
Ta řeka krve, kterou Polsky děti

již vycedily, – mezi kostí hrází,
jež v cizině kdes musí práchnivěti, –
a okopy z křivd, – jež vykopali vrazi.

Frant. Vondráček

Při nocturně Chopinově.

Při zvucích oněch smutných, rozechvělých
se vzpomínky zas do mé duše valí:
jak v nocích světlých, ~~[illegible]~~ mhou jen přitemnělých
jsem v Tatrách stával na úpatí skály
a poslouchal, jak dole zpívá
ve chvatu bystřina tam křivá
jak lesy temné šumí
své vážné slavné dumy.

A opět obraz duší se zas šine:
Zřím roviny, kde Visla v dál se stáčí,
kde černají se boroviny stinné
a na lukách kde četná hejna ptačí.
Zřím malých vesnic nízké chaty,
hrad starý valy dosud spjatý,
měst slávu zkamenělou —
zřím v duši Polsku celou.

— . —

Frant. Vondráček

U hrobu Mickiewiczova.

Tu v svaté zemi vedle Polský Králů
spíš po vyhnanství, po bolesti letech
a místo posvátné to celé v květech,
kde spočinul jsi po všem žití bolu.

A každý modlitbu má na svých retech,
kdy k hrobu Tvému hlavu zbožně chýlí.
Tvé žaly každému tu v řadech kvílí
a duch Tvůj živ je v Tvojí Polský dětech.

Jak poutník unavený k svému cíli,
jsi přece otčiny pás' do objetí
a králové Tě hosty uhostili.

Tu slyšíš zase plakat Polský děti,
tu uslyšíš zas, Polský orel bílý
až volný, bez pout, vítězně zas vzletí.

— . —

Franť. Vondráček

V Maryackém chrámě.

Pln úžasu jsem stanul v chrámu šeři,
má duše podivnou se bázní chvěla
a oko jak by mlha obestřela,
jak vkročil v práh bych svatý nebes dveří.

Má duše jak by ulétnouti chtěla
a spojiti se s duší miliony,
jež tady vydechly své tužby, stony,
jež vyslechla ta klenba chrámu ztmělá.

Tu z Polsky celé srdcí slyším zvony
a modliteb tu vroucích šelestění
i písně „Svatý Bože" vážné tony.

Kol cítím křídel archandělských chvění,
na nichž se k nebi nesou vzdechy ony
a já sám klekám v divu, zanícení.

—— . ——

Frant. Vondráček

86

Gattung des Telegrammes. Rodzaj telegramu. Рід телеґраму.	TELEGRAMM TELEGRAM ТЕЛЄҐРАМ	Eingangs-Nr. Nr. nadejścia Ч. прибутя 40	Dienstliche Angaben. Dopiski urzędu. Дописки урядові.
	an — do — до Lucya Rydel Bronowice małe Sobzów		
Eingelangt von Odebrany z Відобрано з: R	Von Z З: Chrasti		Aufgegeben am Wysłany dnia Вислано дня: 22/11 1900
auf Leitung Nr. na przewodzie l. на лінії ч.: 3 504	Aufgabe-Nr. Nr. nadania Ч. надачи: 105	Taxworten opłacie podleg. słow. словах підляг. оплаті: 76	um o o: 11 Uhr godz. год. Min. min. мін. 37 Mittag. p. полуд.
am dnia дня: 11 190 um o o: Uhr godz. год. Min. min. мін. Mittag. p. полуд.			
Aufgenommen durch Przez Через: D			

Text. — Treść. — Содержанє.

Slovutny pane spanilomyslna pani snatku
dusi vasich prinosime nejuprijmejsi
blahopraní majici v mile pameti
momust vasi slovutny pane v meste
nasem lasku kteremuž lnete k Cechum
vedouce že i Vy spanila pane v techto
citech s chotem souhlasite at s polskym
niech zyja zaklaholi ceske Na zdar
Kobr Hverda Jurkovici Kneri Siegel
postmistr Siegel auskultant Dr Bures Freund
zverolekar Stovicek Stavitel Paulus

D. S. 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1900.)

Revitel Suchanek lekarnik Sobotka
kupec Voudracek Ucitel

Bemerkungen.

Die Telegraphen-Verwaltung übernimmt für die rechtzeitige und richtige Übermittlung der Telegramme keinerlei Verantwortung.

Wird eine Verstümmelung des Textes vermuthet, so kann vom Adressaten innerhalb des Zeitraumes von 72 Stunden nach Ankunft des Telegrammes die Berichtigung im telegraphischen Wege verlangt werden. Fällt die Verstümmelung der Telegraphenanstalt zur Last, so wird die Gebür für das Berichtigungstelegramm nach Lage des Falles entweder zur Gänze oder theilweise zurückerstattet

Uwagi.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za przesłanie telegramów w czasie oznaczonym i bez błędów.

W razie domniemanego przekręcenia treści, może adresat przed upływem 72 godzin po nadejściu telegramu, zażądać sprostowania w drodze telegraficznej. Jeżeli przekręcenie powstało z winy instytucyi telegrafów, natenczas zwróci się należytość za telegram o sprostowanie, stosownie do okoliczności, albo w całości, albo w części

Уваги.

Заряд телеграфів не [illegible] ка [illegible] ної отвічальности за пересланє телеграмів в часі означеня і без блудів.

На случай [illegible] перекрученя содержаня, може адресат перед упливом 72 годин по прибутю телеграму зажадати спростованя в дорозі телеграфічної. Коли перекрученє повстало з вини закладу телеграфічного, тогди зверне ся належитість за телеграм о спростованє відповідно до [illegible] або в цілости, або в части.

Der Pneumatik übergeben — Oddano pneumatyce
Віддано пневматиці

um	Uhr	Min.	Mittag
o	godz.	min.	p.
o	год.	мін.	пол.

Dem Boten übergeben — Oddano posłańcowi
Віддано післанцеви

um	Uhr	Min.	Mittag
o	godz.	min.	p.
o	год.	мін.	пол.

Chrast 27/11 900.

Můj nejdražší!

Překvapen jsem byl, když jsem před týdnem, právě v úterý od Tebe dostal lakonický Tvůj lístek, v němž mi oznamuješ sňatek svůj a prosíš o modlitbu. Ale jakkoliv jsem já i rodina moje v den sňatku Tvého dleli duchem v chrámě Maryackém a modlili se jsme za Vás oba, aby Vám Bůh požehnal, ve štěstí a v lásce Vás zachoval, což přece mi bylo líto, že nemohl jsem býti

svědkem štěstí Tvého, že nemohl
jsem paní Jadwisie ruku pocelo-
vati a povědeti Jí, jak máme
i my rádi z celé duše toho,
jemuž ona své srdce věno-
vala. Lucyane můj, což
nestýskalo se Ti po naší
přítomnosti? Věř mi, drahý
můj, byl bych zajisté přijel,
jen kdybych byl věděl o
sňatku Tvém dříve.
Ani nevíš, jaký pozdvih učinil sňatek Tvůj v tichém městečku našem. Každý se mne ptal po Tobě i paní Jadwisie.

Výrazem tohoto interessu byl telegram jejž Ti společnost našeho města zaslala.
Rozuměl jsi dobře oné depeši?
Snad jsi si vzpomenul na mnohá jména, věcí, které jsi u nás poznal.
Prosím Tě já i ženuška má i děti, bys nám popsal svatbu svoji, abychom aspoň tak se na ni zúčastnili.
Odepiš mi co nejdříve.
Přeji Tobě i paní Jadwisce by štěstí lásky svítilo Vám na cestu po domě životě.

Snad bude nám možno, abychom
ústně mohli přání své Vám
vyjeviti.
Všichni z duše pozdravujeme
Tebe i paní Jadwisiu,
já pak Tě líbám hrdoucně
paní Jadwisi, ruce líbám.

Tvůj vždy věrný

Janda.

Chrast 10/12 900.

Můj nejdražší Lucyane!

Čekal jsem již netrpělivě na dopis Tvůj; konečně přišel! A jak mne potěšil! Z celého Tvého dopisu dýše celá radost Tvoje, jakási pýcha a uspokojení. Vylíčil jsi mi celou svatbu svoji tak jiskřivými, tak sytými barvami, že zdálo se mi, jako bych byl přítomen na svatbě Tvojí a účasten radosti Tvé. Ženuška moje nemohla se též nasytiti popisu toho. Jak musela být nevěsta Tvoje krásná! A Tebe rád bych byl viděl v úboru chlopském, jak Ti asi slušel.

A nyní abych se Tě zeptal, co děláš?
Odpověděl bys mi zajisté: „Víš, jak
je to v měsících medových!"
Jenom proto, drahý, nezapomínej
svých staroušek přátel, jež Tě stále
na mysli mají, vlastně ne jen
již Tebe, ale Vás oba. –
Dopis Tvůj, kterým děkoval jsi
společnosti u Sobotků za blaho-
přejný telegramm přijat byl
s plným enthusiasmem; obzvláště
ona místa, v nichž accentuješ
nutnost shody československé vyvo-
lala pravé nadšení. Nyní při-
pravuje se v této společnosti

„večírek Rydlův", při němž budu recitovati některé básně Tvoje. O průběhu jeho neopomenu Ti obšírnou zprávu podati. Všickni jsou Tebou zajati, tak jsi se každému do srdce vepsal. Měl jsi s paní svojí vykonati svatební cestu k nám! Jak ráda by ji ženuška moje paní Tvou poznala! Děti stále se mne vypdávají, jak vyhlíží a jaká jest. Odpovídám všem na tyto otázky, že jest krásná. Jáť sám tak v živé paměti chovám postavu její. Zda-li pak i ona na mne někdy vzpomene? Pozdrav ji ode mne

co nejsrdečněji, za ženušku mou a Děti ji
horoucně zlíbej. — —

Byl jsem v sobotu a v neděli v Praze, abych
urgiroval ředitelství Národního Divadla
v záležitosti „Zaczarowaného Kola." Zále-
žitost jest v dobrých kolejích. Budoucí
sobotu zavítá do Prahy na večírek „Slovan-
ského klubu" p. W. Lewicki. Myslím, že
by on mohl úspěšně v záležitosti „Zacz.
Kola" působiti. Promluv s ním ihned
o tom. Sám jsem mu též dnes psal a tom
Buď tak laskav, napiš mi co možno nejdříve,
kdo je p. Andrzej Stopka. Jest mi líčena jeho
prací pro „Polský sborník." —

Tebe upřímně líbá

Tvůj Zauda.

Paní Jadwisie ruce líbám rovněž i dceři,
ženuška moje ji v duchu objímá
a Tebe pozdravuje.

Veselé Vánoce

přeje Vám oběma
rodina
Vondráčková

21/12 900
Chrast.

DOPISNICE.

Wielmożny Pan p. J.U.Dr Lucyan Rydel

literat

Bronowice Małe

p. Łobzów pod Krakowem.

Galicja.

Drahý Lucyane!

Marně co den očekávám dopisu od Tebe,
ale Ty jako bys do vody zapadnul.
Prosím Tě, aspoň řádek odepiš
abys nás uspokojil. Což dobrá
paní Jadwisia nedovolí Ti nyní
zabývati se přítelem? Ó ne, ne, na
to je paní Tvoje příliš dobrá.
Psal jsem Ti již dva dopisy,
ale na žádný jsem nedostal odpovědi,
snad aspoň na tento.

Pozdravujeme všichni Tebe i paní Jadwigu
Tebe pak líbá a paní ruce celuje

vždy Tvůj

Janda.

Chrast:
7/1 901.

Chrast 26/I. 901.

Můj drahý Lucyane!

Nedostávaje dlouho od Tebe vždy nám milého dopisu obával jsem se, že nemoc Ti brání mi odepsati. A poslední dopis Tvůj obavy mé zjistil. Zároveň však jsem se potěšil, že zdraví se Ti opět vrátilo. Nyní budeme vždycky v obavě, když dlouho nebudeš psáti, že's chorý. Proto vždycky brzy piš, abys nám zbytečných starostí nedělal. U nás jsme, Bohu dík, zdrávi. A což Tvoje paní?

Tak málo o ní píšeš. Bydlíte již stále v Bronowicích či v Krakově?
Dnes dostal jsem psaní od Włodzia z Bronowic, v němž mi slibuje ochotně zaříditi illustrování překladu povídek pro děti, jejž jsem pořídil z předních spisovatelů polských. Je mi třeba, abys i Ty do onoho „Sborníku" přispěl a to úvodní básní. Víš, nutno v tomto prologu položiti accent na bratrství česko polské. Asi v tom genru, jako ona báseň, již jsi napsal na můj vějíř. Abych nezapomenul, co je s vějířem.

Získal jsi naň nějaké podpisy? Ženuška by jej už ráda zase uviděla. — — Jsem teď jako slepý; nevím co se děje v milované Polsce. „Głos narodu" již nedostávám, aniž jiný list. Ani nevíš, jak ho postrádám. Psal jsem již sám Lewickimu i do redakce „Czasu," ale dosud jsem nedostal odpovědi. Prosím Tě, zařiď to zase nějak, abych mohl opět dýchati aspoň z novin polský vzduch.

Jak jsi pokročil daleko v češtině. Bylo-li by Ti vhod, pošlu Ti znamenitou grammatiku česko-polskou od Hory.

Těším se již na nový svazek Tvých básní, v nichž opěváš nejsladší dobu svého života; ozve se v tomto novém svazku nová struna Tvé poesie. A na drama již počal jsi zapomenul, neb pokračuješ?[2] Kazio Telmajer napsal drama, „Czarny Jawisza." Již se dávalo na sceně krakovské? A jaký mělo úspěch? ––

Odepiš mi, drahý, co nejdříve! Ženušku svou od nás všech srdečně pozdravuj; od dětí a ženušky mojí přijmi tisíceré pozdravy, políbení pak od Tvého Jandy.

R. Na onen báseň a na ty noviny nezapomeň.

Drahý Lucyane!

Ani nevíš, co myšlének co domněnek proletělo již mou duší proto, že tak tvrdě mlčíš na dopisy mé a ničeho neodpovídáš. Kterak si mám to vše vysvětliti? Prosím Tě, nemuč mne déle a odepiš co se s Tebou děje! Což jsi nemocen?

Líbá Tě Tvůj

Jarda.

Čekám od Tebe psaní obratem pošty, prosím Tě snažně, nezapomeň!!!..

3/4 901

98

Náměstí s kostelem

Biskupský zámek

Pozdrav z Chrasti

Drogi Lucyanie,

Dlaczego nieodpisujesz? Niemogę sobie tego wytłómaczyć. Serdeczne uściski przysyła do Ciebie zawsze Twój Szanownej Pani rączki całuje

Fanda.

Wesołe święta!

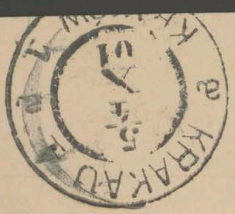

KRAKAU 4 a 7 a 5 a 01

DOPISNICE.

Wielmożny pan

p. J. U. Dr. Lucyan Rydel, literat

Kraków

Słowiańska 2.

99

Gattung des Telegrammes. Rodzaj telegramu. Рід телеґраму.	TELEGRAMM TELEGRAM ТЕЛЄҐРАМ	Eingangs-Nr. Nr. nadejścia Ч. прибутя 31	Dienstliche Angaben. Dopiski urzędu. Дописки урядові.
	Kydl Bronowice wielkie		
	Łobzów		

Eingelangt von / Odebrany z / Відобрано з
auf Leitung Nr. / na przewodzie l. / на лінії
am / dnia / дня 13/4 190 um / o 2 Uhr / godz. / год. 15 Min. / min. / мін. Mittag. / p. / полуд.
Aufgenommen durch / Przez / Через

Von / Z / З Chrast bei Chradim

Aufgabe Nr. / Nr. nadania / Ч. надачи 46 p mit / o / о 46 Taxworten / opłacie podleg. słow. / словах підляг. оплаті Worten / słowach / сл. Chiffern / szyfrach / шиф.

Aufgegeben am / Wysłany dnia / Вислано дня 190
um / o / о XI Uhr / godz. / год. 10 Min. / min. / мін. Mittag. / p. / полуд.

Text. — Treść. — Содержанє.

Radostne udalosti. srdecne Vam a milostive pani blahoprejeme at syn vas roste vam k radosti vlasti k ozdobe nasleduje slepeje otoe Sveho chrast kobr dekan Siegl postmistr Slavicek, Slavitel Dr Bures Ilveida Kaplan Gyurkowicz, Kaplan Siegl auskultant freund, Zverolekar Vondlacek Sobotka

D. S. 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1901.)

Bemerkungen.

Die Telegraphen-Verwaltung übernimmt für die rechtzeitige und richtige Übermittlung der Telegramme keinerlei Verantwortung.

Wird eine Verstümmelung des Textes vermuthet, so kann vom Adressaten innerhalb des Zeitraumes von 72 Stunden nach Ankunft des Telegrammes die Berichtigung im telegraphischen Wege verlangt werden. Fällt die Verstümmelung der Telegraphenanstalt zur Last, so wird die Gebür für das Berichtigungstelegramm nach Lage des Falles entweder zur Gänze oder theilweise zurückerstattet.

Uwagi.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za przesłanie telegramów w czasie oznaczonym i bez błędów.

W razie domniemanego przekręcenia treści, może adresat przed upływem 72 godzin po nadejściu telegramu, zażądać sprostowania w drodzie telegraficznej. Jeżeli przekręcenie powstało z winy instytucyi telegrafów, natenczas zwróci się należytość za telegram o sprostowanie, stosownie do okoliczności, albo w całości, albo w części.

Уваги.

Заряд телеграфів не бере на себе жадної отвічальности за пересланє телеграмів в часї означенім і без блудів.

На случай домнїночного перекрученя содержаня, може адресат перед упливом 72 годин по прибутю телеграму зажадати спростованя в дорозї телеграфічній. Єсли перекрученє повстало з вини закладу телеграфічного, тогди зверне ся належитість за телеграм о спростованє відповідно до обставини або в цїлости, або в части.

Der Pneumatik übergeben — Oddano pneumatyce
Віддано пневматиці

190 ...

um / o / o ... Uhr / godz. / год. ... Min. / min. / мін. ... Mittag. / p. / пол.

Dem Boten übergeben — Oddano posłańcowi
Віддано післанцеви

190 ...

um / o / o ... Uhr / godz. / год. ... Min. / min. / мін. ... Mittag. / p. / пол.

100

Náměstí s kostelem

Biskupský zámek

Pozdrav z Chrasti

27/V 901.

Najdroższy Lucyanie!

Ciężko jeszcze trzymam pióro w palcach. Byłem ciężko chory. Miałem zapalenie płuc. Choroba była dosyć niebezpieczna. Teraz mi lepiej. Ale jestem jeszcze bardzo słaby. Później będę pisał długi list. Całuję Cię tysiąc razy i pani rączki całuję. Od wszystkich pozdrowienia

Twój zawsze Janta

Rydel

DOPISNICE.

1

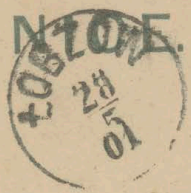

Wielmożny Pan

p. Dr. Lucyan Rydel, literat

Bronowice Wielkie.

p. Lobzów pod Krakowem.

Chrast dne 16./6 901. 101.

Drahý Lucyane!

Byla to nyní dlouhá přestávka v naší korrespondenci. Vysvětlení je na snadě. Hlavní příčinou byla zase moje nemoc. Byl jsem povážlivě nemocen; zánět plic trval dosti dlouho, seslábnul jsem, tak že jsem se ani k napsání kratšího dopisu nemohl odhodlati. Nyní již chvála Pánu Bohu je lépe; všecko nebezpečenství minulo. Uhodneš si asi, můj drahý domysliti, jak to u nás za mé nemoci vyhlíželo; poznal jsi, s jakou láskou lne ke mně moje ženuška a nyní viděla mne v nebezpečné nemoci; div, že se sama nerozstonala. Nemocí mou zdržel jsem se též v práci. Nepsal jsem již ničeho po dva měsíce skoro. Nyní jsem opět se zapřáhnul; překládám B. Prusa „Lalku". Jak je u Tebe? Potěšen čtl jsem ve Tvém posledním dopise zprávu,

že paní Jadwiga opět je zdráva.
Jak se Ti líbí v novém bydlišti?
Ve Velkých Bronowicích má velko-
statek p. Fedorowicz, jehož jsem
seznal v Zakopaném na soiree
u panstva Lepkowskich. Je to
šlechtýč?
Mnoho četl jsem v novinách o novém
dramatě Stan. Wyspiańskiego
„Wesele", jehož podkladem svůj
sňatek Tvůj. Rád bych to četl.
Učinilo prý to obrovnnou sensaci
v Krakowě, ale také prý to za-
kalilo vodu mezi Tebou a Kaczem.
Je na tom něco pravdy?
Těší mne, že jsi se tak zajal
našim velikým Juliem Zeyerem.
Vystihnul jsi znamenitě při
svém úsudku jeho literární
charakter. Zeyer je skutečně
obrovský talent, hluboký, bez
vší frásovitosti, pozla silné
víry a měkké duše, cítící;

Do které básnické školy jej zařaditi? Do žádné! Stojí v české literatuře osamělý, bez rivala, bez epigonů, protože těžko dosáhnouti duchem sám, kam on vsazal. Četl jsi věci jeho v originále, či v překladě Miriamově? Bylo by nám v Čechách potěšením, kdyby některá práce Zeyerova ukázala se též na polské scéně. Nejvíce bych doporučoval svým pohádkovým sujetem i pro polskou scenu přístupnou dramatickou báseň „Radúz a Mahulena." Nemohl bys ji přeložiti sám? — —

Včera četl jsem v „Dzien. Poznań." zprávu, jaké neštěstí potkalo St. Przybyszewského. Paní Dagny tedy mrtva? A jak tragicky skončila! Nevím, kde nyní St. Przybyszewski meškal, abych mu vyslovil svou hlubokou soustrast. Vyřiď mu to přátelsky Tvůj.

Čítáš „Dziennik Poznański"? „Echa
z Prahy" podepsaná pseudonymem
„F. Draczek" nebo „Fr. de Draczek"
jsou ode mne. Posledně byl
dán literární profil našeho belle
tristy F. Heritesa."
Psal jsi Bol. Prusovi? Na adressu
čekám. Prosím Tě o ni.
Ženuška a děti Tebe i paní
Jadwigu Lisieckerát pozdravují
já pak paní Jadwisi ruce
líbám.

Tebe objímá pak v duchu a
líbá horoucně
vždy Tvůj věrně
oddaný

Jarda.

BJ

Drahý Lucyane!

Buď tak laskav a odepiš mi co možná ihned, jaká jest adressa na Bolesława Prusa. Potřebuji mu ihned psáti. Jedná se mi o překlad románu jeho „Lalka". Mohl bys mu sám též dopsati a přimluviti se u něho, by mi dal dovolení ku překladu. Jest mi již poněkud lépe. Očekávaje, že žádosti mé laskavě vyhovíš

líbám Tě tisíckrát

Tvůj Janda.

Paní Jadwisi ruce líbám. Oběma Vám srdečný pozdrav od rodiny.

Chvrast 9/VI 901.

Bronowice Wielkie

poczt. Łobzów

pod Krakowem.

Wielmożny pan

p. Dr Lucyan Rydel,

literat.

104

13/7 901

Drahý Lucyan!

Dnes přijal Jaromírek
v Hradci Králové do gymna-
sia. Líbám Tebe a paní Jadvi-
si ruce líbám.
Jaromírek líbá Vám oběma ruce

Tvůj Janda
a Jaromír

Dopisówka

Wielmożny pan

p. Dr. Lucyan Rydel, literat

Wielkie Bronowice

p. Dobczów pod Krakowem

Chrast 2/VIII 901.

105

Můj Lucyane!

Poslední dopis Tvůj mne velice rozrušil. Překvapily me názory Tvoje na minulost národa polského v době prvého rozebrání Polsky. Myslím, že se díváš na to příliš černě. Je mnoho v tom, co píšeš, pravdy, ale není to pravda úplná. Není možno, aby veškeren národ byl tak prosáknut mravní hnilobou, jak ty píšeš; takový národ by přestal žít a přece Polska dosud žije. I tehdy, mám za to, bylo v Polště zdravé jádro, byla síla, ovšem že nikoli ve vrstvách vyšších, ale tam dole, u kořena národa, u lidu. Hleď, my Čechové po bitvě bělohorské ztratili jsme všecku šlechtu, ztratili jsme měšťanstvo a přece jsme nezhynuli. Zůstal nám náš lid, třeba temný a nevzdělaný, ale zůstal v jádru svém svým, českým. A z toho lidu vzešla nám opět spása, přišlo naše vzkříšení. Nová šlechta, šlechta ducha, vyšla z oněch chudých chat českých. Jsem pře-

svědčen, že i lid polský vždy bude ochranou celému národu. –
Tolik chtěl jsem Ti napsati v odpověď na to, co jsi mi o národu svém napsal.
Nyní o nás.
Zdravotní stav můj je úplně dobrý. Zotavil jsem se po nemoci úplně. Nastává mi nyní mnoho starostí. Musím dáti Jaromírka z domu, půjde na Gymnasium do Králové Hradce. Je to velká starost. Jen aby se dobře učil a dělal nám radost. V domově měl jsem ho stále na očích, vedl jsem si ho dle svých intencí a nyní jde po prvé do ciziny! – Inu, do vůle Boží! Jinak u nás všecko nezměněno. Ženuška je zdráva, Vlastička též. Obě Vás srdečně zdraví i s Jaromírkem.

Nedočkavě již čekám na slíbený svazek Tvých lyrik. Vyšel již? — Co říkáš onomu nepřátelskému vystoupení Poláků Těšínských proti Čechům v Zakopaném? Takovým způsobem těžko sblíží se oba národy. Hledáme, co nás rozděluje a ne co nás sbližuje. U nás učinilo ono vystoupení trapný, hořký dojem. —

Pozdravuje a líbá Tě tisíckrát

vždy Tvůj

Fanda.

Paní Jadvigu srdečně všichni pozdravujeme, já pak jí ruce líbám.

107

Drahý Lucyane! 7/VIII 07

Z rodného místa našeho faromíra
posíláme Ti srdečný pozdrav

Líbám Tě.

Tvůj Fanda V. Zelinka
Kmotr

Paní Jadwigu všickni
zdravíme a já je ruce líbám B. Zelinková
Kmotra

A. Červenka, knihařství a obchod papírem v Hlinsku.

Dopisnice.

Wielmożny pan

p. J. U. Dr. Lucyan Rydel, literat

Wielkie Bronowice

poczta Zobzów pod Krakowem

108

V. Hvězda
Ksiądz

SBOR TAMBURAŠŮ CHRASTECKÝCH.

UNIE, PRAHA.

Progi Lucyanie!
Od „tamburaszów" naszych do Ciebie „Na zdar!"
Twój Ludwik Fauda.
J. Sobotka

Szanownej Pani Jadwizie rączki całuję.

DOPISNICE.

Wielmożny pan p. J.H.D. Lucyan Rydel

liberał

Bronowice Wielkie

poczta Łobzów pod Krakowem

Pozdrav z Chrasti

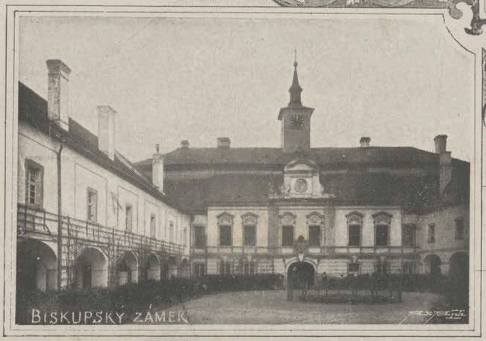

19/9 01.

Srdečný dík za
zaslané pohledy.
Vás zdraví a líbá Vám
vždy vděčně oddaný
Jaromír Lucyan.

Dopisnice.

Wielmożny Pan

p. J. U. Dr Lucyan Rydel

literat

Bronowice Wielkie

p.p. Lobzów pod

Krakowem.

Můj Lucyane nejdražší!

Vím, že Ti je již divno, že tak dlouho o sobě vědeti nedávám. Ustavičně něco mne trápí. Sotva jsem se z jedné nemoci vybral, hned druhá, totiž rheumatismus a konečně, aby bylo všeho dost, dostal jsem nervosu. Můžeš si pomysleti jak mi bylo. Víš, kterak jsem si krátil čas v dlouhých chvilích nemocí? Srovnal jsem si podle data veškery Tvoje dopisy a četl jsem je postupně jeden po druhém. Vidím v nich nejdůležitější fási Tvého života, vidím, kterak rosteš duchovně, kterak výše a výše stoupáš o čím dále tím širší horizonty duchem svým přehlížíš.

Ale ve všech těch listech Tvých, drahý můj, vidím předem dobré srdce Tvé, cítím teplo upřímné Tvé lásky ke mně i k celé mé rodině. Dlouho hledal jsem takového přítele jako jsi Ty. Až konečně štěstí dopřálo mi poznati Tebe. Zdá se mi, že jsem u Tebe úsečně malý, nepatrný, ale víš čím rovnám se Ti? Láskou ke Kráse, snahou po volnosti našich obou bratrských národů. Počínám klouběji ideu vzájemnosti československé studovati. A nejen z knih, ale i z veřejného života. Pátrám, jaká mínění, jaké city ovládají společnost naši a za rok, až přijedu na delší dobu do Polska, chci

totéž i sourodáků Tvých studovati.
Resultátem těchto studií má býti
důkladný spis o shodě českopolské.–
Kromě toho arci pracovati míním
stále na překladech z polštiny.–

Jaromír dnes vstoupil do gymnasia.
Kolik nadějí prolétlo tu hlavou
mou i jeho? A splní-li se?

Všickni Tě z duše zdravíme
i paní Jadwigu, jíž obzvláště
ženuška moje pozdravuje.

Tebe líbá horoucně
vždy, vždy Tvůj

Janda

Chrast 16/9 901.

112

Nákladem Josef Kosina Chrudim 1901

Vnitřek kostela sv. Kříže

Chrudim

Serdecznie Cię pozdrawia i całuje Twój

Jul. Stoněk Sanda

miejski budowniczy

Szanownej Pani rączki całuję

DOPISNICE

Wielmożny pan

p. JUDr. Lucyan Rydel

literat

Bronowice Wielkie

p. Łobzów p. Krakowem

PRŮMYSLOVÉ MUSEUM V CHRUDIMI

Nákl. Jos. Schütze v Chrudimi

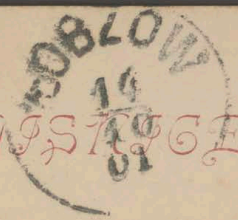

Wielmożny pan

p. JUr. Lucyan Rydel, literat

Bronowice Wielkie

p. Dobczyce pod Krakowem

Chrast 11/11 901.

114

Moji nejdražší!

Konečně tedy splněna jest touha
duší Vašich, konečně tedy vi-
díte vtělení lásky své. Nedove-
du lépe vysloviti přání své
než slovy modlitby: „Benedicta
tu in mulieribus, et benedictus
fructus ventris tui."
To přeji ženušce Své a synáčko-
vi Svému. Ale co Tobě mám,
můj Lucyane drahý, přáti?
Ať dítě Tvoje roste a zkvétá,
ať je ozdobou vlasti své, pevnou
někdy její podporou

a radosti Tobě i drahé ženušce
Tvé. Ó prosím Tě, vštěpuj mu
do duše velikou duši svou,
vštěpuj mu tam lásku k
národu Českému, tak jako
já snažím se tak činiti u
dětí svých. Ať z naší krve
vyjdou apoštolé bratrství
národů slovanských, ať děti
naše jsou jitřenkou doby nové.
Jak rád bych políbal do Tvé
tobě malé, jak rád bych
mu dle našeho zvyku čeličko
křížkem poznamenal!
A ještě jednou řeky: Ochraňuj
vás všecky buď Pán Bůh!"
Celá moje rodina za vás se modlí.

Tebe a synáčka líbá, paní Jadwize ruce líbá

vždy Tvůj

Janda.

Ženuška moje v duchu líbá mladou matku i synáčka.

P.S. Recitace básní Vojtěch v Chrudimi přijata byla velice příznivě, musil jsem přidati z lyrik z oddílu „Mojej ženě". Za zaslaný exemplář Ti horoucně a srdečně děkuji.

Objímá Tě Tvůj

Janda.

10/12 901. 116

Drahý Lucyane!

Nemohu si nijak vysvětliti, že nedáváš o sobě ani vědeti. Což stalo se Ti něco v rodině? Jsme dychtivi, jak se vede synáčku Tvému a jak paní jadwize? Jak se jmenuje syn Tvůj?
Nejen já, i celá naše společnost očekává zpráv od Tebe.
Dnes více nepíši, ale hned, jak dostanu psaní od Tebe, napíši Ti dlouhý list, v němž mnohé Ti vysvětlím.
Očekávám, že neneseš mne déle v nejistotě a odepíšeš co nejdříve.

Líbá Tě

Tvůj
Janda.

Srdečný pozdrav od nás všech paní jadwize i malému chlapci.

ORIGINAL BRISTOL

ORIG
BRISTO

O Drahý můj Lucyane!

Dopis Tvůj dostal jsem právě na vigilie Božího Narození, když jsme o Tobě mluvili a na Tebe si s láskou vzpomínali. S jakým pospěchem otvíral jsem list Tvůj a letmo jen ho prohlédnul nejprve, zda neoznamuješ mi něco zlého. Ale Bohu díky! Kromě klopotů se stěhováním se z Bronowic do Toń, jinak vše dobře u Tebe. Jak jsem byl potěšen z toho, že všickni jste zdrávi. I u nás jde stále vše ve stejných kolejích.
Za přání Tvoje Ti z duše děkujeme i za oplatek. Vzpomínali jsme při jeho lámání na Vás jak asi prožíváte štědrý Svatvečer.

Těší mne, že Tě tak mile překva-
pil telegram, který Ti zaslali
přátelé Tvoji z Čech.
Dotazuješ se mne, kterak bys se
jim měl odvděčiti za jejich
vzpomínku. Jak znám ony
pány, vím, že milou by jim
byla buď Tvoje podobizna s
vlastnoručním podpisem
nebo některá z Tvých knížek
rovněž podpisem Tvým opatře-
ná. Pravil mi, že by to bylo
jednou upomínkou i pro
děti jejich. Uznáš-li to za
vhodné, učiň dle rady mé.
Poínové, kteří vždy tak ochotně
projevují své sympatie k Tobě
mají jen to jediné přání,
to jest, aby Bůh dal Polsce
více takových Rydlů a potom
že svoda československá bude
provedena hravě.

Kdybys chtěl učiniti dle rady mé a zaslal oněm pánům svou podobiznu nebo knížku se svým podpisem věnovacím, učinil bys jim nevýslovnou radost.

Pro ten případ uvádím Ti tuto jména a stav oněch pánův:

P. Jan Kobr, děkan, P. Wacław Hvězda, katech., P. W. Gyurkowicz, kaplan, Alois Siegel, c.k. poštmistr. JUDr. Alois Siegel, c.k. auskultant, Fr. Šťovíček, městský stavitel, MUDr. Fr. Bureš, lékař, Henryk Sobotka, kupec, Em. Freund, zvěrolékař.

A nyní Tobě a Tvojí ženě i malému Lucyanovi vyslovujeme své nejvřelejší blahopřání k novému roku. Bůh, jenž vidí do srdcí lidských, ví, že celé moje žití vede k tomu, abych dle sil svých přispěl k tomu, aby naši bratrští národové šťastni byli. Kéž Bůh vyslyší proseb našich! A Ty, můj drahý, buď šťasten v lásce své k ženě a k dítěti, buď šťasten v práci, posvěcené dobru a kráse.

Již těším se a počítám měsíce, kdy
Vás budu moci spatřiti, kdy
Tebe, drahý můj Lucyane, obejmu
na svaté půdě Polský.
Chci letos déle pobyti mezi
drahými příteli v Polsce.
Nu, do léta aspoň dopisy Tvé
budou mi potěšením.

Líbá Tě a zdraví
celou Tvoji rodinu

Janda.

29/12 901.

Chvaal 14/II 902.

120

Drahý Lucyane!

Již přestal jsem od Tebe očekávati dopis. Tak se mi zdá, že ani již více mi psaní nenapíšeš. A pomyšlení do mne tak bolí, tak ..... Ale, snad se mýlím, snad přece někdy vzpomeneš si, že tam v Čechách bijí pro Tebe srdce láskou naplněná, že tam v Čechách jest kdosi, jenž s oveňním duše vyslovuje vždy jméno Tvé. A již ta vzpomínka mi postačí. Postačí mi, dostanu-li ob čas jenom lísteček se jménem Tvým, abych věděl, že přece na mne vzpomeneš.

A potom těším se již, že Tě v domě roce na jisto uvidím. Pojedu přes Krakow do Warszawy a to snad asi v červenci, potom zpět do Zakopaného. Snad Tebe, paní i Lucyana malého spatřím. —

Přeložil jsem nyní Prusovu „Lalkę". Vyšlo již 6 sešitův u Beauforta v Praze. Pošlu Ti vyšlé sešity co nejdříve.

Ve „Květech" bude překlad Tvého „Procesí".

Nyní zabral jsem se do překladu Tetmajerovy knihy „Otčkář". Ta kniha mne vyděsila. Je v ní něco démonicky silného. Odkládal jsem knihu tu, bál jsem se jí, opravdu se Ti vyznám, že jsem se obracel ke elegantní knížečky. Ale opět mne to k ní táhlo, překládám ji - A jako jsem cítival rozkoš při překládání Tvého „Zaczarowanego koła", tak trpím nyní, překládaje „Otčkáře". Cítím tu velikou tragoedii oněch tří duší - ale opět a opět vracím se ke knize, nejen překládáním čtu, čtu, mnohokráte čtu některé stránky. Již dlouho nepůsobila na mne kniha takový depressivní ale přece tak přitažlivý dojem. — —

Na „Nár. Divadle" v Praze provedeny byly Kisielewskiho „Karikatury", byly zadány „Nár. Divadlu" dříve než „Zaczarowane koło" a potom nevyžadovaly takové scénické výpravy, k jejíž pořízení mnoho bude se „Nár. Divadlo" odho-

dlati. Proto předešel Tě na naší scéně Kisielewski prací, jéž nedostalo se první ceny na konkurse Paderewskiho, nýbrž toliko třetí. Ale prosím Tě, buď trpěliv, že i u nás co nejdříve zazvoní verše „Zaczarowanego Koła." ...

Ještě jednou Tě prosím, napiš mi aspoň lístek, abych věděl, že jsem Ti dosud z paměti nevymizel.

Tebe i Tvého synáčka

líbá horoucně

vždy

Tvůj

Fanda.

Paní Jadwisi ruce líbám, rodina pak má všecky Vás z duše zdravé.

Chrast 21/III 902.

Můj drahý Lucyane!

Kolikráte již vyčítal jsem sobě, že na Tvůj milý a obsáhlý dopis tak dlouho neodpovídám. Ale příčina nebyla tak v moci mé. Byl jsem opět dosti povážlivě nemocen a také ženuška moje churavěla, tak že byl u nás hotový špitál. Nyní jsem se již poněkud zrestaurovat. S blížící se vesnou nabývám zase sil a opět dal jsem se do práce ve škole i doma.

Když početl jsem drahý dopis Tvůj, tu se mne zmocnila opravdu obava. Pro Bůh, můj drahý, tolik práce, tolik námahy, kam to povede při Tvé dosti útlé konstrukci tělesné? Musíš nyní jinak se šetřiti než dříve, když jsi byl sám. Máš ženu a dítě, pro které jest Ti arci pracovati, ale také se šetřiti. Divím se, kde nabíráš tolik sil pro tak mnohostrannou práci.

Jak je s novým dramatem Tvým „Jeńcy"?
Čtl jsem, že se má provozovati v Krakově při jubileu Jerce Słępowskiho. Jest tomu tak? Těším se již nesmírně, na toto nové Tvé drama; podkladem jeho je prý děj dávný ze života záp. Slovanstva. V „České Revue" čtl jsem že Tvůj literární profil podala „Krityka"; buď tak laskav, obstarej mi ono číslo a zároveň budu netrpělivě již očekávati Tvoje dramata. Píši totiž pro „Obzor literární a umělecky" studii o činnosti Své literární, k níž třeba mi, abych všecky spisy Tvoje prostudoval. Chci podati důkladnou studii a proto bych nerad něco opomenul. —
Počítám již týdny, kdy budu moci odejeti do Prahy mi tak Polsky, kdy budu moci objati všecky své tam přátele, a přede všim zlibati

můj drahý Lucyano, Tebe, Tvé dítě, kdy budu moci srdečně pozdraviti paní Jadwigu. Slíbené karandóně u Tebe podrobím se milerád a vím, že těžko bude se mi s Vámi, drazí loučiti. A potom si zajedu pro trochu zdraví pod nezapomenutelné štíty pomrčjo Giewonta; chci nabrati tam síly pro novou práci, pokochati se v krásách Tater a v milé společnosti známých pokřáti.

Jaromír již není na gymnasiu v Hradci Králové, nýbrž na gymnasiu v Chrudimi; zdá se mi to pohodlnější a potom mám naději, že budu v nejbližší době přesazen na školu do Chrudimě.

Na svátky Velikonoční přeji Vám všem sám i celá moje rodina všeho štěstí a zdaru.

Tebe, můj drahý, líbá

Tvůj Janda.

Malého Lucyana (III.) líbáme všichni, paní Jadwize ruce líbám, ženuška pak Tebe i ji zvlášť zdraví.

Chrudim 27/V 902.

124

Můj drahý Lucyane!

Opustil jsem hnízdo, v němž jsem po devět let seděl a přestěhoval jsem se do jiného. Jsem nyní v Chrudimi, v Athénách východních Čech. Pracemi, jež se stěhováním spojeny byly, omluv mne, že jsem Ti tak dlouho neodepsal. Nyní, kdy trochu jsem věci své uspořádal pěši Ti.
Jak velice mne rmoutilo, že nejnovější drama Tvoje „Jeńcy" nenašlo milosti před očima o všemocné censury.
Byl jsem tak na ně žádostiv, věda, že do útvoru toho vložil jsi kus srdce svého, naplněného láskou k Slovanství a oprávněnou nenávistí k onomu tisícirukému polypu germánství. A to právě bylo trnem v oku oněm vrstvám vládním, jež jako slepé stále pracují svou celou silou, veškerým důrazem své byrokratické moci ne pro zachování naší říše, ne pro blaho všech národů, v ní obývajících, ale jen a jen „pour le roi de Prusse."

U nás v Čechách utlačuje byrokratismus každý volnější projev myšlénky, utlačuje pravdu, ale mám za to, že tato deptaná pravda jednou elementární silou povstane, ale potom nebude to klidná cesta evoluce, to bude bouřlivá erupce, při níž třásti se budou všecky do sloupy staré poroby, při níž rozpadne se ta scházralá, stará budova, v níž uvězněn byl až dosud lidský duch, potom ti, kteří ji střežili bloudili budou v těch hořících troskách se zrakem vyjevením a hledati budou východu ze zřícenin, ale nenajdou je; pod ssutinami těch zdí vězení, v němž věznili po staletí ducha lidského zahynou a z trosek těch teprve nová doba povstane, kdy nebude ani utlačovatelův ani utlačovaných, kdy nebude třeba plamennych slov poetů, volajících po spravedlnosti. — Kam až zavedly mne myšlénky?

Považuji však zákaz Tvého díla za symptom celého směru doby, proto vybavily se mi myšlénky předem pronesené. Mám však naději, že co nejdříve čísti budu aspoň to „opravené" vydání Tvých „Jeníčů". Přeložil jsem některé z Tvých lyrik. Jako ukázku přikládám Ti překlad prvých dvou básní z cyklu „Mojej żonie". Buď tak laskav a napiš mi, které se Ti překlad líbí. Hleděl jsem vystihnouti tu barvu i vůni veršů Tvých, tu celou jich prostotu a při tom vroucnost jejich.
Přečti je ženě své a vyvolají-li u ní sen dojem, jako zajisté originál, bude mi to nejlepším uznáním mé skromné práce.
Ale drahý můj, literární portrait Tvůj nelze mi dokončiti, neboť nemám dosud od Tebe slíbená díla Tvá a přece rád bych byl, aby literární postava Tvá byla co nejpravdivější, rysy její co nejurčitější.
Prosím Tě, neotálej déle a zašli mi to.-
Již jenom krátký čas dělí mne od Tebe, od rodiny Tvé, od drahé mně Polsky. Asi 16/VII vyjedu z Čech k Tobě, přijedu, abych nadýchal se „polskiego".

Přijedu nejdříve k Tobě, můj nejdražší, abych uviděl štěstí Tvoje, Tvůj ráj, který jsi po tolika bludných cestách našel. Těším se již na onu chvíli, kdy Tě budu moci, můj příteli srdečný, objati a zlíbati.

A potom od Tebe rozeběhnu se na kus po drahých lánech Polsky, zapadnu na chvíli mezi nebetyčné skály Tater, kde rád bych napil se zase z přečistého zdroje přírody a potom opět u Tebe se stavím, jako ta vlaštovka, jež na drahou usedne střechu, než se na další vydá cestu. Tentokráte ženuška moje bezstarostněji pustí mne z domu, neboť ví, že přijdu k Tobě, k příteli nejmilejšímu.

Než pojedu, ještě Ti psáti budu, kdy na určito přijedu do Krakowa, abys mi mohl přijíti naproti. Jinak bych do Toú netrefil.

A nyní musím skončiti. Až ústně povím Ti toho mnoho, mnoho. Celá rodina moje líbá Tvoji ženu i malé robě, já pak líbaje ruce v duchu ženě Tvé a Tebe horoucně objímaje jsem vždy Tvůj

Janda.

Srdečný pozdrav od Dra K. Pippicha.

Adressa:
Chrudim szkoła św. Katarzyny.

Vyrostla's tak
jak bříza stříbrobílá,
jež s vánkem ševelila, —
jak polní mák,
jenž rudým šatem v láně
jak oheň plaje žhavý, —
jak ta jeřabina,
pod Křížem jež Páně
v ozdobu své hlavy
si korálem pněť spíná —
Květ jak na jabloni,
kterýž v sněžné běli,
v zahradě se kloní, —
divizna jak krásná,
květ kdy nese skvělý
v královské své kráse.

Vyrostla's tak svěží, taká čistá, jasná,
andělů sbor celý
že diví tomu,
sám Pán Bůh že ptá se:
Pro koho ta Komu?

— · —

Na tebe zřím, jako na div, sen,
na slunce jak východ snámen,
a srdce plápe, či tu
svou krásu prodil oceán,
když šuměl rozpěněn —
jak Afroditu?!

Prodil tě pšeničný, šumný lán,
stříbrná vlna žita,
z oněch mezí, kde se vlní klas,
jako z moře vlhkých, bílých řas
krása tvoje zkvítá,
sestro polní růže, plná krás,
tou ranní rosou smytá, —
by jsi východních jak zoří jas —
jak Afrodita!

— · —

Chrudim 16/VII 902.

128

Můj nejdražší!

Měl jsem v úmyslu přijeti 16. t.m. sám, ale rozmyslil jsem si to; přijedu k Tobě, můj drahý, nebude-li Ti to a Tvojí ženušce na obtíž as 24./VII ale se ženou a dětmi. Určitě den a hodinu příjezdu našeho do Krakova oznámím Ti telegraficky.

Nepíši více, neboť si to povíme.

Tvůj

Fanda.

Ženušce Tvé ruky políbení; Lucyanka líbáme.

Jaromír a Nasta měli pěkná vysvědčení, proto jsem jim slíbil, že je vezmu do Polska všecky.

Chrudim 12/8 902.

130

Můj nejdražší!

Předem jest mi Tobě i nejmilejší Tvé paní ještě jednou poděkovati za všecku tu lásku, upřímnost a staropolské pohostinství, jež jste nám v takové míře poskytovali, že nedovedli jsme si toho ani představiti. Pobyl u Vás, ve Vašem domě, jejž jste nám tak, jako srdce Vaše otevřeli, zůstane nám tou nejkrásnější vzpomínkou, bude opět jedním z těch pojítek, jež mne k Polsku celému víží. Bude mně i celé mé rodině radosti největší, budeme-li moci i Vás všecky obejmouti v skromném, ale upřímném domě českém.

Odnesl jsem si tolik dojmů a to dojmů
tak milých, že budou na dlouho
potěchou nejen mou ale celé rodiny
mé. To den, ba co chvíle vzpomínáme
vzájemně na Vás. Vzpomínáme
na Tebe, na dobrou a milou paní Tvou
a na toho maličkého, jenž nám
opravdu na srdce přirostl. Stále
a stále jest naší rozmluvou jen
to, co jsme zažili ve Vašem kruhu
rodinném. Vidíš, jak roste kruh
těch, k nimž pouta nás láska srdeční.
Dříve měli jsme tam v Polsce
Tebe jen a nyní touže láskou lneme
k milé paní Tvojí i malému
Lulečkovi. Věřím též pevně na
svazek duší, jejž vzdálenost nerozbrává. My duchem stále s Vámi; ó
buďte také Vy všichni s námi! —

Domů dostali jsme se dobře, zdrávi. Ale ženuška má se druhý den poněkud rozehorovala, zdá se mi že influenca ji přepadla. Děti přestály cestu znamenitě. Ženuška jest již také lépe. Na „Jeničach" již pracuji, mám přeloženo již téměř první akt. Jak s ním budu hotov, zašlu Ti jej, abys viděl, kterak jsem překládal. V některých místech, zvláště dam, kde verše jsou krátké, rhythmus střídavý, působí překládání neobyčejné obtíže. Ale dá se vše přemoci. Necpci, aby z celého ideálu vyvanula při překládání do původní vůně, do vůně polské půdy, necpci aby setřela se barva, již ji dal jemně namaloval obraz dávných věků slovanských. Proto jsem dal při práci skrupulosní.

Jakmile budu s prací hotov, ihned zavezu překlad do Prahy, abych věc zařídil u Kvapila. —

Ještě jednou z plna srdce Tobě i rozmilé paní za vše srdečný dík. Pozdravujeme a líbáme Vás všecky, děti ruce Tobě i paní líbají. Malému Luteczkovi tisíceré políbení. Snad již mu nyní neříkáš „malpa – opice.??

Líbá Tě a paní ruce

Tvůj

Fanda.

Pozdravuj ode mne dobré gospodarze v Toniach!

Mój drogi!
Dzięki serdeczne za przysłane
książki. „Jeńcy" już przetłómaczyłem.
Przysłałeś twoje książki także Pippacowi?
[illegible]
[illegible]
Od nas [illegible]
[illegible]
[illegible]
Chrudim
9/4 902

132

Chrudim

J. Schütz

DOPISNICE

Wielmożny pan

p. JUDr. Lucyan Rydel, literat

Tonie

poczta Zielonki pod Krakowem

Galicya.

GIELONKI

Chrudim III. 29/9 902.

Drahý můj Lucyane!

Vím, že jsi nyní před jubilejními slavnostmi M. Konopnické tak zaujat prací, že ani nebudeš míti pokdy, abys zabýval se mnou. Četl jsem již, že jubilejní vydání básní Konopnické budou opatřeny Tvým úvodem. Jak rád bych byl nyní, v dnech jubilejních mezi Vámi všemi, jak rád bych sdílel radost Vaši i nadšení v těch dnech, kdy oslavovati budete jednu z žen svých, jež tak vysoko vyzvedla duši svou. Budu dlíti mezi vámi aspoň duchem, budu čísti s rozechvěním, co díti se bude pod starobylým Wawelem.
I u nás v Chrudimi budeme oslavovati poetku polskou. Budu přednášeti ve „Spolku paní a dívek" o životě a poesii Marye Konopnické. Bylo by mi vítanou pomůckou, kdybych mohl dostati úvod k jejím básním, který jsi Ty, můj drahý, napsal. Nemohl-bys mi aspoň z toho nějakou korrekturu zaslati? Byl bych Ti za to velice povděčen. — —
„Jeńce" jsem již přeložil a dr. Pippich uvolil se provésti je úskalím naší censury. O výsledku neopominu Ti ihned podati zprávu. V „Národních Listech" napsal jsem o „Jeńcích", kritiku. Poslali Ti ji?
Psal jsem také p. Pawlikowskimu o tom.
Dle dopisu, který mi poslal za jeho nepřítomnosti sekretář lwowského divadla, vidím, jak toužebně čeká se ve Lwowě na rozhodnutí pražské censury.
Píšeš mi, že pracuješ o novém dramatě, jež ještě v této saisoně má býti uvedeno na jeviště lwowské. Dovol mi, abych nahlédl do Tvé pracovny a napiš mi, jaké to nové drama bude.

Chtěl bych tak rád věděti, jaké překvapení zase polskému literárnímu světu chystáš. — —
Ani nevíš, jak rozradostněn sledoval jsem výsledek sporu o „Mořské Oko". Kus krásné země uznán za dědictví polské. Ale takových míst přesličných, jako jest „Morskie" jest v Polsce ještě mnoho a urval je na mnoze cizák a drží neprávem. Polska Polákům"! budiž heslo vaše. Dobýti zpět to, co urvala cizí hrabivost, co urvala závist, — toť úlohou celé polské společnosti. Ale tu nebude lze dovolávati se soudu smírčího, tu nutno bude bojovati a tuhým bojem dobyti zpět toho, co po staletí bylo Polsce odcizeno. — — — — —

Tak málo píšeš nám o paní Jadwisi, tak málo o „Dziczkowi" a víš přece, že tak jsme celou duší všickni k nim přilnuli, že každičký řádek o nich jest nám nesmírně milý. Doufáme, že drahá paní Tvoje jest úplně zdráva a „Dzidziuś" též. Máme za to, že již sám chodí a že již nejen „śpiewa" ale že již něco mluví. Či snad již píše? Až nám budeš psáti, nechť něco též připíše, nebo nechť aspoň dopis Tvůj případně illustruje. Za přání vaše Tobě i paní Jadwisi žena moje z duše celé děkuje a paní srdečně líbá.
Děti vzpomínají stále na Tonie, stále připomínají si různé podrobnosti, tak že se mi zdá, že žijeme stále ještě dušemi tam v tom miloučkém, staroszlacheckém dvorci v Toniach a až za zimních večerů zaťuká vám tam kdosi na okno a neuzříte nikoho, kdo by k vám přicházel, potom věřte, že to jsou naše duše, jež přiletěly z dálných Čech k vám, aby se s vámi potěšily a poskřály.
A nutno mi pro dnes již ukončiti. Budoucně napíši toho trochu více. Pozdravuj ode mne Tetmajera a celou rodinu a vyřiď, že

velice netrpělivě již čekám na portrét, ale dosud marně.

V duchu Tebe a „Dziczka" líbám, paní Tvoji ruce líbám a jsem vždy, vždy

cele Tvůj

Janda.

Od ženušky mé a dětí nejupřímnější pozdravy.

Za zaslané 2 tomy Tvých „Utworów dramatycznych" přijmi moje nejvřelejší díky. Nemůžeme se vůbec nijak spřátelit s Tvým portrétem v 1. tomu. Zdáš se nám sám suše starý.

Chrudim II. 21/XI 902.

Můj drahý Lucyane!

Opravdu netrpělivě čekal jsem stále dopis od Tebe. Čekal jsem, co asi čápi Ti přinesli. A dnes konečně dostal jsem od Tebe řadu lístků korrespondenčních, v nichž mi oznamuješ křest Vaší dcerušky. Ale jsi při tom opravdu skoupý na slovo. Nepíšeš, kdy se ta maličká narodila, jak se jmenuje, je-li milá nám paní Jadwiga zdráva, ani co sestřičce říkal rozsmilý Dzieciek. Čekám, že mi to ještě všecko důkladně vypíšeš. A nyní jest na nás vyslovili Tobě i drahé Paní Jadwisi přání nejsrdečnější, aby Pán Bůh dal tomu malému robátku do kolébky všecko štěstí a aby jednou byla k radosti Vám oběma a chlubou Polsky i aby se dočekala štěstí celého národa polského. Těšíme se, že bude nám popřáno zulibati i tuto druhou Zalu Vaši.

Jsem jist, že přání naše Pán Bůh pro Vaši dobrotu vyplní. – –

Překvapila mne zcela zpráva o sňatku sestry paní Jadwisi s panem Popielem. Je to tíž pan Popiel, s nímž jsme se u Tebe v Tonich seznámili?

Na drama Tvé se již těším. Myslím, že mne překvapí. Bude v něm hráti paní Modrzejewska? Jsem zvědav, jaký bude míti úspěch premiera v Lvově.

„Jeřeby" jsou v Praze. Celou záležitost v té příčině řídí Dr. Pippich. Jakmile dostanu zprávu o výsledku rozhodnutí censury, ihned Ti oznámím a výnos úřední Ti zašlu. —

Co nemohu si vysvětliti, že Włodzimierz Tetmajer na několik mých listů mi neodpověděl. Čekám na portrait a na jeho příjezd, ale marně. Prosím Tě, vyzvěď,

jaká toho příčina. Pověz Włodziovi, že si myslím, že již celé Bronowice vymřely, nebo že se snad propadly pod zemi a můj dobrý Włodzimierz s nimi. — Mám překládati Prusovy „Emancypantki" nemohl bys mi zaopatřiti nějaký třeba antiquarní exemplář tohoto románu? Byl bych Ti velice povděčen. Ještě jednou všecky Vás pozdravujeme a vroucně líbáme. Té maličké v duchu kreslíme na uvítanou do světa křížek na čelíčko. Paní Jadwisi obzvláště přejeme plného zdraví.

Líbá Tě horoucně

Tvůj vždy

Fauda.

PS. Kdo teď bude „malpa", „Dziczek" neb maličká Jadwinka?

Víte drazí, komu bylo divno, že se narodila Vám dceruška? Jarkovi! Povídal: „Jak se to stalo, vždyť přece „bociany" již dlouho odletěli?" Řekl jsem mu, že se tam u Vás jeden opozdil.

137

Veselé vánoce!

Wesołe Święta życzy
całej rodzinie Wondráček

Dłuższy list czekaj w tych dniach.

3321.

Levelező-Lap — Postkarte — Dopisnice
Cartolina postale — Carte postale — Briefkarte
Union postale universelle — Weltpostverein — Unione postale
Correspondenzkarte — Postcard — Открытое письмо

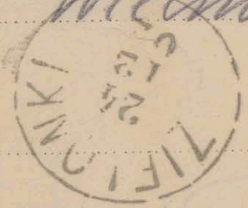

Wielmożny pan p. Mr. Lucyan Ryda
literat

Tonie poczta Zielonki
pod Krakowem (Galicja)

Můj nejdražší!

Nevím, kterak bych se vyslovil, abych Ti, můj drahý, pověděl, kterak celou duší přeji Ti v novém roce všeho dobra, štěstí, spokojenosti v životě rodinném a hojně zasloužených vavřínů na poli literárním. A rodině Tvé? Rozmilým dětem a dobré paní Jadwisi? Všecko, všecko to, co má Bůh dobrého v pokladnicích svých nechť Vám, drazí naši, hojně udělí!
Za skvostný dárek a oplatek srdečné naše díky. Až se opět uvidíme, uhlídáš, kterak děti naše poznaly z knihy zaslané veliké panovníky svaté Polsky. Objímám Tě za to v duchu tisíckrát. ----
Píši jen tak roztržitě, maje mnoho práce pod rukou a k tomu nejsa tak úplně zdráv. Stále něco mi zachází.
Milerád chtěl jsem vyhověti Tvému přání a zajeti s tvým bratrancem do Prahy, ale dostal jsem od něho

list, jímž mi oznamuje, že zdrží se v Praze jenom 24 hodin a nenapsal ani kdy do Prahy zajede. Těšil jsem se, že budu moci jednou zase u sebe Polačka a k domu Rydla uhostiti. Ale nepovedlo se mi to. Pan Mikovaj mi poděkoval za moji ochotu a nepřijal mých služeb s podotknutím, že se mu jindy naskytne příležitost, aby mého průvodu po Praze užil. —

Co dělá Tvoje rodina? „Dzięcek" už jistě mluví a co ta malá Křepelička? Prosím Tě, napiš mi, dobře-li jí jmenujeme „Jadwinka"? Co den na Vás na všecky vzpomínáme, na každou podrobnost u Vás v Tonicích připamatováváme.

Ale nevím opravdu, co se děje s Włodziou Tetmajerem. Ani řádky od něho. Tak jsme se na něho těšili, tak jsme ho stále očekávali, ale marně. Buď tak laskav a vyzvěď toho příčinu.

Co je s Tvým novým dramatem? Hrála v něm paní Modrzejewska? Těším se na něj; očekávám, že bude to nové zazáření Tvého ducha.

Rozhodnutí o „Jeńcích" jde pomalu. Zdá se to i naší censuře poněkud tvrdý oříšek.

Ještě jednou všeho dobra Tobě i celé rodině všickni přejeme a Vás pozdravujeme.

Tebe pak v duchu objímá
a horoucně líbá
vždycky, vždycky Tvůj
a Polsky věrný přítel

Fanda

Chrudim II. 30/12 902.

„ tačazované koto prijaro na
v Plzni. Tenlie my 6% hru

140

Chrudim 18/3 903

Drahý můj Lucyane!

Opět musím prositi Tě, abys vzpomenul si na ty, kteří Tebe milují. Již minulo čtvrt roku, kdy jsi mi posledně psal a dosud marně čekám. Prosím Tě, drahý můj, jsi snad nemocen, nebo v rodině cosi se stalo, nebo jsi prací tak zavalen, že nemožno Ti psáti? Či jsi snad na mne zapoměl? Prosím Tě, odpověz mi co nejdříve! Více nepíši a čekám již netrpělivě.

Tebe a děti líbá,
milé paní Jadwisi ruce celuje
vždy Tvůj Fanda.

Ostatně budu Ti o „Zač. kole" ještě psáti

„Začarované kolo" přijalo ku provozování v měst. divadle v Plzni. Čtenářovy 6% hrubého příjmu. Dobře-li tak?

Chrudim III. 9/IV 903. 142

Drahý Lucyanie!

Především Tobě i celé rodině Tvojí přejeme všickni veselé Velikonoce a vzkazujeme Vám naše srdečné „Allelujah!"
Dětem Tvým přemilým posíláme tuto święconego."
Vzpomínáme na Vás v těchto dnech svátečních s celou duší a srdcem jsme s Vámi.
Však jsme si již myslili, že's na nás, Lucyanie drahy zapomenul. Tak dlouho, dlouho nevěděli jsme ani, že žiješ. Konečně přilétl jeden posel v podobě dramatu „Na zawsze." Uviděl jsem starého známého. Drama Tvoje, drahý Lucyane, jest obsahově to, jež jsi mi vypravoval cestou z Krakova do Zakopanego

Velice se mi líbí. Jest silně dramatické.
Dr. Pippichovi se též velice líbí celý
sujet nové Tvé práce. Děkuji Ti
srdečně za knihu. Budu ji pře-
kládati.
„Zaczarowane koło" vrátil jsem z
„Nár. Divadla" proto, že s pro-
vozováním stále odkládali.
V Plzni, kdež je překrásné
nové, moderní divadlo, orkestr
veliký, celý ensemble výtečný
vypraví se kus Tvůj rovněž
s takovou pietou jako v Praze.
Datum provozování Ti ozná-
mím, jakmile bude premiera
ustanovena, abys mohl
přijeti. Těšíme se již
na Tebe, na Vás všecky.
Co dělá Tetmajer Vl. Nepsal
mi také od Vánoc.

U nás vše běží v starých kolejích.
Práce mám dosti, ale Bohu díky
zdraví nám Pán Bůh popřává.
Co Tvoje drahá paní? Zdráva-li?
Všickni stále vzpomínáme její
dobroty.
Malý Luteczek zajisté už běhá
a hovoří, tak rádi bychom ho již
viděli. A o té maličké Jadwince
dosud jsi tak byl skoupý ve
svých listech.
A nyní ještě jednou přijmiž
ode mne přání veselých svátků.
Tebe a děti tisíckrát líbám,
paní Tvojí Jadwisi vřele ruce
celuji. Od ženy mojí a dětí
tisícerý pozdrav a políbení
Tvojí paní a dětem, Tobě
pozdrav srdečný.

Vždy Tě milující

Janda.

'(

Můj nejdražší Lucyane!

Také já abych se dnes omlouval, že tak
řídko píši. Tolik se na mne nyní práce
navalilo, že sotva mám chvilku času.
Ke svým 25 hodinám, které mám
na škole měšťanské jest mi ještě
učiti na zdejší akademii obchodní
15 hodin, tak že celkem mám
týdně 40 hodin učebních. Představ
si k tomu ještě korrektury úloh
a urnáš, jak nedočkav jsem již
až budou vakace, abych si opět
zajel do Zakopaného a trochu se
posilnil

„Začarované kolo" jest v Plzni přijato, a již se studuje. Bylo by mi třeba míti po ruce nějaké figuríny, dle nichž možno by bylo kroje pro drama ono zařídili. Rovněž náčrty dekorací byly by velice výhodny. Jakmile bude ustanoven den premiery, budu Ti psáti, abys mohl přijet. Ovšem, že přijedeš k nám i s paní Jadvigou a od nás společně do Plzně pojedeme.

„Na zawsze" jsem také již přeložil a Dr Pippich vyjednal si, aby po prve hráno bylo na našem městském divadle v Chrudimi.

Již má Dr Pippich role rozděleny. Pro zajímavost uvádím Ti obsazení dramatu:
Mąż – Dr Chalupa, Żona – Paní Pippichowa
Obcy – Dr Pippich, Ksiądz – Dyrektor Posselt
Służący – p. Stemberk
Jak vidíš, zajímavé to obsazení. Drama vypraveno bude co nejpečlivěji a státi bude vysoko v ohledu uměleckém.
Jak čtu v „Czasie" jsi ohromně pilný; po dramatě „Na zawsze", „Jerozolimu" po té „Awanturnik XVIII věku." Kde béřeš čas? Zdá se mi, že Tvůj den má místo 24 hodin 48. – –
A teď některé otázky. Bylo by nejlépe, abych je očísloval jako nějaký „Kwestjonarz" a dožadoval

se určitých odpovědí. Předně nevím dosud, jak se jmenuje dceruška?
Jak je zdráva rozmilá Tvoje ženuška?
A co můj drahý Dziczek? Až mi budeš psáti, na všecky tyto otázky mi odepiš.
U nás všecko jde svou starou kolejí.
Ženuška moje byla trochu churava ale zas již je dobře.
Vzpomínáme na Vás všecky každodenně a těšíme se již nezměrně až Vás budeme moci uvítati u nás v Chrudimi.
Líbám Tě horoucně i děti Tvoje paní ruce celuji. Ode všech mých všem Vám upřímný, vřelý pozdrav

Tvůj

Chrudim 27/V 903. Jandor.

Drahý Lucyane!

Dnes musím prositi Tebe, abys splnil své slovo, které jsi mi dal, když jsem loni dlel u Tebe. Tehdy slíbil jsi mně, že na na jisto letos navštívíš. Proto připomínám Ti slib Tvůj a prosím Tě snažně, abys k nám na nějaký čas přijel i s drahou paní Jadwigou. Nalezneš u nás dům i srdce dokořán otevřeny. Nyní nemáš již školu, máš čas volnější, myslím proto, že mi neodepřeš. Za příčinou výpravy odloženo „Začarované kolo" po vakacích divadelních. Proto bych na Tebe ještě čekati musil až po vakacích. Ale nyní jest u nás tak krásně, že byste se mohli u nás déle zdržeti. Píši také Włodziovi Tetmajerovi, aby přijel též. Přijeďte rázem a to co nejdříve, abychom Vás užili.

Myslím, že Ti nebude nic překážeti,
a že Tebe i paní Jadwigu přijmu
co nejdříve v našem domě.
Více, než pozvání Tobo dnes nepíši.
Napiš mi, drahý můj, kdy
Tě mohu čekati. Ale přijeď, pro-
sím Tě, přijeď!
Líbá Tě a všecky Tvé zdraví
Tvůj
Janda

Chrudim III 22/VI 903.

Drahý Lucyane!

Sokolstvo české v těchto dnech jede do Lvova. Vede je náš Dr. Karel Pippich. Na zpáteční cestě ze Lvova zastaví se asi na několik hodin v Krakově a tu projevil ke mně velice vřelé přání, že by Tě rád poznal a zároveň Telmajera. Vk. Prosím Tě, buď tak laskav a dne 30. t.m. o 10h. 35min. dopoledne zajdi na nádraží s Telmajerem a budiž Dru Pippichovi průvodci po Krakově.

Pippicha ukáže Vám každý český sokol.
Pevně doufám, že této mé prosbě laskavě vyhovíte oba; Tetmajera sám popros ve jménu mém.

Líbá Tě

Tvůj

Janda

Chrudim 26/VI 903

Drahý můj Lucyane!

Nevykládej si, prosím Tě, ve zlé, že Ti ani nepíši. Po příjezdu domů byl jsem trochu churav a tak zaměstnán, že jsem neměl ani volné chvilky. Nyní jest zase poněkud lépe.
Přítel Pippich Ti psal, že drama „Nazawsze" jest již definitivně přijato ku provozování na „Národním divadle" v Praze. Těší mne neobyčejně, že nyní budou se obě Tvoje dramata u nás hráti.
Určitý den premiery „Zacz. Koła" v Plzni oznámím Ti expressním dopisem.
Co dělají děti a drahá Tvoje žena? Vzpomínám tak často a rád bych Vás již u nás viděl.

Až k nám nyní přijedeš, ujednáme vše v Praze ohledně „Na zawsze". Ředitel „Nár. Div." p. Schmoranz i dramaturg p. Kvapil Jaroslav rádi by Tě poznali.
Prosím Tě laskavě, zaopatř mi fotografie herců z „Na zawsze" buď ze scen krakovské, neb lvovské, nebo poznaňské.

Líbá Tě srdečně a na Tebe se těší

Tvůj Fanda

Chrast u Chrudimě
13/9 903.

Srdak mám u sebe. Mám Ti jej poslat, či si Jo vezmeš, až přijedeš?

Chrast 19/XI 903. 152

[redacted] Můj drahý Lucyane! [redacted]

Dnes znova mně jest se omluviti, že jsem Ti tak dlouho nepsal. A mám toho přece dlouhý Ti psáti. Nejraději měl bych Tě již zde, abych Ti mohl všecko vypověděti. Jsem dosti ngní prací zavalen. Školní práce, cvičení, korektury prací žákovských a večer opět psát a psát. Překládám nyní Tetmajera „Na skalnem Podzalu". A k tomu musím Ti radostně oznámiti, že v Chrasti jest kurs polský, v němž učí se přes 20 dám i pánů. Budeš překvapen, o jakou radostí a pílí každý se ohápe toho, aby se naučil krásné Tvé řeči. Při tom seznamují se s úryvky polské literatury. Je to dosti důležitá práce. Vždyť každý z těch 20 lidí, poznav řeč a na to i literaturu polskou musí se státi propagatorem myšlenky obou českopolské. Tak prakticky třeba provádětí otázku tu, sic jinak by byla [redacted]

stále jenom utopií. Co platno horová-
ní, co stálé dokazování, že shoda
našich dvou bratrských národů jest
nutností, nechopíme-li se positivní
práce v každém směru. Třeba, aby
oba národové znali vzájemně obě
řeči, aby poklady naše byly
i vaše a naopak. Potom sesílí-
me a zmohutníme. A nejen na
poli literárním nýbrž i v prak-
tických odvětvích našeho života.
Hrdě mohu říci, že já jsem to byl,
jenž jsem povzbudil zájem o
Zakopané v Čechách, že není to
již „terra incognita" pro nás
Čechy. Ukazuji našim chorým,
že netřeba voziti peníze našim
nepřátelům, že v zemi slovanské
najdou totéž, co v cizině.
Nabádám i naše kruhy obchodní
a průmyslové, aby vstoupily
ve vzájemné styky o Poláky.
Toť má práce jako „polského
ambasadora" v Čechách. Myslím,
tak že nejlépe vyplním svůj
životní úkol, že tak aspoň něko-
lik nitek naváži k tomu svaz-
ku, ku kterému když ne my,
aspoň naše děti dojdou.

et nyní můj drahý, několik slov o
záležitosti uvedení dramatu „Na gauze"
na scenu „Nár. divadla". V Praze se
již studuje a jak se dá předpokládati,
bude dílo Tvé vypraveno se vší
pietou k velkému Tvému umění,
Nejpřednější síly naší scény budou
v dramatě zaměstnány, režii pak
má sám p. Kvapil, jenž dílo vypra-
ví scenicky do posledních detailův.
Ženu hráti bude pí. Kvapilová, -muže-
p. Vávra, - cizince p. Vojan, - kněze
p. Innemann, - sluhu p. Rada —
jest to vskutku crême naší scény.
Chci psáti nyní několik informač-
ních článků, abych připravil
půdu ku přijetí Tvého díla.
Ale ze všeho mne nejvíce těší to, že
budu moci Tebe opět u nás, ve
svém domě uvítati. Znáš již
naši domácnost; nemohu Ti
vítati v lesklých a pyšných
salonech, nemohu Ti poskytnouti
toho, co snad jinde by Ti poskytli,
ale najdeš u nás to, co jinde
snad bys nenašel: srdce horou-
cí láskou planoucí k Tobě a
ke Tvé nám drahé rodině,
srdce, která tluče pro Polsku
stejně jako pro Čechy.

Přijeď Ty, můj milovaný Lucyane, přijeď
se i Vy, drahá paní Jadwigo, čekáme
Vás již s otevřenou náručí. Program
mám již hotov. Přijedeš nejdříve
k nám do Chrasti, odtud pojedeme
na hlavní zkoušku do Prahy, jež
bývá v poledne, odpoledne vyjedem
do Plzně ku provozování „Jařa-
rovaného Kola", druhý den zpět
do Prahy na premiéru „Na vždy",
na do třetí den do Chrudimě
k Pippichovi a ostatní dny budeme
jenom mezi jenom námi. Potom
Tě již nikam nepustíme. Víš,
drahý, že to tak dobře uloženo?
Což, nemohl by s Tebou zároveň
přijeti Wladzimierz Tetmajer?
Budu mu psáti a upřímně
jej o to prositi. Tak jako Ty,
tak i já nebrpělivě již čekám
na chvíli, kdy Tě budu moci
obejmouti a paní Jadwize ruce
políbiti. Jakmile bude usta-
noven den premiery v Praze,
budu Ti ihned telegrafovati, abys
se mohl připravit na cestu.
Co dělají drazí děti? Líbám je v
duchu co nejvřeleji. Paní Tvé ruce
líbám a děkuji se na ni, žena ji
vroucně líbá. Tebe pak objímá a líbá
vždy Tvůj věrný Hanuš

154

Chrast 20/XII 903.

Můj nejdražší Lucyane!

Nejprve posílám Tobě nejupřímnější a nejvřelejší pozdrav vánoční Tobě, drahé paní i dětem. Budeme v Wigilii duchem s Vámi.
Premiera „Na Zawsze" jest v Praze na určito 11/I. a v Chrudimi se svolením Nár. Divadla 5/I. „Začarované kolo v Plzni 8/I.
Dle těchto disposic očekáváme Tě na jisto 4. nebo 5. ráno a pobudeš s námi do 12/I. nebo bude-li Ti možno i déle.

Jménem Pippichovým prosím
Tě snažně, abys mi obrazem
zaslal nějakou Grollgerovskou
rytinu, na níž by byl
pěkný úbor pro paní
Pippichovou do „Na zavrzlé".
Líbáme a zdravíme Vás
všechny a již se nesmě-
ně na Vás těšíme.

Tvůj vždy

Janda.

Chrast 7/I 904 156

Drahý Lucyane!

Přeji Ti ku svým jmeninám přijmi přání všeho dobra. Líbám Tě v duchu jako bratra.
Právě dostal jsem Tvůj dopis, kterým mi oznamuješ svůj příjezd. Přijedeš tedy 12./I dopoledne k nám do Chrasti.
Vyjedeš z Krakowa 11/I v 10 hod. večer. Do Oderbergu přijedeš 12·54 v noci, z Oderbergu 1·28, přijedeš do Přerova 3·21, z Přerova 3·30 do Olomuce 4·03, z Olomuce 4·13 do České Třebové 6·25 ráno, z Č. Třebové 6·40 do Pardubic, kde budeš 7·57 ráno, z Pardubic 9·20 a budeš 10·16 v Chrasti, kdež Tě budu očekávati. Tedy dne 12./I. v 10 hod. 16 min. budeš v Chrasti.

Očekávám Tě již s otevřenou
náručí. Dne 12. 13. 14. budeš
u mne, 15. a 16. v Chrudimi
u Pippicha, 17. budeme v
Plzni, 18. 19. a 20. v Praze.
Takový je programm.
Musím Ti připomenouti,
abys si vzal sebou úplný
frakový oděv, poněvadž
v Chrudimi i v Praze uspořá-
dáno bude k poctě Tvojí
soirée. Ku prohlídce Prahy
třeba bude, abys si vzal cylindr.
Neměj mi bylo informativní
poznámky ve zlé. Myslím,
abys nepřišel potom do
rozpaků. Do Prahy i do
Plzně pojedu s Tebou já i
p. Pippich. Půda pro Tvůj
příjezd je tu úplně připra-
vena.

Představení „Mazanyje" v Chrudimi mělo úplný triumf. Myslím, že bude tak i v Praze.

A nyní, drahý můj, chystej se na cestu. Očekává Tě upřímné české přijetí. Dobré paní Jadvisi líbám ruce a pozdravy jí posíláme všichni. Škoda, že i ona nemůže se na cestu vydati. Děti za nás zlíbej!

Líbá Tě

Tvůj

Janda

a najisto Tě 12/I o 10·16 dopoledne v Chrasti čeká.

Chrast 18/I 904 158

Můj drahý Lucyane!

Jsem již velice rozezlen na to, že odsunuta byla premiera „Na zawsze." Ovšem nestalo se tak snad z nevážnosti k Tvému dílu, ale nešťastnou náhodou. Onemocněním několika herců byl repertoir celý zvrácen. Nyní však nebude to již dlouho trvati. Myslím, že ve 14 dnech jistě již budu Ti moci telegrafovati, abys přijel.
A nyní k té záležitosti „Zaczarowanéhо Koła." V Plzni určena byla premiera na 15/9 903. Ředitel Budil telegrafoval mi do Chrudimě a já již byl v Chrasti, proto dostal jsem telegramm až 14/9 903, tak že nebylo lze již tobě telegrafovati. A v tentýž den obdržel jsem zprávu z Prahy, že přijato ku provozování na Nár. Divadle „Na zawsze." Spáchána tu byla proto ode mne „pia fraus." Umluvili jsme s Pippichem, že již pustíme premieru „Zač. Koła" v Plzni a spojíme premieru „Na zawsze" s reprisou „Zač. Koła"

Učinili jsme tak proto, že Kvapil slíbil provozování „Na zawsze" již na 15/12 903. Nemilou náhodou byla však v Praze věc odložena.
S výsledkem „Zač. Kola" můžeš býti úplně spokojen. Přikládám Ti recensi po premiéře z „Plzeňských Listů."
Tantiemy vůbec posláno mi celkem pro nás oba 50 zl. Pošlu Ti Tvou tantiemu v nejbližších dnech anebo Ti ji odevzdám, až přijedeš. Tantiema není arci značná, ale to z té příčiny, že neoplatí jsme, aby bylo mnoho krát hráno, by reprisa měla ráz nyní premiery.
Buď úplně klidem a očekávej, že asi ve 14 dnech se uvidíme.
Srdečně Tě objímá, paní Jadvisi ruce celuje, děti líbá

Tvůj, již se na Tebe těšící

Fanda

(dle prov. v Chrudimi

Kritiku na „Na zawsze" ukáži Ti, až přijedeš. Je nadšená. Dobyl jsi tím u nás pevné posice.

1. 160

DIVADLO.

Činohra. Včerejší premiéra polské lidové hry „Začarované kolo“ od Lucyana Rydela byla neobyčejně zajímavá. — Hru, jež dostala první cenu Paderewského a všude v Polsku nesčetnými reprisami hluboko do lidu vnikla, lze pokládati za typus polské lidové hry, který i nám může býti vzorem.

To pak zvláště proto, že je to práce umělecky cenná, ethicky silná a divadelně velmi účinná.

Maličký ďábel Kusý (sl. Vintrova) hledá si oběti v prostém lidu, veliký ďábel Boruta (p. Budil) v panstvu. První najde si ji v záletné mlynářce, která se svým milencem starého manžela zabije — druhý v hrdém vojvodovi, který se s čertem spojí, aby mu k dosažení hodnosti hetmanské odstranil náhlou smrtí konkurenta — vlastního bratrance.

Z obětí prvního ďábla doženon výčitky svědomí zamilovaného stárka do vln jezera a mlynářku k šílenství — vojvoda pak, satanu zapsaný, prohraje sázku tím, že utratí život nevinného člověka. V nejlepším úmyslu zasloužného trestu poručí totiž popraviti dřevorubce, jejž všecky okolnosti usvědčují z mlynářovy vraždy — a později teprve zví ze zmatených řečí šílené mlynářky, že dal katu nevinného.

Proti těm pak, kteří za hodnostmi a hříšným požitkem slepě se s Belzebubem ženou, stojí sympatická postava „hloupého“ Matěje, pasáka, jenž je šťasten u svého stáda s čarovnou svojí fujarou, jejímiž melodiemi sebe [illegible] odmítá

MUDr. Lothar Austerlitz,

bývalý assistent ženské kliniky v Praze,

ordinuje

počínaje od pondělka dne 21. září t. r.
denně, vyjímaje neděle a svátky

od 2 do 4 hodin odpoledne

pro nemajetné bezplatně

od 11 do půl 1. hodině v poledne,

v Plzni, 1435

Štěpánovy sady č. 9, II. posch.

Do 18. září předplatiti 2 K 20 h

nezapomeňte na LIBUŠI

s právem na účastenství při vylosování 1000 prémií

v kterémkoli knihkupectví neb přímo v *nakladatelství F. Šimáčka v Praze, Jerusalémská ul. 11.*

1324

Bezbolestné tahání zubů.
Plombování.

MUDr. JAHL

byli ovšem dokonalí — sl. Bursova v mlynářce zejména závěrečnou scénou přímo mohutně působila — pan Nový (stárek Jašek) oplýval silou i pravdivostí — p. Kreuzmann (vojvoda) byl zas jednou v nejmilejším a nejsilnějším živlu své vážné produkce — pan Zakopal opět koncertoval plastickým přednesem lahodných veršů pasákových — sl. Jeřábkova nebyla prosta poëtičnosti pro úlohu vojvodovy dcery a pan Branald si počínal v effektní úloze nevinně popraveného dřevaře jistě i výrazně.

Mimo to má „Začarované kolo“ několik menších úloh, jež vesměs pěkně byly sehrány.

Objevili se v nich dva „homines novi“ — pánové Smělý a Morávek. Oba mají zdravé dobré hlasy — zvláště první — a mluví, ač bez routiny, rozumně i správně. Pan Smělý projevil inteligenci jasným přednesem ozdobných řečí lesního muže — byť i ve třetím aktě na mocný vzlet té krásné figury nevystačil — a p. Morávek se v celku obratně vyhýbal nesnázím úlohy, jež je samé „vběhnutí na scénu“, náhlé hlášení „úrazů a překvapení“ — zkrátka plná nebezpečných choulostivostí.

Ad vocem toho „homines novi“ připomínáme, že p. Rydel na místě moderně francouzských dal do úst svým šlechticům historycky latinské floskule, což byla asi „neprozřetelnost“. Nad některou včerejší latinou byl by si nebožtík Cicero hlavu uvrtěl.

Místy měla pomoci regisseurova tužka hbitosti některých výjevů s energií ještě větší.

nb.

Plodinová burza.

(Telegrafické zprávy).

Z Vídně, 16. září.		Z Budapešti, 16. září.	
Pšenice:		Pšenice:	
Tiszká . . .	8·30—8·70	na jaro . .	7·74—7
Banatská (slov.)	7·65—8·15	na podzim . .	7·47—7
Žito:		Žito:	
Slovácké . . .	6·55—6·70	na jaro . .	6·50—6
Pešťské . . .	6·45—6·60	na podzim . .	6·24—6
Ječmen:		Kukuřice:	
Moravský . .	7·41—8·50	na jaro . . .	5·58—5
Uherský . . .	6·60—6·75	na podzim . .	6·27—6
Oves:		Oves:	
Uherský střed.	5·40—6·10	na jaro . . .	5·73—5
„ Ia.	6·05—6·25	na podzim . .	5·47—6

Z New-Yorku, 15. září. Pšenice: loco 87
březen 87, květen 87⅜ „ září 88.

Trhy v Plzni.

ze dne 16. září 1903.

Na trh přivezeno bylo na 55 povozech hektolitrů obilí.

Z nichž připadá na:

pšenici	230 hl.	ječmen	336 hl.
žito	220 hl.	oves	157 hl.

Za 100 kilogramů:

Pšenice	16·70	16·35	1
Žito	14·60	14·25	—
Ječmen	14·30	14·50	1
Oves	11·90	11·65	1
Brambory	5·70	5·16	
Seno	8·60	7·80	
Sláma	4·40	4·—	

Za hektolitr:

Pšenice	13·35	12·75	1
Žito	10·50	9·95	—
Ječmen	10·55	9·85	
Oves	5·95	5·60	

všecka lákání, po ničem netouží -- mát krásu lesa, života a písně. 162

Jak vidět, je v sujetu „Začarovaného kola“ -- založeného ovšem na polské národní pověsti — zdravé jádro etické i estetické — A Lucyan Rydel zpracoval sujet ten s výbornou znalostí divadla i s uměleckým vzletem, který se zejména v pěkné dikci jeví. — (Vnady ty — nejzjevnější v prostých řečech pasákových a v oracích „lesního muže“ — jsou překladem p. Frant. Vondráčka velmi pečlivě i vkusně zachovány).

Scenický aparát Rydelovy hry je neobyčejně bohatý a mnohé scény mají silný, někdy až úchvatný dramatický spád. —

K pohádkovému vyzdobení je tu začarované jezero, zpěvy a tance vil, rytířská nádhera, malebná lesní scenerie, noční výjevy u mlýna zločinem prokletého a příšerné zjevy pekelníků, stíhajících oběti své. Dramaticky pak dojem stále se sesiluje. Zejména od hrozného výjevu lesní vraždy a zatčení nevinného mocně stoupá halucinacemi vrahů, příšernou noční scénou s katem, kouzelným oživením větrného mlýna, jehož perutě čert pohání a v němž mele mouku zkrvácený zjev zabitého mlynáře — zejména pak vzácně silným výjevem šílené mlynářky, jejíž bezděčná zpověď přivede vojvodu ku strašnému poznání, že propadl peklu a žene jej k zoufalému, marnému chvatu, aby se zachránil, popravu zadržel.

Leč hrůza těchto děsivých výjevů jednak je mírněna, jednak kontrastně oživena idylickými scénami šťastného pasáka a vojvodovy snivé dcery, jež hledá i nachází čisté blaho ve vzpomínkách na mrtvou matku, v písních pasákovy fujary a posléze v lásce důstojného ženicha.

Dojem hry Rydelovy vhodně pak doplňuje hudba p. Felicyana Szopského, jejíž předehra, entreakty, melodramata, sbory, písně atd. často se značně povznášejí nad všední niveau partitur tohoto účelu a druhu.

Účinek polské novinky na naše publikum byl velmi silný. Pomohla mu skvělá výprava, náladově přiměřená a vhodně sesílená malebným ballabile rusalek, jež pí. Freisingrová pro závěr prvního aktu komponovala.

Jmenovaní již representanti obou ďáblů

ordinuje od 10 do 12 hod. dop.
a od 1 do 3 hod. odp.

28

Plzeň, Poděbradova třída číslo 8 n.

Přijme se

pro spol. menáž. kuchyni pivovarskou

zručná kuchařka.

Znalost obou zemských řečí žádoucna.

Nastoupiti možno ihned. 1425

Nabídky pod šifrou „Z. 1.“ do admin. t. l.

Čtěte velepoutavý, světové pověsti se těšící román

ALEX. DUMAS: TŘI MUŠKETÝŘI

po 20 letech

v překladu V. Beneše-Šumavského, s illustracemi francouzského mistra Veziéra. Vychází v sešitech po 25 hal. s předplácí se i s poštovní zásilkou na 10 seš. K 2·50, na 20 seš. K 5·—. I. sešit zašle se ochotně na ukázku.

Odebírati lze ve všech knihkupectvích.

Nakladatelství Jos. R. Vilímka, Praha II.,

Spálená ul. 18., Vídeň I., Schottenring 1.

163

Obchod osadnickým zbožím, jižním ovocem, lahůdkami, vínem a čajem.

Colonialwaaren-, Südfrüchten-, Delicatessen-, Wein- u. Thee-Handlung

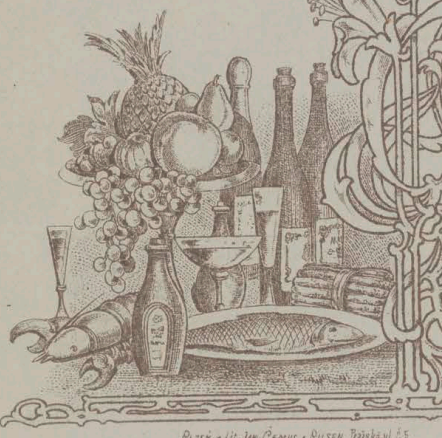

TELEFON: 245.

J. F. KOTĚŠOVEC

PLZEŇ — PILSEN

ŠKOLNÍ ULICE. — SCHULGASSE.

Plzeň • Lit. Jan Čemus • Pilsen. Trávská ul. č. 5.

Plzeň, dne _____ 19

Pilsen, den _____

Szanowna i Kochana Pani!

Zebrani po doskonałem przedstawieniu „Zaczarowanego Koła" w Pilźnie przysyłamy szanownej pani głębokie ukłony i pozdrowienia, i rączki całujemy!

Fr. Vondráček — Jan Kessler — Karel Klostermann

Karel Jonáčkův

František Schwarz — Jaroslav Krupic

Jaroslav Schieber

Vendelin Budil — Rudolf Deyl

Dr Karel Pippich — Johuš Zoskopalski

164

HÔTEL DE SAXE.

PRAGUE, ... 190 ....

Éclairage électrique.
Ascenseur américain.
Chauffage central.
Bains etc.

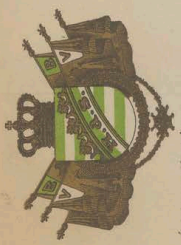

Anna Šámalová
Božena Šámalová
J. Černá
Marie Laudová-Hořicová.
Andzia Pruszková.
Ludmila Nesá.
Anna Lampranova
Karla Scheinerová.
Isa Grégrova.
Kamila Kaizlová
Hanna Krapilová
Olga Hlavová
Henryka Stawiańska de Rittersberg
Gelmoranz
Alois Jirásek
Fr. Hovorka
Marie Vondráčková
Lucia Hovorka
Juljusz Pinkus.
Kstraszewski
Wanda Langie
Vondráček
Dr. Boživoj Pruszka
Wilát
Růžena Maturová
Antonie Pipjnikova.
Jozefa Simáčkova
Prof. Dr. J. Hlava

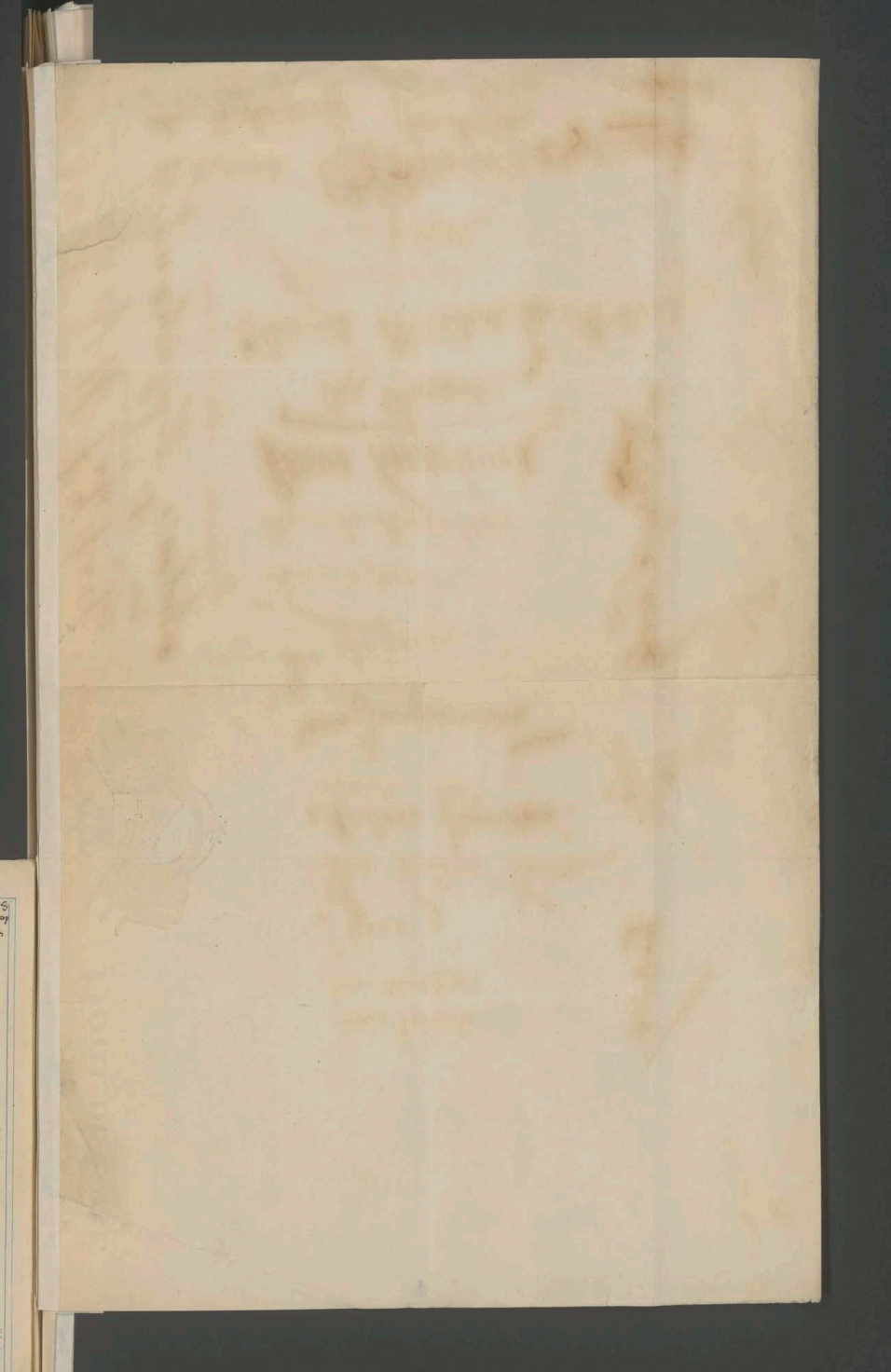

165

V ROZHRANÍ DVOU-BAREV.

SLET SOKOLSTVA V ČESKÉ TŘEBOVÉ

14 A 15 SRPNA 1904.

Drogi mój Lucyanie!

Co się s Tebą dzieje? Nie mogę się doczekać od Ciebie listu. Przynajmniej przyszlij do mnie, proszę Cię bardzo, karteczkę — tylko z wiadomością, że zdrów jesteś.

Chrast 8/III 904.
Czekam tak że tych feljetonów o kaplicy św. Sofji.

Najmilszej Pani Jadwisi nasze ukłony i rączki Jej całuję.
Twój na zawsze wierny
Janda.

Nákladem sletového základu Sokola v České Třebové.

DOPISNICE

Wielmożny Pan, p. J. U. Dr Lucyan Rydel,

literat

Tonie poczta Zielonki

pod Krakowem

Galicja.

Drahý Lucyane!

Dnes měl bych se opět omlouvati já, že nepíši. Velice mne zarazila zpráva, že malá Tvoje žena je churava. Myslím však, že nebude to zlé. Vyřiď jí, že jí přejeme hojně zdraví. „Na zawsze" udrží se na repertoiru V několika dnech zašlu Ti lautieny. O velikonocích jedu do Prahy. „Zaczarowane kolo" se líbilo. Ve „Švandově divadle" nia Smíchově hráno s úspěchem „Z dobrého srdce"

Budu-li jen trochu moci, přijel
bych na „Zielone Św" do Toní.
Nyní jsem trochu churav.
Zdá se mi, že jsem
přepracován.
Z Prahy napíši Ti
delší list
A nyní přeji Ti a
celé rodině plného
štěstí a veselé svátky.
Paní Jadwisi ruce
líbám a Tebe
objímám a líbám.

Tvůj
Jando

Chrast 1/4 904.

Najdroższy mój Lucyanie!

Wiem, że bardzo Tobie dziw, iż nie piszę. Ogromne zmartwienie w moim domu. Żona moja ciężko zachorowała zapaleniem płuc i oskrzeli, sam przez tym chorowałem, tak że u nas był prawdziwy szpital. W takiej niedoli pozwoliłem sobie wypożyczyć sobie pieniądze, które miałem już przygotowane, bym Ci je przysłać. Wiem o Twej dobroci, że mi to, co zrobiłem, przebaczysz. Bądź zupełnie spokojny dla tego, oddam Ci wszystko do centa i wynosi to teraz dla Ciebia pono 115 koron..
Byłem na pewno zdecydowany, że przyjadę do Was, moi najdroższy na Zielone Święta. Ale sam zrozumiesz, że to w takiej kondycyi zupełnie niemożliwe. Na wakacje muszę koniecznie z żoną wyjechać do Zakopanego, by się po trochę pokrzepiła. Niebłogosławieństwa u mojej żony teraz już niema, tylko jest słaba.
Aż będziesz pisał do mnie, proszę Cię, nie rób wzmianki o tem, iż wypożyczyłem sobie to, co Tobie należało, zmartwiło by to moją żonę okropnie. Nie chcę, aby żona moja o tem się dowiedziała.

„Zaczarowanego koło" nie będzie teraz grane, aż po wakacjach teatralnych. Teraz wyjdzie w druku. Otrzymałeś przekład „Na zawsze?" O wakacjach do widzenia! Potem, mój najdroższy „porachujemy się jak żydzi".
Bardzo Cię proszę, przyślij mi, chociaż starszy numery niektórego dziennika polskiego, nie wiem teraz niczego, co się w Polsce dzieje. A mnie je tak tęskno po Tobie, po Twoich, po kraju polskim. Je to jakiś rodzaj nostalgije, nostalgie nie po ziemi ojczystej, ale po tej, którą tak ukochałem jak własną.
Co robi żona Twoja najdroższa? Z chorobą jeją na pewno już lepiej. Co dzieci Twoje najmilsze? Żona moja w chorobie ciągle wszystkich wspominała, mówiąc, iż pono ich więcej nie zobaczy. Ale zobaczymy się, chwała Bogu, zobaczymy!
Teraz pracuję bardzo pilnie, abym zarobił tyle, byśmy mogły spędzić wakacje pod Tatrami. Będę teraz gotów z przekładem Tetmajera „Na skalnem Podhalu," tomu pierwszego i drugiego.
Co Ty, mój drogi, teraz piszesz? Czytałem w gazecie, iż miałeś odczyt nowej Twojej pracy dramatycznej gdzieś w Tarnowie. Co na tem prawdy?

Koniecznie trzeba, mój najdroższy wystarać się sam u Ciebie, aby pani Hanna Kwapilowa była zaproszona od dyrekcji albo teatru Krakowskiego, albo Lwowskiego na występy gościnne. Na repertuarze miała by „Na zawsze," Karikatury", Warszawiankę i Obłaka" Kwapila.

Mógł byś może coś zrobić, nie wiem którą drogą, aby się pojawiło coś z czeskiego na scenie polskiej. W naszych pismach pojawiły się już wyrzuty, że wzajemność czesko-polska jest trochę jednostronna, że w literaturze polskiej mało jest rzeczy czeskiej. Zdaje mi się, że mają po trochę słuszność.

A teraz, mój drogi, kończę i proszę Cię jeszcze raz za przebaczenie tego, com zrobił.

Pani Jadwisi ode mnie rączki serdecznie ucałuj i dzieci uściskaj. Żona moja wszystkich całuje. Ciebie całuję z całej gorącej naszej duszy.

Helmajerów proszę ode mnie i żony pozdrawiać.

Twój zawsze oddany brat i sługa

Franc. Vondráček

Chrast u Chrudimě 16/V. 904.

Chrast 30/x 904.

Drahý můj Lucyane!

Jako těžký kříž páli mne na duši, že jsem o sobě vědět nedal. Ale celý rok byl pro mne rokem hrozných útrap. Předně onemocněla se mi žena a to tak nevážlivě, že nebylo mi ani možno, abych s ní jel do Jaroměře, jak jsem měl v úmyslu. Nyní se věc již zlepšila a se ženou již nebylo ničeho se obávati, když se na to těžce onemocněl otec mé ženy, kterého jsi též poznal a všecka starost o něho dopadla těžkým břemenem na nás. Před třemi týdny konečně vysvobodila ho smrt od těžkých útrap a i nám se v tom ulevilo. K tomu všemu měl jsem potíže s Jaroměřem,

jenž mi dělal vážné starosti
ve studiích. A aby míra všeho
byla dovršena, dostal jsem
sám rheumatismus do pravé
ruky.
Nyní jsem si Ti trochu posteskl
a vysvětlil Ti, proč jsem
tak dlouho nepsal, ač mne
ještě něco zdržovalo. Měl
jsem Ti zaslat peníze, kte-
ré Ti náležely a neměl
jsem jich. Nyní snad se
již trochu vzpamatuji ze
všech těch kalamit, kterými
jsem byl stižen a
budu moci povinnosti
své dostáti.
A nyní jiné věci.
„Začarované kolo" jest již
ohlášeno na národním
divadle a přijde asi
v březnu neb v dubnu
na program.

Rozumí se samo sebou, že opět přijedeš k nám do Chrasti a do Prahy. Ředitel Schmoranz chce „Zač. kolo" vypraviti s ohromnou nádherou. Jsem žádostiv.
Četl jsem v novinách, že jsi přeložil Kvapilova „Oblaka". U nás partie nepřátelská Kvapilovi, obrací se také proti Tobě, to však může býti jak Tobě, tak Kvapilovi lhostejno.
A co tam u Tebe nového? Co Tvá dobrá paní? A co děti, na které tak často vzpomínáme? A co je s Tebou, můj drahý?
Já jsem nepřeložil skoro nic za ten celý čas, tak jsem byl ustván různými neštěstími v rodině.

A teď jednu prosbu:
Prosím Tě, drahý můj, nevykládej mi ve zlé, že jsem půl roku o sobě nedal věděti a piš mi, piš hned, abych věděl, že se na mne nehněváš.
Ruce Tvé drahé paní líbám, děti horoucně celuji a

jsem vždy, vždy

Tvůj

Fanda.

Chrast 31./X 904.

Chrast 31/XII 904. 172

Můj nejdražší Lucyane!

Měl bych se Ti omlouvati ze své liknavosti, ale nenašel bych dostatečných důvodův. Nevím, co se to se mnou děje, jsem nějak pokleslý, vůle moje jest ochablá. Chvíli rvu se do práce, pracuji celé noci a potom opět klesnu v takovou apathii, kdy nelze mi ničeho dělati. Nevím, hlásí-li se to choroba anebo přepracovanost.
Jak rád bych na nějaký čas někam zajel, abych neměl kolem tebe lidi, abych byl sám-sám.
Ale je příliš pevný řetěz mých povinností, než aby bylo lze jej uvolniti. Ale snad ta Depresse duševní také mine.
Pracuji nyní na překladě Kasprowiczowy „Uczta Herodyady". Je to věc ohromně silná. Kasprowicz mi psal, že mne brzy navštíví. Znáš ho osobně? Z prací jeho vidím, že jest velikým poetou, jakým je asi člověkem?
Na svátky vánoční bylo u nás živo. Děti byly plny radosti, žena moje poněkud již vzpamatovala se po úmrtí dědově.
Jaromír je nyní hodnější, více se učí, myslím, že přichází do rozumu.
Co dělají ty Tvoje malé děti? Lucyan již zajisté hovoří zcela správně. A co ta malá, křepelička, ta Helenka? Tak rád bych Vás opět viděl, zlíbal ruce Tvé dobré ženě, zlíbal děti Tvé a Tebe můj drahý přitiskl k sobě a tak Tě prosil, abys mi odpustil, abys zapomněl, že jsem Tě tak zanedbával.

Ani nevíš, s jakým interessem sledoval jsem v „Słowie Polskiem" zprávy o novém Tvém díle „Betleem Polskie". Gratuluji Ti k úspěchu. — —
S Tvým serdakem stal se mi malheur. Mysle, že ho již nepotřebuješ, dal jsem jej do zdejšího musea. Nyní nevím, kterak bych jej dostal zpět. Píši do Zakopaného, aby mi poslali nový, který v záměnu dám do musea a Tvůj Ti potom pošlu.
Letos jsi mi ani sváteční opłatek neposlal. Scházel nám ve sváteční náladě wigilje.
„Zacz. Koło" se připravuje s velkou výpravou. Potíž je s obsazením úloh. Mohl bys mi zaslati onen návrh, který jsme vypracovali spolu. Poslouží znamenitě k orientaci.
Líbám Tě a srdečně zdravím celou Tvou rodinu.

Tvůj Janda.

Finanční věci vyrovnám s Tebou osobně.

Chvart 2/VI 905.

174

Drazí Lucyane.

V dopisech mých taková hrozná mezera. Nekomlouvám ji, neboť nemohu. Byl to důsledek celkové mé poklesloti. Nyní jest již lépe. Ale mám starost novou. Stavím si vlastní svůj dům. Asi za měsíc bude již hotov. Až přijedeš, uhlídáš, jak pěkný.
A nyní něco o „začarovaném kole" celé jednání ředitele Nár. Divadla i Kvapila počne brzdou pražskými intrikami. Slyšel přece Kvapil Jač. kolo v Plzni a nijak nemohl vyjednouti mému překladu, že by byl nevhodný, až nyní. Pippich je jednáním tím velice rozezlen. Považ však, že úpravu nepovádí ani Fr. Kvapil, ani Ad. Černý, oba znalci poloviny, nýbrž p. Kaminský — jenž je favorisovaný správou divadla.

Kdyby mi nezáleželo tak na provedení
Zač. Kola, byl bych nedovolil ani
čárky změniti na rukopise.
Povolil jsem, ale jsem celým
tím jednáním tak disgustován,
že Ti to ani vysloviti. Až při-
jedeš, poví Ti o tom více Dr Pippich
i já. Nechci vyvolávati sporu,
proto mlčím, ale v duši je
mi tak divně hořko.
Nevím také, kdy bude premiera.
Očekával jsem, že v máji,
nevím, jaké jsou nyní závady.
Ale dosti o tom!
Co nového ve Tvé rodině. Zdrava-li
paní Jadwiga a děti? Vzpomínáme
na Vás každodenně. Letos bych
Vás rád všecky viděl ve svém
vlastním domě. Víš, drahý můj,
že mé srdce i můj dům
Tobě a Tvým vždycky do kořán
otevřeny.

Prosím Tě srdečně, odpusť mi, že jsem nepsal a napiš mi sám aspoň lístek, jenž by mi byl důkazem, že jsi stále můj starý, dobrý Lucyan.

Líbá Tě tisíckrát

Tvůj

Janda

Děti za mne líbej! Paní Jadwize ruce líbám. Vezmi ji letos na jisto do Čech!

Drahý Lucyane!

Dnes píši Ti velice roztrpčen. Direkce „Nár. Divadla" hraje se mnou nepěknou hru. Žádal mne dramaturg, bych dovolil některé změny v překladu svém „Zač. Kola". Psal mi tehdy do slova: „Nejde nám nijak o potlačení Vašeho literárního činu, budete uveden jako hlavní překladatel vy a vedle toho p. Kaminský." Abych umožnil vypravení „Zač. Kola" přistoupil jsem na tuto podmínku.

Dne 10/VI. dostal jsem od ředitele Schmoranze list, v němž píše: „Hodlaje vypraviti „Zač. kolo dovoluji si otázati se Vás, přenecháte-li nám tuto hru k provozování ovšem v překladě, který jsme si sami pořídili." Odpověděl jsem, že svoluji, ovšem že na afiši budu uveden, jako překladatel já a p. Kaminský. Úplně tedy vyhověl jsem podmínce, již mi položil p. Kvapil. Ale dnes dostal jsem od ředitele Schmoranze list, v němž mi oznamuje, že nelze mu přistoupiti na mou podmínku, a že chce, by na afiši uveden byl jako překladatel pouze p. Kaminský. Věř mi, plakal jsem, když jsem viděl, kterak se se mnou jedná.

Nesrovnává se to nijak s mou literární
ctí, abych takovým způsobem dal
se odstrčiti.
Záleží nyní, můj drahý, na Tobě.
Myslím, že i Ty neuznáš to, co
činí ředitelství „Nár. Div" za
ohodné a správné. Předal jsem
nyní celou věc příteli Dru K. Pippi-
chovi, aby obhájil moje právo
cestou právní.
Možno, že bude ředitelstvím činěn
na Tebe nátlak, myslím však
že zvítězí u Tebe staré naše
přátelství a že nepřipustíš,
abych byl takovým brutálním
způsobem poškozen na své
literární cti. — Můj úsudek
o té věci je tento: „Buďto
chce ředitelství „Nár. Div." zne-
možniti tímto způsobem
provozování „Fač. Kola", nebo

chce se pomsci tak p. Kaminskému,
jenž použil překladu mého jako
substratu pro práci svoji, – sám
polsky neumněje.
Prose Tě, bys co nejdříve mi v
té věci laskavě dopsal.

líbám Tě a tisíckrát
celou rodinu zdravím.

Tvůj

Fanda

Chrast 12/VI 905.

Chrast 31/VIII 9 (1909)

178

Najdroższy mój Lucyanie!

W ostatnich czasach przeszła przyjaźń nasza próbą ognia. Teraz poznałem, jak wysoko muszę sobie cenić Twojego przyjacielstwa. Za decyzję Twoją w sprawie „Jacą Kotą" radbym Cię tysiąc razy pocałował i uściskał. Dzięki, dzięki najserdeczniejsze Tobie, mój najdroższy, złoty Lucyanie. Nie chcę Cię martwić dłużej całą tą przykrą a ze strony teatru nie zupełnie czystą sprawą.
U nas wszystko zdrowo, w tych dniach wciągniemy do nowego własnego budynku a byłoby nam niezmiernie mile, gdybyście tak Ty i Twoja, naszemu sercu najmilsza rodzina byli pierwszymi u nas gośćmi.

A teraz jeszcze na koniec mam do Ciebie ja, prawie żadnomir prośbę. Dnia 13/VIII będzie tutaj uroczystość na dochód „Macierzy szkół". W orszaku przy tem będą wszystkie tutejsze Słowiańskie. Żarka rad by się pokazał w stroju krakowskich chłopców. Nie mógł być dla niego gdzieś wypożyczyć czerwoną kamizelkę, ~~niebi~~ amarantowy kaftanik z kutasami, pas słopski i czapkę.
Po uroczystości zaraz bym Ci wszystko z podziękowaniem wrócił. Żarka prosi Cię bardzo, być odpisał, jeżeli to możliwe. Nie chce innego stroju niż polskiego wziąć na siebie.

W najbliższych dniach napiszę Ci jeszcze długi list, w którym Ci także przyślę fotografię naszego nowego mieszkania. Pani Twojej rączki całuję, dzieciom buziaki

Ciebie najmocniej w duszy ściskam i całuję.

Twój na zawsze wierny i Ciebie kochający

Janek

Najdroższy Panie doktorze!

Jeszcze raz powtarzam razem z ojcem prośbę o strój krakowski. Oj, był by teraz ze mnie dzielny Polok! Jestem już tak duży jak ojciec.

Ręce całując

kreślę się

Jarka.

180

Najdroższy mój Lucyanie!

Ostatni mój list, który do Ciebie wysłałem, został bez odpowiedzi. Jestemu pono 8 tygodni. Czekałem, czekałem, ale doczekać się nie mogłem. Piszę dziś a proszę Cię, byś przebaczył mnie, że tak rzadko i tak mało piszę.
Kwestya wystawienia „Zacz. Koła" na scenie pragskiej jest znów ~~[illegible]~~ akutna. Przeciw mnie postąpiła dyrekcja zposobem tak mię obrażającym, iż nie wiedziałem, czy nie miał bym całą sprawę oddać w ręce Dra Pippicha jako adwokata.
Teraz widzę z listu, który pisałeś do Pippicha, iż by Tobie było mile, by Zacz. Koło było grane w Pradze. Napisałem więc do Pippicha, iż zezwalam, by na afiszach drukowało się: Przetłomaczyli B. Kamiński i F. Vondráček." Myślę, że dalej iść nie mogę.

Ale przy tem proszę Cię, byś mi napisał, jak Ty sobie życzysz, by cała sprawa była załatwiona. Twoje życzenie będzie dla mnie imperatywem. Tak rad bym był już, by ta cała sprawa, która zgorzknniało tyle dni mojego życia, była u końca. —

A teraz nie mówię dalej do autora „Jacq. Kolla", ale do mojego najdroższego przyjaciela, jak się Tobie i całej nam drogiej podzimie Twojej powodzi? Jesteście zdrowi?

Na święta Boż. Narodzenia rad bym Cię odwiedził. Mam 10 dni ferialnych, wigilję spędził bym w domu u swoich, a na drugie święto był bym już w Toniach.

Proszę Cię, gra się w teatrze w tych dniach? Rad bym widział niektóre sztuki najnowszego przykład „Ucztę Herodyady" Kasprowicza, moje i Twoją najnowszą sztukę, którą obiecałeś mi przysłać.

Jako dramaturg teatru na pewno masz wpływ na ułożenie repertuaru

Całą duszą jestem już sam u Was,
będę widział Ciebie, Twoją miłą żonę
i dzieci a znów będę parę dni
oddychał tą dla mnie tak miłą
atmosferą, w której byłem zawsze
tak szczęśliwy.
U nas chwała Bogu wszystko zdrowe,
tylko ja byłem trochę chory. Teraz
i u mnie lepiej.
Proszę Cię, napisz mi zaraz,
co mam robić w sprawie Jacz. Koła.

Całuję Cię, ściskam rączki i
dzieciom buziaki

Twój nazawsze wierny

Stanisław

Chwast 14/XI 905.

Serdeczne pozdrowienia Włodziowi i
jego rodzinie.

Drahý Lucyane!

Tentokrát je mi opravdu s podivením, že mi neodpisuješ. Snad se skutečně kněváš. Chtěl jsem vědeti, kterak mám se zachovati k ředitelství Nár. Divadla. Ale dosud nemám od Tebe zprávy. Buď ujištěn, že mou vinou nedošlo k odložení „Jač. kola". Jajisté Ti o tom Dr. Pippich napsal. On nejlépe ví, že nebyla to snad nevhodnost mého překladu, která překazila provozování. Jsou a byly to intriky různé a favorisování p. Kaminského. K provozování „Jač. kola" v Plzni uznala všecka kritika, že překlad můj je zvučný a úplně originál vystihující. Až s Tebou budu mluviti, osvětlím Ti celou záležitost. Jednalo se o to, aby bylo mně ublíženo. Tot' pravá všeho příčina. V divadle u nás je teď holová anarchie.

Zval jsem se v posledním dopise sám
k Tobě, ale jak vidím, snad by
Ti tentokrát nepřišla návštěva
moje vhod. Proto počkám raději.
Budu na Vás všecky aspoň
v těch dnech vzpomínat a budu
aspoň duchem s Vámi.
Což je s Tvým novým dramatem?
Pošleš mi je? Neboj se, můj nejdražší, svěřit ji opět mému péru.
Uvidíš, že nová divadelní správa bude jinak mou práci posuzovati než nynější.
Co dělají děti a drahá Tvoje
žena? Zdráva již úplně?
Se mnou je stále stejně. Trpím
nervosou, tak že nevím, nebudu-li nucen na několik neděl

zdrželi se vyučování ve škole.
Co dělá Włodzimierz? Jak rád bych
Vás opět všecky uviděl.
Prosím Tě znova, bys mi aspoň lístkem
dal na jevo, že se na mne nehněváš.
Líbám Tě tisíckrát.

Tvůj
Jarda

Paní Jadwisi líbám ručičky,
dědu pak celuji v duchu hrozně.

Chrast 12/XII 905.

184

Drahý Lucyane!

Dovedu pochopiti, že Ti divno, že jsem
Ti na Tvůj milý poslední list neodpověděl.
Dostal jsem dopis Tvůj až po svátcích.
Někde byl zadržen. Jak rád bych Tě byl
viděl i všecky Tvoje drahé! Inu, ponechám
si to na léto.
Jak dopadla premiéra „Betléma" v Kra
kově? Zajisté, že znamenitě. —
Se slzami v očích četli jsme článek
dra B. Prusíka ve „Zlaté Praze" o
Toních a o Tobě i Tvojí rodině!
Tak jsme byli o svátcích všickni
duší a srdcem tam u Vás v
Toních.
Těším se nezměrně, že pošleš mi
nové svoje drama, kteréž jsi
napsal.

Právě dopracoval jsem překlad Kasprowicze „Mesta Her.". Ovšem, že nezadám práci tuto nynější direkci Nár. Div. Počkám na novou éru. – Nynější regim je neudržitelný. Vysoce si vážím artistických qualit paní Kvapilové i jejího muže, ale směr, který tu zavládl jest škodlivý našemu prvému uměleckému ústavu. –
Do té doby také počká s provozováním „Zač. Kola.", jež na scenu „Nár. Div" potom na jisto přijde.

V neděli máš jmeniny. Co Ti mám
přáti, já, který Ti přeje stále
všeho nejlepšího. Prosím Tě jen
měj mne i letos rád jako
dříve. Malému Lulečkovi
přeji, aby vyrostl na velikého
muže a viděl uskutečněno
dílo obrody Polski.
Paní Jadwize ruce líbám, děti
celuji tisíckrát já i celá
rodina moje. V novém roce
všeho dobra Vám přejeme.

Těše se na Tvůj list,
líbá Tě tisíckrát
Tvůj vždycky věrný
Janda.

Chrast 1/1 906.

Drahý můj Lueyane!

Nemohu se od Tebe již ani dočekati aspoň lístku. Co se to děje? Joi na mne zajisté rozmrzen. Každého dne vyhlížím pošťu, nedostanu-li od Tebe dopisu. Však stále marně. Myslím, že přece záležitost se „začarovaným kolem Tě nějak proti mne rozstrpčila. Ale tak, jak se se mnou jednalo se strany ředitelství Národního Divadla, nejednalo se se mnou nikdy a nikde. Samá hrozba a brutalita. Zeptej se jen přísele Pippicha, ten Ti podá nejlepší informaci o celé té věci. Jedno však si nyní nedovedu vysvětliti. Po rozhodném odmítnutí, jakého se mi dostalo, když jsem nechtěl podlehnouti terroru pana Šefmonange čtu najednou, že se pro příští, jarní saisonu „Zač. kolo" připravuje, aniž bych byl o té věci nějak uvědoměn. V čí překladě bude hráno? Po zítří pojedu do Prahy a musím v té věci nabýti světla. Myslím však a jsem ujištěn tím, že Ty joi nedal Národnímu Divadlu právo, aby si nový překlad pořídili. Jsem opravdu nyní jako v „začarovaném kole" různých domyslův.

Budu Ti z Prahy ihned psáti, jak se to s celou záležitostí má. –
Co nového u Tebe? Napsal jsi již ono slíbené nové drama? Četl jsem ve Friedlově katalogu, že jsi vydal básně pro mládež „Pan Twardowski." Máš-li nějaký zbytečný exemplář, pošli mi jej. Přeložil bych básně a „Dědictví Komenského" by mi ji ihned vydalo, zvláště proto, že je též illustrována. Něco podobného by bylo u nás vítáno. –
Jsi dosud dramaturgem Krakowského divadla?
Tetmajer Kazio poslal mi právě své dva romány a slibuje mi zaslati co nejdříve nové své drama „Rewolucja" od něhož mnoho očekává. Román „Panna Mery" i „Fabracenie" překládám. Zvláště „Fabracenie" jest věc neobyčejně silná, z ní vybuchuje celá ta exuplitivnost Tetmajerova naturellu.
U mne jde to stále vyjetou kolejí každodenní únorné práce, kterou jsem byl tak vyčerpán, že jsem již téměř klesal. Duševně byl jsem rozrušen do té míry, že jsem byl nucen na nějaký čas vší práce zanechati a dle rady lékařovy dbáti především o svoje zdraví.

K ke všemu tomu ještě starosti v rodině.
Jaromír nechtěl mi dále na gymnasiu
studovati a proto dal jsem ho na střední
hospodářskou školu. U nás však pro
absolventy hospodářských škol jsou vyhlí-
ky dosti bídné, proto bych byl rád,
aby se naučil polsky, snad by v Polsce
snadněji místo u některého velkostat-
káře dostal. Chci ho po prázdninách
dáti do střední hospodářské školy v
Haliči, nejraději do Czernichowa. Psal
jsem o tom prof. Sikorskému, s nímž
jsem znám, aby mi podal bližších
informací. Vlasta zato se znamenitě
učí. Prosím Tě, jaké jsou poměry
v ústavě Baranieckich, snad by tam
mohla se vzdělání pokračovati. U nás
kromě učitelských seminářů není
pro dívky vhodné školy a nechci, aby
byla učitelkou. Rád bych jí poskytl
vyššího vzdělání, zvláště proto, že
Vlasta ukazuje velice značné schopno-
sti. Chci, aby ovládala jazyk polský
dokonale a při tom i jiné světové
jazyky jako francouzštinu a něm[illegible]
z ohledu na literární jejich význam.
Dostalo by se jí toho v ústavě Bara-
nieckich? Psal jsem též o tom Jako-
panému do ústavu hr. Zamoyskiho.

tam však přijímají dívky teprve od 17. roku a Vlastě bude v srpnu teprve 15 let. Prosím Tě, poraď mi v těchto těžkostech. Ale již musím přestati v těchto nářcích a stesku. Ale aspoň se mi uleví, když se Ti vypovídám.

Co dělá Tvoje rodina? Jsme každý den vzpomínkami tam u Vás. Co dělá malý Lutek? Zajisté že je již z něho statný hoch. A malá Helcia? Vidím, že jí je všude plno. A paní Jadwiga? Jak rád bych jí již ruku políbil a uviděl opět ty její dobré, milé oči. Vyřiď jí od nás tisícerý pozdrav a řekni jí, že je nám po ní smutno, že bychom ji tak rádi viděli.

Włodzimierz Tetmajer nedává též o sobě věděti. Je zdráv? A což jeho rodina?

Prosím Tě snažně, velice snažně, napiš mi aspoň krátký list, abych byl uspokojen, že přátelství naše je stále tak pevné a vroucí jako dříve. O to přede vším Tě prosí

tisíckrát Tě líbaje a objímaje

Tvůj vždy věrný
a celou duší oddaný

František Voudráček

Chrast 14/III 906.

188

Najdroższy Lucyanie!

Czytałem w gazetach, iż „Bodenhain" miał ogromne powodzenie na scenie teatru Krakowskiego. Nie wątpiłem o tem, gdym słyszał pierwszy cztery akty. Jestem bardzo ciekawy na akt V. Teraz napiszę kilka feuilletonów o tem, jaki Twój stosunek do tego co się dzieje w Poznańskiem. Chcę objaśnić Twoją działalność w tym kierunku i ocenić znaczenie „Betlejemu" i „Bodenhaina" w tym kierunku.

Rad bym temi artykułami wzbudzić zainteresowanie naszej publiczności, dla porozumienia „Bodenhaina" który zaraz będę tłumaczył; proszę przyszlij do mnie exemplarz drukowany, jeże-li dotychczas nie masz, prosze przyszlij rękopism, bym mógł zaraz z pracą począć.

Co robisz ciągle? A co Twoja anielski dobra pani Jadwiga? Zdrowa na pewno. A co dzieci? Powiedz małej Helci, iż ją całuje pan „Imbrycek." Luteczka małego ściskam i całuję, Pani ukłony i rączek ucałowanie.

Ściska i całuje Cię
zawsze Twój
Janda.

Chrast 15/XI 906.

Toniè poczta Zielonki
pod Krakowem
Galicja.

Wielmożny Pan
p. J.U.D. Lucyan Rydel
literat

Chrast 21/XII 906.

189

Najdroższy Lucyanie!

Przede wszystkim dziękuje Ci za przysłany exemplarz „Bodenhaina." Prawie otrzymałem książki dwie: jednę bez Twojej dedykacji właśnie przed tygodniem, drugą z dedykacją przedwczoraj. Zaraz wziąłem się do roboty. W ciągu jednego tygodnia przetłómaczyłem całe dwa akty. Teraz o świętach będę miał więcej czasu, może być, iż za dwa tygodnie będę z tłómaczeniem całej sztuki gotów. Nie mogę się naprawdę od tego oderwać. Nie robiła cenzura z wyskreśleniem cenegeli? Jestem ciekawy, jak u nas będą na sztukę patrzeć.
Co robisz, mój kochany? Pani Jadwiga na pewno zdrowa i wesoła i kochane dzieci także? Ciągle mam wszystkich w pamięci i myśli.
Bardzo było mi przyjemnie czytać, iż przekład p. Ciężkowicza Arystofanesa „Żaby" miał takie powodzenie na amatorskiem przedstawieniu. Proszę go ode mnie serdecznie pozdrowić.
Wesołych Świąt Tobie i całej rodzinie życzy z całej duszy Twój Standa

Drogiej Pani rączki i dzieciom buziaki całuję. Od całej mej rodziny ukłony i życzenie wesołych Świąt.

Chrast 21/3 907.

191

Drogi Lucyanie!

Jestem w okropnej sytuacji; żona moja ciężko chora, między życiem i śmiercią a przy tem podał na mię D. K. Lepkowski skargę o zapłacenie 80 K, które wypożyczyłem sobie od Kazia Telmajera. 13. b.m. mam stanąć do sądu. Proszę Cię, co mam robić? Daj rady! Czy palnąć sobie w leb?

Twój Jasia.

29/I 904 193

Drahý Lucyane!

Dr Pippich Ti psal program Své cesty. Shoduji se s tím zcela. Já sám pojedu s Tebou ve středu 3/II do Prahy. Telegrafuj mi, kdy přijedeš do Pardubic, budu Tě sám očekávat na nádraží, přisednu k Tobě a rázem pojedeme do Prahy. Já však se ve čtvrtek 4/II v noci vrátím domů a Ty zůstaneš v Praze. V sobotu, v den premiery přijedu se 3. hod. odpoledne s Pippichovými a se ženou do Prahy. Sám zůstanu s Tebou potom v Praze 6. a 7./II

8./II pojedeme spolu do Plzně
a 9/II vrátíme se. Na to
budeš hostem mým a
Pippichovým. Myslím,
abys si vše šak urovnal,
abys mohl pobýti v Čechách
nejméně do 13. neb 14. února.
Čekám tedy telegram,
kdy budeš ve středu (3/II)
v Pardubicích.

Pozdrav celou rodinu!

Líbá Tě a těší se na
Tebe
tvůj
Jandr

Chrast 3/4 909. 195

Kochany Lucyanie!

Za przysłany egzemplarz „Madejowego Łoża" najserdeczniejsze podziękowanie. Praca ta więcej się mi podoba niż „Twardowski" dla tego, iż psychologiczna budowa całości jest pewniejsza, mocniejsza. Teraz będę pisał porównywawcze studium „Moodej Łoża" z czeską baladą Erbena tej samej treści „Záhořovo lože".
A teraz k rzeczy dla Ciebie ważnej. W sprawie „Fer. a Pejz." nie otrzymałem do tej pory pewnej z Pragi decyzji. Zaraz dla tego napisałem „expres" do Pragi o załatwienie całej sprawy. Ile mi można będzie, zrobię, bym mógł Ci jak najprędzej przysłać pieniędzy. Nareszcie jadę zaraz po Świętach do Pragi, a jeże-li by mi „Stowarzyszenie profesorów", z którym stoję w pertraktacjach, nie mogło zaraz zapłacić klisz, sprzedam całe dzieło innemu nakładcy, który by zapłacił z góry. Wynałożę wszystkich starań, by cała rzecz prędko i pomyślnie się skończyła. — Czy otrzymam odpowiedź do tego czasu, niż do Pragi pojadę, zaraz Ci napiszę. W innym razie będę pisał z Pragi a zarówno bym z Pragi pieniądzy wysłał.

Jestem rad temu, iż u Ciebie wszystko zdrowe i wesołe. Bóg da, iż także Ty teraz na wiosnę wypoczniesz sobie od pracy umysłowej a je będzie lepiej. Całej Twojej rodzinie wskazujemy „wesołych świąt" i wesołego „Alleluja!" Ani nie wiesz, jak rad bym już widział znów Ciebie, Twoją miłą żonę i drogie dzieci! Może w tym roku będziemy mieli pocieszenie powitać Was wszech u nas w Chrasti.

Żonie Twojej rączki całuję, dzieci ściska a Ciebie serdecznie całuję

Twój nazawsze

Janda

P.S. Myślę iż w dwóch tygodniach całą sprawę załatwię.

Chrast 23/8 909.

197

Kochany Lucyanie!

Cała sprawa z przekładem „Pejsidora i Fer." się spóźniła z powodu wakacyj. Przyszłem Ci równocześnie kartę kor., którą mi skarbnik „Spolku česk. professorii", dawa wiadomość, iż przekład został przyjęty. Dla tego proszę Cię, byś łaskawie wysłał klisz do mnie a ja przyszlę ich redakcji za galicyką, abym mógł jak najprędzej Tobie żądaną kwotę wysłać. Myślę, że są drogą najprędzej można dojść celu. Bardzo żałowałem, iż nie mogłem wybrać się z czeską wyprawą do Polski. Ale troski rodzinne, grube wydatki na wykształcenie dzieci położyły najlepszej mojej chęci swoje weto.

Co teraz robisz? „Bodenhain" leży i wi pół roku w kancelarji „Nár. divadla"

nie mogę się doczekać decyzji. Od brudnej sprawy dyrekcyi „Teatru Nar", ze „Zacz. Kolem", w której grał prim nepotism i protekcja, której ofiarą miał być skromny, od cenbra liberackiego życia oddalony liberał, który miał być oszukany o owoc własnej pracy tylko dla tego, aby się pomogło liberału dyrekcją Theatru favorisowanemu — od tego czasu nie wierzę dyrekcyi teatru. Jak dostyszałem i Kwapil ze Schmoranzem teraz zerwali przyjacielskie stosunki. Zdaje mi się, iż Kwapil za dobry człowiek jest dla gamiarów plotkarzyskiego Szmoranza. Kwapil idealny poeta, Szmoranz wyrachowany handlarz. Takie teraz według mojego zdania stosunki w teatrze.

Dr Pippich już raz w Komisji sejmowej jako referent oświecił owe stosunki a zrobi tak po znowu w przyszłej kampani sejmowej.
Maluję Ci czarny obrazek z naszego życia, ale wierz, mój kochany, że prawdziwy jak fotografia.
Przekładam teraz „Madejowe łoże".
Dla mnie praca to bardzo przyjemna, chociaż dosyć trudna. Rad bym uchował w przekładzie wszystkich cechów, któremi się praca ta odznacza. – – –
Co robi Twoja droga a miła Pani? Jest zdrowa? Dzieci Twoich ciągle wspominam a tak rad bym Was wszystkich już znów zobaczył.
Pani rączki całuje, Ciebie i dzieci ściskam.

Twój na zawsze oddany

Janda.

Proszę Cię, byś mi kartę koresp., którą przykładam znów przysłał.

Chrast 9/XI. 912. 199

Kochany Lucyanie!

Myślałem już, iż zapomniałeś na starego przyjaciela, dlatego z ogromną radością czytałem Twój ostatni list. Jak rad bym był teraz w Krakowie, bym był świadkiem nowych Twoich sukcesów na scenie. Jestem bardzo ciekawy czytać już nową Twoją trilogję "Zygmunt August." Nie czytałem jeszcze Krzyżki, ale jestem pewny, iż nowe Twoje dzieło niesie pieczęć Twojego wielkiego ducha i serca. Wiem dobrze, jak głęboko zawsze odczuwałeś wielkich momentów z dziejów Polski, dla tego czekałem ciągle, iż musisz napisać coś wielkiego z historji Polski. Nareszcie się doczekałem.

Zaraz, jak otrzymam od Ciebie exemplarz
trylogji, będę dziełko przerobiać i myślę,
że „Nar. Divadlo" lub „Vinohradské divadlo"
wystawi przeróbkę moją na scenie.
Dlatego Cię bardzo proszę, byś mi książkę
przysłał łaskawie.
Jak Ci się w nowym domie w Bronowicach podoba? Co robi miła Twoja
Pani Jadwiga i dzieci?
Byłem tego roku z córką moją
kilka dni w Zakopanem, nie miałem
wszak czasu wpaść do Ciebie. Przyjechaliśmy do Krakowa nocą i rano już
wyjechaliśmy do Zakopanego, gdzie
bawiliśmy tylko pięć dnów i wybraliśmy
się na Węgry. Chciałem tylko córeczce
pokazać Tatry.

Jarka był teraz w domu; ostatni raz stawiał się do asesu; puścili go. Teraz otrzymał posadę zastępcy Śpiwowara w Rossji w Nikopolu na Dnieprze. 4. b. m. wyjeżdżał. --

Sam jestem zdrów, tylko oczy już nie dopisują.

Żona także zdrowa.

Nareszcie będzie się drukował przekład mój "Paziów kr. Zygm." i Tetmajera "Legenda Tatr" (u Vilimka w Pradze)

Jeszcze raz proszę Cię o przysłanie I. i II. cz. "Trylogji", abym zaraz mógł tłómaczyć.

Duszy Cię pozdrawiające i dzieci i rączki Pani całując jestem zawsze Twój

Sienkiewicz

Chrast 4/I. 913. 201

Kochany Lucyanie!

Muszę Tobie się pojalić w ogromnej zgrocie, którą dziś poniosłem. Właśnie dziś o ½8. godz. wieczorem zmarła moja najdroższa, najlepsza żona Marya, po krótkiej dwutygodniowej chorobie apoplektyą serca.
Możesz sobie wyobrazić, co teraz czuję.

Ściska a całuje Cię

Twój w głębokiem żalu pogrążony

Janda

Czytałem w Dniach złotej Księdze
O szczęściu, chwale i potędze

202

Wesołych Świąt
życzy Tobie i całej
rodzinie
zawsze Twój
Janda.

Chrast 21/III 913.

DOPISNICE.

Wielmożny Pan
ks. JUDr. Lucyan Rydel
liberat
Borownice Małe
pod Krakowem
poczta w miejscu.
Galicja.

S. 215. Morava: Hanácká nevěsta.

Veselé Velikonoce

Chrast 26/II 915.

Kochany Lucyanie!

Niestety nie mogę na próby przyjechać. Postałem dziś mianowany mężem zaufania naszego c.k starostwa, z jegoż ramienia muszę 28. i 29. lutego zrobić konskrypcję wszystkich zapasów zboża i mąki w gminie Dobrków, ad Chrast. Z urzędu tego nie możliwe jest zresignowanie (według ostatniego prawa) Na premierę przyjadę we wtorek dnia 2. marca. (W gazetach był termin premiery na poniedziałek) Serdecznie Cię i całą rodzinę pozdrawia Twój Vondráček.

WYDAWNICTWO ARTYSTYCZNYCH REPRODUKCYI „PODHALE" W ZAKOPANEM

IV.

203

Wielmożny Pan

p. Dr. Lucyan Rydel,

literat

Praha

Král. Vinohrady

Bramblova ul. č. 5. I. posch.

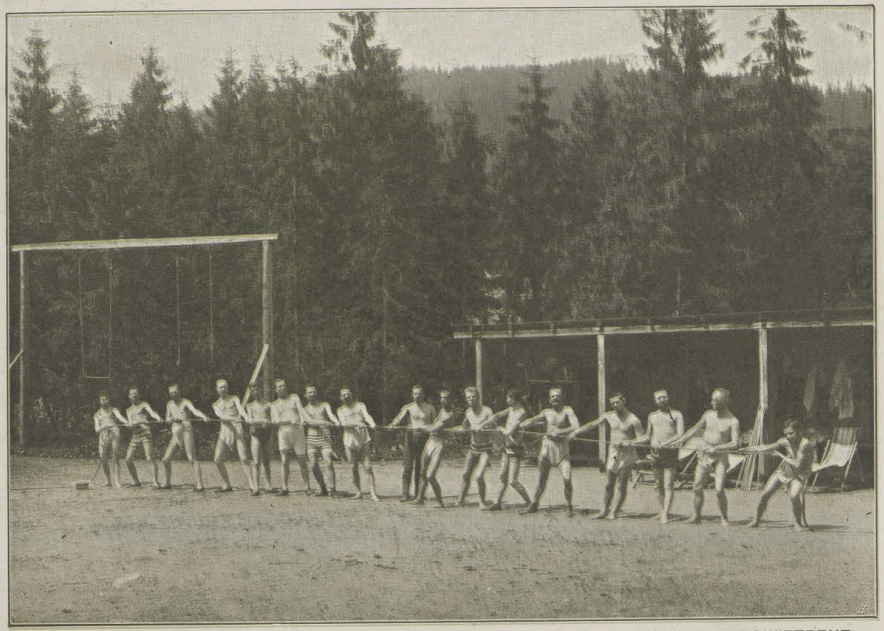

ZAKOPANE. ZAKŁAD DR. A. CHRAMCA T. A. KĄPIELE POWIETRZNE

Chrast 10./III. 915. 204

Kochany Lucyanie!

Wcale zgadzam się z tym, jak urządziłeś w Beatrze. Iznikałem przekładu „Zemsty" a na szczęście wyszukałem. Przeczytałem przekład, gdzie za dobre uznałem, poprawiłem a przysyłam na Twoje ręce.
Na gwałt musiałem przetłomaczyć „Wicka i Wacka" Przybylskiego a wczoraj wysłałem do Beatru Pilzeńskiego.
Muszę do szkoły, dla tego piszę tylko tych pare wierszy.
Nie wiesz, dla czego nie napisał p. Dr. Jelinek krytyky o „Jacz. Kole" do „Nár. Politiky"?
Dobrej pani Jadwize rączki całuje

Ciebie i dzieci całuje

Twój

Vondráček

Chrast 17./IV 915

Kochany Lucyanie!

Dziękuję Ci z całego serca. Już byłem przygotowany na drogę do Pragi, otrzymałem ale telegram, bym jechał do Wiednia. Więc muszę jechać. Przyjazd do Pragi oznajomię Ci telegraficznie. Jeszcze raz Ci dziękuję za usługę przyjacielską. Pani Jadwiga rączki całuję. Dzieci i Ciebie ściska

Twój

Janda.

WYDAWNICTWO ARTYSTYCZNYCH REPRODUKCYI :: „PODHALE" W ZAKOPANEM

206

JWPan

Pan.

JDr Lucyan Rydel,

literat

Král. Vinohrady

Brandlova pl. č. 5.

V.

ZAKOPANE. ZAKŁAD DR. A. CHRAMCA T. A. SALON DLA PAŃ

Postkarte.

Verkauf zu Gunsten des Österreichisch-ungarischen Invalidendank, zur Unterstützung für im Kriege invalid gewordene Soldaten.

Wiedeň 2/4 915.

Wesołych Świąt życzy

Tobie i całej rodzinie

zawsze Twój

Vondráček

M. Soustružníkova.

H. H. i. W. Nr. 155.

207

Kochanowy Pan

p. JUr. Lucyan Rydel,

literat

Praha.

Král. Vinohrady, Brandlova

ul. č. 5. I. posch.

Wiedersehen.

Velectěný pane
kmotře!

V den jmenin svých, račte, prosím, přijmouti nejsrdečnější blahopřání. Pán Bůh dej Vám všecko dobré a odvrať od Vás vše zlé. Mne pak, prosím, vždy ve své lásce zachovejte.

Ruce Vám a milostivé paní líbá Váš

vděčný Jaromír Lucyan

Vondráček,
I. gymn.
Hradec Králové.

ORIG
BRISTOL

210

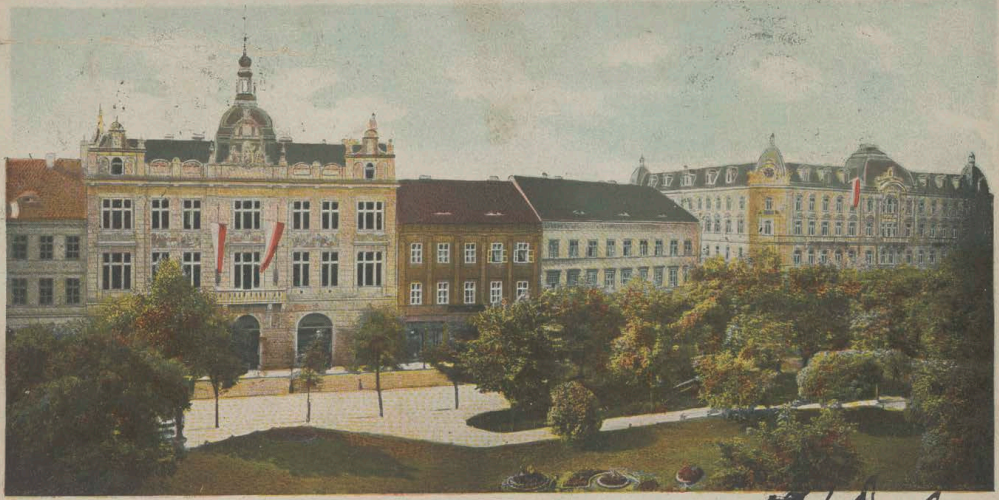

Josef Milt 1903.

Plzeň.

Kopeckého sady.

Kondráček

Jaroslav Kempis

DOPISNICE

KRAKAU 1 KRAKÓW 2

ZIELONKI 11 2 01

OLZEWO

Wielmożna Pani

Jadwiga Rydlowa

Kraków

Tunie – Zielonki

Chrast u Chrudimě, Čechy
12./3 901.

Wielce szanowna i łaskawa
Pani!

Jestem ciągle w niepokoju i trosce, co się dzieje z drogim nam zawsze Lucyanem. Całe dwa miesiące jestem zupełnie bez wszecz o niem wieści. Pisałem do niego do Krakowa raz, pisałem drugi raz, nie otrzymałem wszak odpowiedzi, której tak pragnę. Dla tego ośmielam się

pisać do wielce szanownej i łaskawej pani, by mi raczyła donieść, czy Lucyan znów chory, czy może na mnie zły a z jakiego powodu, że na listy moje nie odpowiada.

Rączki szanownej Pani całując i łącząc pozdrowienia całej rodziny, jestem zawsze łaskawej Pani

sługa uniżony

František Vondráček

ska-

nieść,

oże

u,

ziny,

i

213
B.J

Chrudim 15/10 902.

Wielce szanowna i nam tak droga Pani!

W dzień imienin Pani raczy Pani przyjąć życzenia wszystkiej pomyślności, zdrowia i szczęścia. Niech szczęście, którego świadkami byliśmy, ciągle u Państwa mieszka. Wiemy, iż Pani jesteś przekonana o szczerości naszych uczuć do rodziny Państwa.

Prosimy, byś Pani nas zawsze w miłej pamięci uczowała.

Rączki całując

jestem zawsze

szanownej Pani oddany sługa

Fr. Vondráček

Żona Pani serdecznie całuje i pozdrawia, dzieci rączki całują. Prosimy pozdrawiać od nas wszęch drogiego, kochanego Lucyana pierwszego i drugiego.

215

Gattung des Telegrammes. Rodzaj telegramu. Рід телеґраму.	TELEGRAMM TELEGRAM ТЕЛЕҐРАМ	Eingangs-Nr. Nr. nadejścia Ч. прибутя 1349	Dienstliche Angaben. Dopiski urzędu. Дописки урядові.
	an — do — до Krakow Sławkowska 20 Pani Rydlowa		

Eingelangt von / Odebrany z / Відобрано з: Z
auf Leitung Nr. / na przewodzie l. / на лінії ч.: 723
am / dnia / дня: 7/8 189 um / o / о: 2 Uhr / godz. / год.: 30 Min. / min. / мін.: N Mittag. / p. / полуд.
Aufgenommen durch / Przez / Через: [signature]

Von / Z / З: Zakopane
Aufgabe-Nr. / Nr. nadania / Ч. надачи: 248 mit / o / о
Taxworten / opłacie podleg. słow. / словах підляг. оплаті: 9 Worten / słowach / сл.
Chiffern / szyfrach / шиф.

Aufgegeben am / Wysłany dnia / Вислано дня: 5/8 189
um / o / о: 1 Uhr / godz. / год.: 45 Min. / min. / мін.: N Mittag. / p. / полуд.

Text. — Treść. — Содержанє.

Nejhlubsi soubtrast
vyslovuje
Vondracek

D. S. 759. Deutsch-polnisch-ruthenisch. (Auflage 1899.)

Bemerkungen.

Die Telegraphen-Verwaltung übernimmt für die rechtzeitige und richtige Übermittlung der Telegramme keinerlei Verantwortung.

Wird eine Verstümmelung des Textes vermuthet, so kann vom Adressaten innerhalb des Zeitraumes von 72 Stunden nach Ankunft des Telegrammes die Berichtigung im telegraphischen Wege verlangt werden. Fällt die Verstümmelung der Telegraphenanstalt zur Last, so wird die Gebühr für das Berichtigungstelegramm nach Lage des Falles entweder zur Gänze oder theilweise zurückerstattet.

Uwagi.

Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za przesłanie telegramów w czasie oznaczonym i bez błędów.

W razie domniemanego przekręcenia treści, może adresat przed upływem 72 godzin po nadejściu telegramu, zażądać sprostowania w drodze telegraficznej. Jeżeli przekręcenie powstało z winy instytucyi telegrafów, natenczas zwróci się należytość za telegram o sprostowanie, stosownie do okoliczności, albo w całości, albo w części.

Уваги.

Заряд телеґрафів не бере на себе жадної отвічальности за пересланє телеґрамів в часї означенім і без блудів.

На случай домнївочного перекрученя содержаня, може адресат перед упливом 72 годин по прибутю телеґраму зажадати спростованя в дорозї телеґрафічній. Єсли перекрученє повстало з вини закладу телеґрафічного, тогди зверне ся належитість за телеґрам о спростованє відповідно до обставини або в цїлости, або в части.

Der Pneumatik übergeben — Oddano pneumatyce
Віддано пневматиці
189 ...
um / o / o ... Uhr / godz. / год. ... Min. / min. / мін. ... Mittag. / p. / пол.

Dem Boten übergeben — Oddano posłańcowi
Віддано післанцеви
189 ...
um / o / o ... Uhr / godz. / год. ... Min. / min. / мін. ... Mittag. / p. / пол.